

**20
23**

**GASUMIN
VUOSI-
KATSAUS**

Sisällysluettelo

3	TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	28	2.6. Liiketoiminnan muut kulut	61	5.6. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	74	14. Sijoitukset
5	TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2023	28	2.7. Tilintarkastajan palkkiot	62	Emoyhtiön tilinpäätös	75	15. Vaihto-omaisuus
5	Hallituksen toimintakertomus	28	2.8. Rahoitustuotot ja kulut	62	Emoyhtiön tuloslaskelma	75	16. Pitkäaikaiset saamiset
14	Konsernitilinpäätös	29	2.9. Tuloverot	63	Emoyhtiön tase	75	17. Lyhytaikaiset saamiset
14	Konsernituloslaskelma	30	3. Sidottu pääoma	65	Emoyhtiön rahoituslaskelma	75	18. Rahavarat
14	Laaja konsernituloslaskelma	30	3.1. Aineettomat hyödykkeet	66	Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	76	19. Oma pääoma
15	Konsernitase	33	3.2. Aineelliset hyödykkeet	68	Emoyhtiön liitetiedot	76	20. Pakolliset varaukset
17	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	36	3.3. Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista	68	1. Liikevaihto	76	21. Pitkäaikainen vieras pääoma
18	Konsernin rahavirtalaskelma	37	3.4. Myyntisaamiset ja muut saamiset	68	2. Liiketoiminnan muut tuotot	77	22. Lyhytaikainen vieras pääoma
19	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	38	3.5. Vaihto-omaisuus	68	3. Materiaalit ja palvelut	78	23. Vastuut
19	1. Yleiset laadintaperiaatteet	38	3.6. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	68	4. Henkilöstökulut ja henkilöstön määrä	79	Maakaasuliiketoimintojen eriyttäminen
19	1.1. Perustiedot	39	3.7. Myytävänä olevat omaisuuserät	69	5. Poistot ja arvonalentumiset	89	Hallituksen ehdotus voitonjaosta
19	1.2. Laatimisperusta	39	3.8. Rahavarat	69	6. Liiketoiminnan muut kulut	89	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset
21	1.3. Konsolidointiperiaatteet	39	3.9. Laskennalliset verot	69	7. Tilintarkastajan palkkiot	90	Tilinpäätösmerkintä
21	1.4. Sovelletut uudet ja uudistetut standardit	41	3.10. Varaukset	70	8. Rahoitustuotot ja -kulut	91	Tilintarkastuskertomus
21	1.5. Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkinnanvaraiset erät	41	3.11. Eläkevelvoitteet	71	9. Rahoitusinstrumentit		
23	2. Tuloslaskelman liitetiedot	44	4. Pääomarakenne	71	10. Tilinpäätössiirrot		
23	2.1. Liikevaihto	44	4.1. Pääoman hallinta	71	11. Verot		
25	2.2. Liiketoiminnan muut tuotot	45	4.2. Rahoitusriskien hallinta	72	12. Aineettomat hyödykkeet		
26	2.3. Materiaalit ja palvelut	49	4.3. Rahoitusinstrumentit	73	13. Aineelliset hyödykkeet		
26	2.4. Henkilöstö	55	4.4. Oma pääoma				
27	2.5. Poistot ja arvonalentumiset	56	4.5. Lainat				
		56	5. Muut liitetiedot				
		56	5.1. Yrityshankinnat ja -myynnit				
		57	5.2. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset				
		58	5.3. Konserniyritykset				
		59	5.4. Lähipiiritapahtumat				
			5.5. Oikeudenkäynnit ja vaateet				

Elpymisen vuosi ja markkinoiden vahvaa elpymistä toisella vuosipuoliskolla – Gasumin strategian toimeenpano edistyi

Markkinat elpyivät ensimmäisen vuosipuoliskon hitaamman käynnistymisen jälkeen voimakkaasti vuoden 2023 toisella puoliskolla. Gasumin tulosta rasittivat kuitenkin kustannukset, jotka ovat syntyneet energiakriisin aikana tehdyistä toiminnan sopeuttamisista. Vuoden loppupuolella toimitusketjumme Suomen kaasumarkkinoilla muuttui jälleen kerran, kun Balticconnector-kaasuputki suljettiin vaurion vuoksi. Haasteista huolimatta jatkoimme uusitun strategiamme toimeenpanoa suunnitellusti.

Vuotta 2023 leimasi markkinoiden asteittainen toipuminen ja vakautuminen, mutta samalla kohtasimme myös joitakin merkittäviä haasteita ja yllätyksiä. Volyymit kehittyivät hitaasti vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta toisella vuosipuoliskolla kysyntä piristyi reippaammin etenkin meriliikenteessä. Gasumin tulosta rasittivat koko vuoden ajan kustannukset, jotka ovat johtuneet markkinoiden myllerryksestä sekä toiminnan sopeuttamisesta muuttuvaan energiaympäristöön vuodesta 2022 lähtien.

Tilikauden 2023 oikaistu liiketulos oli 3,8 miljoonaa euroa tappiollinen (2022: 37,1 milj. euroa) ja oikaistu liikevoittoprosentti -0,3 prosenttia (2022: 1,4 %). Hiukan odotettua heikommasta

tuloksesta huolimatta yhtiö paransi nettovelkaantumistasettaan 37,3 prosenttiin vuoden 2023 lopussa (31.12.2022: 57,0 %), joten yhtiö lähtee vahvemmista asemista vuoteen 2024.

Vuosi 2023 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jolloin toteutimme syksyllä 2022 käynnistettyä uutta strategiaamme. Ruotsin Göteneen nousevan uuden biokaasulaitoksen keskeiset rakenteet pyytettiin vuoden aikana suunnitellussa aikataulussa. Asennustyöt jatkuvat vuonna 2024, ja laitos saataneen tuotantokäyttöön suunnitellusti vuoden loppuun mennessä. Jatkoimme myös Ruotsin Borlängeen suunniteltavan toisen suuren biokaasulaitoshankkeen edistämistä, ja lopullinen investointipäätös tehtiin tammikuun 2024 alussa. Kumpikin näistä suurista laitoksista tuottaa valmistuttuaan 133 gigawattituntia (GWh) biokaasua vuodessa.

Käynnistimme vuoden aikana myös kolmen olemassa olevan biokaasulaitoksemme laajennus- ja parannustyöt, ja näistä Vehmaan laitoksen hanke on jo saatu päätökseen. Valmistuttuaan hankkeet lisäävät biokaasun vuosittaista tuotantoa yhteensä 60 gigawattitunnilla. Lisäksi laajensimme biokaasuportfoliotamme hankkimalla enemmistöosuuden Ruotsin Helsingborgissa sijaitsevasta biokaasun jalostuslaitoksesta.

Olemme myös lisänneet biokaasun hankintaamme strategiaamme mukaisesti. Solmimme vuoden aikana uusia hankintasopimuksia, joiden ansiosta pystymme tarjoamaan asiakkaillemme yhä enemmän uusiutuvaa kaasua.

Sähköliiketoiminnassa etenimme muun muassa käynnistämällä liiketoiminnan laajentamisen Ruotsin markkinoille

sekä hankkimalla uusia fuel flex -asiakkaita, jotka hyödyntävät Gasumin asiantuntemusta kulloinkin käyttämänsä energialähteen valinnassa. Sähkötuoiteiden kaupankäyntivolyymit kasvoivat myös merkittävästi edellisvuodesta.

Toukokuussa 2023 Gasum päätti pitkäaikaisen maakaasun hankintasopimuksen, joka yhtiöllä oli ollut Gazprom Exportin kanssa. Putkikaasutoimitukset olivat keskeytyneet jo toukokuussa 2022, ja sopimusta oli käsitelty Gasumin ja Gazpromin välisessä välimiesmenettelyssä.

Vuoden 2023 viimeisen vuosineljänneksen alussa Suomen ja Viron välinen Balticconnector-kaasuputki vaurioitui ja jouduttiin sulkemaan. Gasum reagoi erikoiseen tilanteeseen nopeasti ja ryhtyi välittömästi toimenpiteisiin.

Tilanteen vuoksi Gasum joutui koko viimeisen vuosineljänneksen ajan vastaamaan suomalaisten putkimaakaasua käyttävien asiakkaidensa kysyntään tuomalla maahan nesteytettyä maakaasua (LNG) Inkoossa sijaitsevan kelluvan tuontiterminaalien kautta. Olen erittäin tyytyväinen siitä, kuinka kykenimme jälleen kerran vastaamaan muuttuneeseen tilanteeseen ja haluan kiittää Gasumin henkilökuntaa upeasta työpanoksesta tämän yllättäen ilmenneen haasteen selättämisessä.

Yksi vuoden kohokohtia oli, kun otimme käyttöön Gasumin uudet arvot: kunnioitus, vastuullisuus ja positiivinen energia. Arvot on laadittu yhdessä kaikkien gasumlaisten kanssa vuoden aikana tehtyjen kyselyjen ja pidettyjen työpajojen pohjalta. Niihin liittyy myös Gasumin kompassi eli joukko periaatteita, jotka auttavat meitä elämään arvojemme mukaisesti joka päivä.

Olen ylpeä uusista arvoistamme ja sitoutunut kaikkien gasumlaisten tavoin työskentelemään joka päivä niiden toteutumiseksi.

Vuoden päätteeksi allekirjoitimme pohjoismaisen Power-to-Gas-tuotannon kehittäjän Nordic Ren-Gasin kanssa pitkäaikaisen myynti- ja ostosopimuksen. Gasum ostaa vuodesta 2026 lähtien Nordic Ren-Gasin Tampereen tuotantolaitoksen koko e-metaanin tuotannon ja jakelee sen omille asiakkailleen. E-metaanin tuotannossa käytetään uusiutuvaa kotimaista tuulivoimaa ja voimalaitoksilla talteen otettavaa biopohjaista hiilidioksidia. E-metaanina voidaan käyttää täysin samoissa kohteissa kuin maa- ja biokaasua, ja sen avulla voidaan saavuttaa merkittäviä päästövähennyksiä maantie- ja meriliikenteessä. Toivomme, että tämä sopimus on ensimmäinen Gasumin monista askelista e-metaanimarkkinoilla.

Vaikka edessämme on vuonna 2024 paljon kovaa työtä, vuonna 2023 vakaampaan suuntaan muuttuneet olosuhteet luovat meille merkittävästi vahvemman pohjan ponnistaa eteenpäin. Haluan ilmaista syvän kiitollisuuteni asiakkaillemme erinomaisesta yhteistyöstä ja kaikille gasumlaisille heidän uutterasta ja määrätietoisesta työstään strategiaamme toteuttamiseksi viime vuoden aikana sekä alkaneena vuonna.

Mika Wiljanen
toimitusjohtaja

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Hallituksen toimintakertomus

Gasum-konsernin liiketoiminnan taloudellinen kehitys vuonna 2023

Vuonna 2023 markkinat alkoivat toipua energiamarkkinoiden haastavasta tilanteesta, ja luottamus alkoi palautua hintojen vakautuessa. Volyymien kokonaismäärä vuonna 2023 oli 12,5 terawattituntia (TWh) (15,3 TWh). Kokonaisvolyymien lasku johtui putkimaakaasuvolyymien suunnitellusta vähentämisestä yhtiön kiinnittäessä enemmän huomiota liiketoiminnan katteisiin. Maakaasuvolyymeihin vaikutti osaksi myös Balticconnector-putken vaurioituminen. Samaan aikaan kaasun edullisemmat hinnat ja LNG-käyttöisten alusten lisääntynyt määrä kasvattivat LNG-volyymejä, kun monet meriliikenteen asiakkaat alkoivat siirtyä saastuttavammista vaihtoehdoista takaisin kaasuun.

Teollisuusliiketoiminnassa asiakkaille toimitetut volyymit kasvoivat 4 prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Vuonna 2023 asiakaskysyntä alkoi piristyä hintojen vakauduttua haasteellisen vuoden 2022 jälkeen. Viime aikojen hintamyllerrykset energiamarkkinoilla ovat kasvattaneet riskienhallintapalvelujen ja -tuotteiden kysyntää. Vuosien kokemus salkun- ja riskienhallinnasta takaa Gasumille erityisen kyvykkyyden auttaa asiakkaitaan suojautumaan energiariskeiltä. Asiakkaat haluavat siirtyä kohti

kestävää tulevaisuutta ja ovat asettaneet kunnianhimoisia kestävyystavoitteita, joiden saavuttamisessa nesteytettyllä maakaasulla (LNG), nesteytettyllä biokaasulla (LBG) ja e-metaanilla on merkittävä rooli.

Liikenteen liiketoimintayksikön asiakkaille toimitetut volyymit kasvoivat 19 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Maantieliikenteessä yhtiö jatkoi vuoden aikana henkilöajoneuvo- ja raskaan liikenteen markkinoiden ja tankkausasemaverkoston laajentamista Pohjoismaissa ja avasi vuoden aikana yhteensä kuusi uutta kaasutankkausasemaa eri puolille Pohjoismaita.

Meriliikenteen asiakkaille toimitetut volyymit kasvoivat 66 prosenttia edellisvuodesta. Asiakaskysyntä piristyi, kun hinnat laskivat kilpailukykyiselle tasolle vaihtoehtoihin polttoaineisiin verrattuna. Markkinoille on tulossa ennätysmäärä LNG-käyttöisiä aluksia, joten Gasum on erinomaisessa asemassa tarttumaan meriliikenteen LNG-markkinoiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Myös kestävämpään tulevaisuuteen ohjaava meriliikenteen sääntely kuten FuelEU Maritime -lainsäädäntö ja EU:n päästö-kauppajärjestelmä lisäävät Gasumin asiakkailleen tarjoamien LNG:n, LBG:n ja e-metaanin kaltaisten vähäpäästöisempien polttoaineiden kysyntää.

Gasum-konsernin liikevaihto oli päättyneellä tilikaudella 1 456,9 miljoonaa euroa, joka on 44 prosenttia vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna (2022: 2 601,8 milj. euroa). Liikevaihdon pieneneminen johtui kaasun markkinahintojen jyrkästä laskusta

vuonna 2023. Konsernin liiketulos oli 45,1 miljoonaa euroa (2022: 149,9 milj. euroa) ja liikevoittoprosentti 3,1 prosenttia (2022: 5,8 prosenttia). Gasumin liiketoiminnan tulokseen vaikutti kaasun markkinahintojen laskun lisäksi putkikaasun toimitusketjun uudelleenjärjestämisestä aiheutuneet kohonneet kustannukset sekä lisääntyneet riskinhallintatoimet koskien geopoliittista tilannetta ja energiamarkkinoiden muutosta. Konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli -3,8 miljoonaa euroa (2022: 37,1 milj. euroa). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin ja oikaistuihin eriin kuuluu operatiivisten hyödykejohdannaisten realisoitumattomia voittoja 36,3 miljoonaa euroa, varastoarvon muutos 14,2 miljoonan euron nettorealisoituarvoon ja meneillään oleviin vaateisiin liittyvät -1,6 miljoonan euron oikeudenkäyntikulut. Vuonna 2023 konsernin tulokseen vaikutti myönteisesti myös liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu 12,5 miljoonan euron biokaasutuki Ruotsissa vuosilta 2022–2023.

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2023 oli 1 637,9 miljoonaa euroa (31.12.2022: 1 947,3 milj. euroa). Taseen pieneneminen johtui pääasiassa kaasun hinnanlaskusta, mikä johti suojausjohdannaisten matalampiin markkina-arvoihin. Gasumilla oli vuonna 2023 lyhytaikaisissa varoissa ja lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa taseesta pois kirjattu 158 miljoonan euron velvoite, joka liittyy Gazprom Exportin kanssa tehtyyn maakaasun hankintasopimukseen. Lisätietoja välimiesmenettelystä ja pois kirjatuista eristä annetaan kohdassa

Oikeudenkäynnit ja vaateet sekä liitetiedossa 5.2 Vastuut ja vakuussitoumukset.

Joulukuun 2023 lopussa rahavarat, mukaan lukien lyhytaikaiset talletukset, olivat yhteensä 278,9 miljoonaa euroa (31.12.2022: 206,2 milj. euroa) ja käyttämättömät sitovat luottojärjestelyt olivat 220 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli 167,0 miljoonaa euroa (2022: 181,6 milj. euroa). Liiketoiminnan rahavirran muutos johtui pääasiassa käyttöpääoman pienemisestä sekä vakuuksien muutoksesta. Gasum jatkoi vuonna 2023 investointeja kaikissa liiketoiminnoissaan. Gasum-konsernin investoinnit ennen investointitukia vuonna 2023 olivat yhteensä 62,7 miljoonaa euroa (2022: 37,5 milj. euroa). Investoinnit kohdistuivat erityisesti uusien biokaasulaitosten rakentamiseen ja olemassa olevien laitosten laajennuksiin sekä pohjoismaisen tankkausasemaverkoston laajentamiseen. Gasum on saanut tilikauden aikana yhteensä 2,6 miljoonaa euroa investointitukia (2022: 20,7 milj. euroa).

Konsernilla oli korollisia nettovelkoja raportointihetkellä yhteensä 215,1 miljoonaa euroa (31.12.2022: 309,4 milj. euroa), sisältäen mm. rahalaitoslainat ja rahoitusleasingvelat. Korollisten nettovelkojen pieneminen 30,5 prosentilla johtui nettokäyttöpääoman pienemisestä. Konsernin velkaantumistaso vuoden 2023 lopussa oli 37,3 prosenttia (31.12.2022: 57,0 %).

Oma pääoma kasvoi vuonna 2023 6,3 prosenttia vuoden 2022 lopun 543,1 miljoonasta eurosta 577,0 miljoonan euroon. Konsernin omavaraisuusaste oli 35,6 prosenttia (31.12.2022: 28,3 %). Gasumilla on 200 miljoonan euron suuruinen pääomallain Governia Oy:ltä. Vuonna 2021 liikkeeseen lasketun lainan tarkoituksena oli vahvistaa Gasumin rahoitusasemaa sekä

auttaa varautumaan yleisen markkinatilanteen ja epävarmuuden seurauksiin. Lisää tietoa pääomallainasta on saatavilla liitetiedoissa 4.4 Oma pääoma.

Tunnusluvut

EUR million	2023	2022
Liikevaihto ^{*)}	1 456,9	2 601,8
Oikaistu liiketulos ^{**}	-3,8	37,1
Liiketulos	45,1	149,9
Oikaistu liiketulos -%**	-0,3 %	1,4 %
Liiketulos -%	3,1 %	5,8 %
Omavaraisuusaste -%	35,6 %	28,3 %
Oikaistu oman pääoman tuotto -%**	-1,6 %	6,8 %
Oman pääoman tuotto -%*	5,4 %	25,3 %
Oikaistu sijoitetun pääoman tuotto -%**	-2,7 %	2,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto -%*	1,9 %	12,0 %
Taseen loppusumma	1 637,9	1 947,3
Korolliset nettovelat	215,1	309,4
Nettovelkaantumistaso -%	37,3 %	57,0 %
Nettovelkaantumistaso -% ilman IFRS16 Vuokrasopimukset vaikutusta	11,3 %	25,5 %
Henkilöstön määrä kauden lopussa	337	321

^{*)} Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkösuojien uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin.

^{**)} Vuonna 2023 oikaistuihin eriin kuuluu hyödykejohdannaisten realisoitumattomia voittoja/tappiota 36,3 miljoonaa euroa, varastoarvon kasvu 14,2 miljoonan euron nettorealisoitiarvoon ja välimiesmenettelyyn liittyvät 1,6 miljoonan euron oikeudenkäyntikulut. Vuonna 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin ja oikaistuihin eriin kuului hyödykejohdannaisten realisoitumattomia voittoja/tappiota 157,8 miljoonaa euroa, varastoarvon aleneminen 25,0 miljoonan euron nettorealisoitiarvoon, Skangas-hankintaan liittyvä liikearvon 11,0 miljoonan euron arvonalentuminen, välimiesmenettelyyn liittyvät 7,8 miljoonan euron oikeudenkäyntikulut sekä käyttöomaisuuden 0,8 miljoonan euron alaskirjaus liittyen Suomenojan laitoksen sulkemiseen.

Toimintaympäristö

Energiamarkkina – teollisuus ja sähkömarkkina

Energian hinnat laskivat vuoden alussa merkittävästi edellisvuodesta. Volyymit alkoivat pikkuhiljaa toipua, kun markkinoiden luottamus palasi vuoden 2022 myllerryksen päätyttyä. Kaasun edulliset hinnat alkoivat saada monet asiakkaat siirtymään saastuttavammista vaihtoehdoista takaisin kaasuun.

Euroopan LNG-terminaaleihin tulevien LNG-toimitusten määrä pysyi ennätyskorkealla tasolla koko ensimmäisen vuosineljänneksen ajan. Sähkön hinnat olivat lähellä ennen Ukrainan sotaa vallinnutta tasoa.

Kaasun hinnat jatkoivat toisella vuosineljänneksellä Euroopassa laskuaan, kun kaasuvarastojen tasot olivat merkittävästi pitkäaikaisen keskiarvotason yläpuolella ja LNG:tä oli yhä runsaasti saatavilla. Sähkön hinnat laskivat, koska sää muuttui tuulisemmaksi ja sateisemmaksi.

Putkimaakaasun volyymit jäivät kolmannella vuosineljänneksellä vaatimattomiksi, mutta hintaympäristö kasvatti merkittävästi LNG:n kysyntää erityisesti meriliikenteessä. Vuoden 2023 ensimmäistä vuosipuoliskoa leimasi hidas ja tasainen toipuminen, mutta toisella vuosipuoliskolla kysyntä lähti merkittävään kasvuun.

Kolmannella vuosineljänneksellä kaasun hinnat pysyivät suhteellisen matalalla ja vakaalla tasolla australialaisilla LNG-tuotantolaitoksilla elokuun lopulla annetuista lakkovaroituksista huolimatta. Sähkön hinnat heilahtivat elokuun puolivälin jälkeen hiukan ylöspäin, kun ydinvoimaloiden huoltokatkot Suomessa ja Ruotsissa osuivat samaan aikaan kun maiden välinen sähkönsiirtoyhteys oli poissa käytöstä. Tämä hiukan

korkeampi hintataso jatkui vain joitakin viikkoja, ja sähkön hinnat laskivat vuosineljänneksen lopussa taas lähelle nollassa kaikkialla Pohjoismaissa.

Vuoden neljännellä vuosineljänneksellä markkinoihin vaikutti useita poikkeuksellisia tapahtumia. Ukrainan sodan jatkumisesta johtuvan epävarmuuden lisäksi myös terrori-iskut Israelissa johtivat jännitteet suoranaiseen sotaan Lähi-Idässä niin Gazan alueella Israelin ja terroristijärjestö Hamasin välillä kuin huthikapinallisten Hormuzinsalmella tekemien iskujen myötä.

Kaasun hinnat nousivat Euroopassa lokakuun puolivälissä, mutta kääntyivät sen jälkeen laskuun. Joulukuussa eurooppalaisen kaasun hinnat jäivät alle 30 euron/MWh, mikä ei aivan vastannut odotuksia koskien kuluva talvilämmityskautta.

Suomen kaasumarkkinaan vaikutti Suomen ja Viron välillä Itämeren pohjassa kulkevan Balticconnector-kaasuputken vaurioituminen ja sulkeminen. Kaasun hinnat reagoivat Suomessa tilanteeseen voimakkaasti ja nousivat 20 euroa/MWh korkeammalle kuin kaasun hinnat Euroopassa ja Baltian maissa. Kaasun hankinta Suomeen on rikkoutumisesta lähtien perustunut yksinomaan LNG-toimituksiin lähinnä Inkoon kelluvan varasto- ja uudelleenkaasutuslaivan (FSRU) kautta.

Sähkön hinnassa esiintyi Suomessa ajoittaisia hintapiikkejä, jolloin hinnat nousivat lähes 300 euroon/MWh pudotukseen sitten vain muutamaa päivää myöhemmin sähkönmyyjän tekemän virheen takia -200 euroon/MWh. Joulukuussa sähkön spot-hinnat hyppäsivät yhdeksi kaupankäyntipäiväksi 890 euroon/MWh, mutta samaan aikaan pohjoismaiset sähkön hinnat pysyivät vakaina noin 100 eurossa/MWh. Tämä johtui

kylmän ja tyynen sään sekä sähköverkon siirtokapasiteetin ruuhkautumisen yhteisvaikutuksesta.

Meri- ja maantieliikenne

Raskaassa liikenteessä kaasukäyttöisten ajoneuvojen pohjoismainen markkina on jatkanut tasaista kasvuaan. Tämän pitkän aikavälin kehityksen odotetaan jatkuvan, koska biokaasun käyttö nähdään kustannustehokkaana keinona vähentää hiilidioksidia logistiikassa jo tänään.

Toimitusketjussa on ilmennyt ongelmia, jotka ovat aiheuttaneet viivästyksiä uusien kuorma-autojen toimituksissa. Tämä ei kuitenkaan ole hidastanut uuden LNG-käyttöisen kaluston tilauksia, koska haasteiden odotetaan jäävän lyhytkestoisiksi.

LNG:n alempi hintataso on yhä piristänyt merenkulkualaa merkittävästi. Merikaasuöljyn (MGO) ja LNG:n hintaero on edelleen kääntänyt kysyntää ympäristöystävällisemmän vaihtoehdon eli LNG:n suuntaan.

Tämä on yhä tukenut voimakkaasti LNG-käyttöisten alusten markkinoiden kasvua. LNG oli lähes koko vuoden näistä kahdesta halvempi vaihtoehto. LNG-käyttöisten alusten määrä on yhä lisääntynyt merkittävästi, ja myös uusien alusten tilauskannan kasvu on ollut erittäin suurta. Myös nesteytetyn biokaasun (LBG, bio-LNG) kysyntä on kasvanut vuonna 2023 meriliikenteessä, kun alalla pyritään yhä puhtaampiin kuljetuksiin.

Kiertotalous ja biokaasu

Geopoliittinen tilanne edistää biometaanin saatavuuden kehittämistä Euroopassa, kun venäläisen maakaasun tarjonta

on rajallista. Tämä näkyy erityisen selvästi Suomessa, missä myös kaasun hankinta Balticconnector-kaasuputken kautta on ollut putkivaurion takia pysähdyksissä lokakuusta 2023 saakka. Biometaanin tuotannon kasvutavoitteen saavuttamista edistetään EU:ssa REPowerEU-ohjelmalla. Ohjelman tavoitteena on EU:n vuotuisen biometaanituotannon yli kymmenkertaisuuttaminen 35 miljardiin kuutiometriin vuoteen 2030 mennessä. Tämä vastaa 15 prosenttia maakaasun kokonaiskysynnästä vuonna 2030 ja 40 prosenttia maakaasun aiemmasta Venäjän-tuonnista. REPowerEU-tavoitteen saavuttaminen edellyttää suunnilleen 83 miljardin euron investointeja noin 5 000 uuteen, vuoden 2029 loppuun mennessä käyttöön otettavaan tuotantolaitokseen.

Biokaasutoimiala on perustanut yhdessä alan järjestöjen ja sääntelyyn liittyvien sidosryhmien kanssa Biomethane Industry Partnership (BIP) verkoston edistämään biometaanin tuotannon kasvua. Gasum on BIP-verkoston jäsen ja mukana useissa työryhmissä sekä verkoston tukiryhmässä.

Biometaanin tuotannon kehitystahti Suomessa ei ole kovin nopeaa, ja nykyisen hallituksen suunnitelmat viittaavat siihen, että biokaasuinvestointeihin ja biokaasun käyttöön kohdistuvat tuet jäävät vaatimattomiksi. Tämän taustalla on Suomen talouden kireä tilanne, ja jopa joitakin jo myönnettyjä investointitukia on peruttu. Investointien perumisen taustalla vaikuttavia syitä ovat muutokset esimerkiksi verotukseen ja kestävyyskriteereihin liittyvässä sääntely-ympäristössä sekä kaasu- ja energiamarkkinoihin yleisesti liittyvä epävarmuus eli esimerkiksi hallituksen tekemä liikennepolttoaineen jakeluvuoroituksen muutos. Biokaasutoimiala edistää kansallisen

kiertotalous- ja biokaasuohjelman laatimista yhteistyössä eri ministeriöiden kanssa. Ohjelma kattaisi myös muut vedyn ja hiilidioksidin kaltaiset uusiutuvat kaasut.

Raaka-aineiden porttimaksut ovat Suomessa pienentyneet kiivaan kilpailun takia, ja viime vuonna solmittiin ensimmäiset ostoihin perustuvat raaka-ainesopimukset. Perinteisten raaka-aineiden heikon saatavuuden ja korkean hinnan takia biokaasutuotantoa päädyttiin vuonna 2023 paikoin myös sulkemaan. Vaikka uusi sääntely vaatii laajentamaan biojätteen syntypaikkalajittelua, jonka ansiosta raaka-aineen saatavuus paranee, biokaasutuotannon kasvattaminen vaatii myös uusia raaka-ainelähteitä, kuten esimerkiksi teollisuuden sivuvirtoja, jotka ovat aiemmin menneet turkistuotannon käyttöön. Suomessa astui voimaan kansallinen lannoitevalmisteasetus, joka rajoittaa mädättepoijaisten lannoitteiden käyttöä eikä siten edistä kierrätysravinteiden käyttöä.

Ruotsissa tuetaan uusia laitoshankkeita mittavilla investointituilla sekä nykyisellään vuoden 2026 loppuun voimassa olevalla tuotantotuella. Kilpailu sekä raaka-aineista että biolannoitteiden käyttäjistä on Ruotsin tietyillä alueilla kiivasta. Biokaasun käyttö logistiikassa on jo hyvässä vauhdissa ja keskustelua biokaasun laajemmasta käytöstä teollisuuden prosesseissa käynnistetään parhaillaan. Biokaasun verovapaus kuitenkin poistui maaliskuussa 2023 EU-tuomioistuimen päätöksen myötä, ja tämä nosti biokaasun verotusta ja pienensi paineistetun biokaasun kysyntää liikennepolttoaineena. Biokaasun kysyntä on Ruotsissa selvästi painottumassa paineistetun biometaanin sijasta nesteytettyyn biometaniin.

Norjan biometaanin tuotantoa koskeva markkinaympäristö poikkeaa Suomen ja Ruotsin olosuhteista, sillä EU-sääntely ei koske Norjaa. Uusille biokaasulaitoksille myönnetään investointitukia. Gasum kartoittaa mahdollista biokaasulaitoshanketta Trondheimin lähistöllä. Tämä olisi Gasumin ensimmäinen laitos Norjassa.

Strategia

Gasum jatkoi vuonna 2023 syksyllä 2022 käynnistetyn uuden strategian toteuttamista. Strategiaa toteutetaan 50 hankkeen kautta. Hankkeet koskevat niin liiketoiminnan kehittämistä ja toimintoja kuin yrityskulttuuria ja henkilöstökokemustakin. Osa hankkeista saatiin jo päätöksen vuonna 2023.

Gasumin tavoitteena on tuoda vuoteen 2027 mennessä markkinoille 7 TWh uusiutuvaa kaasua, ja tämän tavoitteen saavuttaminen tarkoittaa yhtiön asiakkaille 1,8 miljoonan tonnin yhteenlaskettuja hiilidioksidipäästövähennyksiä. Tavoitteeseen päästään sekä investoimalla yhtiön omaan biokaasutuotantoon että hankkimalla uusiutuvaa kaasua kumppaneilta. Gasum pyrkii liiketoiminnassaan kasvattamaan uusiutuvien tuotteiden (kuten biokaasun ja sähkön) osuutta 45 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä.

Kaksi Ruotsiin suunnitelluista viidestä uudesta suuresta biokaasulaitoshankkeesta on nyt jo käynnissä, kun näistä toista eli Borlångessä sijaitsevaa laitosta koskeva lopullinen investointipäätös tehtiin raportointikauden päättymisen jälkeen tammikuussa 2024. Sekä Götenen laitoksen rakennustyöt, että olemassa olevien laitosten laajennus- ja parannushankkeet etenivät suunnitellusti kautta koko vuoden 2023. Uudet suuret

laitokset tuottavat biokaasua kumpikin vuodessa 133 GWh ja laajennus- ja parannushankkeiden odotetaan lisäävän Gasumin biokaasutuotantoa yhteensä 60 GWh vuodessa niiden valmistuttua.

Lisäksi Gasum laajensi biokaasuportfoliotaan hankkimalla enemmistöosuuden Ruotsin Helsingborgissa sijaitsevasta biokaasun jalostuslaitoksesta. Lisää tietoa hankinnasta liitetiedossa 5.1 Yrityshankinnat ja -myynnit.

Gasum solmi vuonna 2023 merkittävän määrän uusia biokaasun hankintasopimuksia sekä ensimmäisen pitkäaikaisen myynti- ja ostosopimuksen pohjoismaisen Power-to-Gas-tuotannon kehittäjän Nordic Ren-Gasin kanssa koskien Nordic Ren-Gasin Tampereen laitoksen synteettisen e-metaanin tuotantoa, jonka on määrä käynnistyä vuonna 2026.

Maakaasu ja sen nesteytetty muoto LNG ovat edelleen tärkeitä siirtymävaiheen ratkaisuja kuljettaessa kohti biokaasun ja e-metaanin kaltaisia yhtä vähäpäästöisempiä polttoaineita. LNG:n kysyntä kehittyi meriliikenteessä voimakkaasti ja kiinnostus biokaasua kohtaan kasvoi usean pilottihankkeen ja -bunkrauksen myötä.

Sähköliiketoiminnassa Gasum käynnisti liiketoiminnan laajentamisen Ruotsin markkinoille ja hankki Suomessa uutta liiketoimintaa fuel flex -asiakasryhmässä, joka käyttää joustavasti joko kaasua tai sähköä kulloisenkin markkinatilanteen mukaan. Myös sähkötuotteiden kaupankäyntivolyymit kehittyivät myönteisesti.

Useassa strategiahankkeessa keskityttiin vuoden aikana parantamaan tiedon kulkua eri liiketoimintojen ja tukitoimintojen välillä. Vuoden lopulla julkaistiin myös Gasumin uudet

arvot: kunnioitus, vastuullisuus ja positiivinen energia. Arvot ovat osa meneillään olevaa yrityskulttuurin kehittämishanketta ja laadittiin yhdessä kaikkien gasumlaisten kanssa. Osaamisen kehittäminen ja johtamistyön laatu ovat yhä Gasumille tärkeitä painopistealueita.

Vastuullisuus on keskeinen osa yhtiön strategiaa ja nivoutuu kaikkeen toimintaan. Vastuullisuus tarkoittaa Gasumille sitä, että mahdollistamme asiakkaidemme päästöjen vähenemisen, pienennämme oman toimintamme ympäristövaikutuksia, edistämme työympäristön turvallisuutta ja varmistamme liiketoimintakäytäntöjen vastuullisuuden.

Vastuullisuus

Gasumin vastuullisuustyötä ohjasi vuonna 2023 yhtiön vastuullisuusohjelma, joka keskittyy kuuteen keskeiseen teemaan: turvallisuus, ilmastonmuutoksen hillintä, energian saatavuus, henkilöstö, kiertotalous ja kestävä liiketoiminta. Ohjelmaa kehitetään ja tarkennetaan vuoden 2024 aikana. Gasum on käynnistänyt valmistelut koskien kestävyysraportointidirektiivin (CSRD-direktiivi) vaatimuksia, joiden piiriin yhtiö kuuluu vuodesta 2025 alkaen. Yhtiö suunnittelee vuodelle 2024 vastuullisuusohjelman päivytystä vuonna 2023 toteutetun CSRD-vaatimusten mukaisen kaksinkertaisen olennaisuuden periaatteen mukaisen arvioinnin pohjalta.

Vastuullisuusohjelmaa sovelletaan yhtiön kaikissa toimintamaissa. Gasum seuraa kehitystä ja raportoi tuloksista vuotuisessa vastuullisuusraportissaan, johon sisältyvät myös jokaista vastuullisuusohjelman teemaa koskevat KPI-mittarit.

Yhtiö raportoi Global Reporting Initiative (GRI) -standardien perustason (Core) mukaisesti ja julkaisee GRI-sisältöindeksin. Vuoden 2023 vastuullisuusraportti on julkaistu ja saatavilla Gasumin verkkosivuilla englanniksi.

Tutkimus ja tuotekehitys

Kiertotalous ja uusiutuvien kaasujen tuomat mahdollisuudet ovat Gasumin tutkimuksen ja tuotekehityksen ytimessä. Gasum on mukana muun muassa kahdessa suuressa tutkimusprojektissa: vihreään sähköistymiseen pohjautuvat uudet arvoketjut (Hydrogen and carbon value chains in green electrification, HYGCEL) ja Vesiviisas kiertotalous teollisissa prosesseissa (Circular Economy of water in industrial processes, CEIWA).

Gasum liittyi vuoden 2023 lopulla uuteen tutkimushankkeeseen, joka keskittyy teollisuuden metaanipäästöjen tosiaikaiseen analysointiin (CISAT). Gasum järjesti keväällä 2023 yhdessä Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa biogeeniseen hiilidioksidiin liittyvää arvonluontia koskevan innovaatiokilpailun. Keskusteluja jatkettiin kilpailun voittaneiden Carbonaiden ja Inherit Carbon Solutionsin kanssa.

Gasum tukee kaasualan tutkimusta ja kehitystä kaasurahastonsa avulla. Vuonna 2023 Tekniikan edistämissäätiön (TES) hallinnoimasta Gasumin kaasurahastosta myönnettiin viisi tutkimusapurahaa, joiden yhteenlaskettu määrä oli 75 000 euroa (2022: 74 960 euroa).

Henkilöstö

Gasum-konsernin palveluksessa oli 31.12.2023 yhteensä 337 henkilöä (31.12.2022: 321). Heistä 60 % työskenteli Suomessa, 28 % Ruotsissa, 11 % Norjassa ja 1 % Saksassa.

Gasumin strateginen yrityskulttuurin kehittämishanke jatkui vuonna 2023 yhtiön uusien arvojen laatimisella. Kehittämisprosessissa kuultiin ja aktivoitiin kaikkia gasumlaisia. Eri toiminnoissa ja toimipaikoissa työskentelevän henkilöstön edustajista koottiin työryhmä viimeistelemään työ yhdessä yhtiön johtoryhmän kanssa.

Vuoden lopulla esiteltiin työn tuloksena Gasumin uudet arvot: kunnioitus, vastuullisuus ja positiivinen energia sekä Gasumin kompassi eli joukko periaatteita, jotka auttavat gasumlaisia elämään arvojen mukaisesti päivittäisessä työssään.

Vuonna 2023 jatkui myös Leading for Impact -johtamiskulttuurin kehittämistyö. Koko henkilökuntaa pyydettiin arvioimaan omia esihenkilöitään ja sekä näiden luomaa ilmapiiriä. Vuonna 2020 käyttöön otettu kuukausittainen Pulssi-kysely oli edelleen aktiivisesti käytössä Gasumin henkilöstökokemuksen parantamistyössä.

Muutoksia yhtiön johdossa

Yhtiön johdossa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2023 aikana.

Yhtiön omistusrakenne ja hallinto

Gasum on 100-prosenttisesti Suomen valtion omistama yhtiö. Osakkeista 73,5 prosenttia on valtion omistamalla Gasonia Oy:llä ja 26,5 prosenttia suoraan Suomen valtiolla. Osakeomistuksessa

ei ole tilikauden aikana tapahtunut muutoksia. Lisää tietoa konsernirakenteesta ja osakkeista on saatavilla liitetiedoissa 4.4 Oma pääoma ja 5.3 Konserniyritykset.

Gasum Oy:n 31.3.2023 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa vahvistettiin hallitusten jäsenten lukumääräksi yhteensä kuusi jäsentä. Hallitukseen valittiin seuraavalle toimikaudelle uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi Elina Engman ja varapuheenjohtajaksi Stein Dale, hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin uudelleen Ari Vanhanen ja Erkkä Repo, uusiksi jäseniksi valittiin Jari-Pekka Punkari ja Sirpa-Helena Sormunen.

Taloudelliseen tulokseen vaikuttavat riskitekijät

Geopoliittisia riskejä käsitellään tarkemmin hallituksen toimintakertomuksen osiossa 'Geopoliittinen epävarmuus'.

Kaasu- ja sähkömarkkinoilla vuonna 2021 ja 2022 vallinnut ennennäkemätön volatiliiteetti väheni vuonna 2023. Eräiden taloudellisten riskien, erityisesti hyödykkeiden hintariskien ja maksuvalmiusriskien keskeinen merkitys on pysynyt ennallaan.

Energia-alalla toimivan Gasumin taloudelliseen tulokseen liittyy strategisia, operatiivisia ja taloudellisia sekä ympäristöön ja henkilöstön turvallisuuteen liittyviä riskejä.

Strategiset riskit

Yhtiön tärkeimmät strategiset riskit liittyvät sen päätuotteiden, kuten maakaasun ja nesteytetyn maakaasun (LNG) sekä uusiutuvan sähkön kysyntään. Pitkällä aikavälillä maakaasun, biokaasun ja LNG:n kysyntään vaikuttavat taloudellinen ja energiapolitiittinen toimintaympäristö ja kaasun hintataso verrattuna

vaihtoehtoihin polttoaineisiin. Lyhyellä aikavälillä kaasun kysyntään vaikuttavat kaasun ja muiden korvaavien energia-lähteiden hinnat, sää sekä asiakkaiden toimintaympäristö.

Energiapolitiittiset tavoitteet sekä asiakkaiden tarve siirtyä puhtaampaan energiaan lisäävät kiinnostusta erityisesti biokaasua ja LNG:tä kohtaan teollisuuden, merenkulun ja maantieliikenteen polttoaineena. Asiakkaiden kaasun käyttöön siirtymiseen vaikuttavia tekijöitä ovat teknologioiden saatavuus, uusiutuvan biokaasun saatavuus osana kaasutoimintatusta sekä kaasun yleinen hintataso verrattuna vaihtoehtoihin polttoaineisiin. Gasum edesauttaa osaltaan teknologioiden saatavuutta ja investoi biokaasun tuotantoon.

Sääntelyllä on keskeinen merkitys Gasumin liiketoiminnalle, koska se ohjaa osaltaan asiakkaiden energiavalintoja. Riskejä liittyy EU:n ja kansallisen tason lainsäädännön, energiatukien ja verotuksen muutoksiin. Yhtiö varautuu näihin toimintaympäristöönsä liittyviin riskeihin seuraamalla aktiivisesti niitä koskevaa kehitystä. Lisäksi Gasum pyrkii jatkuvasti tuomaan esille yhtiön näkökulmia ehdotettujen säädös- tai veromuutosten vaikutuksista.

Gasum on Pohjoismaiden suurin uusiutuvan biokaasun tuottaja ja hankkii biokaasua myös kumppaneiltaan. Uusiutuvan energian sekä uusiutuvan energiantuotannon raaka-aineiden kysynnän odotetaan jatkavan kasvuaan, kun Euroopassa ja koko maailmassa siirrytään kohti uusiutuvia energialähteitä. Kiristytvä kilpailu raaka-aineista ja uusiutuvasta energiasta saattaa vaikuttaa Gasumin asemaan. Toisaalta

viiveet vihreän siirtymän toteutumisessa saattavat vaikuttaa Gasumin tuotteiden kysyntään.

Gasum hankkii nesteytettyä maakaasua eli LNG:tä Norjasta, Keski-Euroopassa ja Yhdysvalloissa sijaitsevien terminaalien kautta eri puolilta maailmaa sekä Venäjältä. Lähiympäristössä tapahtuvat muutokset saattavat vaikuttaa kaasun saatavuuteen Euroopassa ja myös Gasumille. Geopoliittisia riskejä käsitellään tarkemmin hallituksen toimintakertomuksen osiossa Geopoliittinen epävarmuus.

Operatiiviset riskit

Gasum altistuu toiminnassaan operatiivisille riskeille, jotka liittyvät erityisesti toimitusketjuun ja toimitusvarmuuteen, hankeriskeihin, sopimuksellisiin riskeihin sekä erinäisten prosessien ja kontrollien toimivuuteen ja tehokkuuteen.

Yhtiö käyttää kaasun tuotantoon ja jakeluun biokaasulaitoksia, nesteytyslaitoksia, terminaaleja, siirtoputkea, rekkoja ja laivoja. Koska yhtiön logistiset operaatiot tapahtuvat sekä maalla että merellä, yhtiö altistuu asiakkaiden energiatoimitusten katkeamisen aiheuttamalle operatiiviselle riskille. Mahdollisiin kaasun toimitushäiriötilanteisiin varaudutaan yhtiössä myös varapolttoainejärjestelyillä. Yhtiö seuraa toimintojaan, tuotantoaan ja logistiikkaansa päivittäin.

Gasumilla on kunnianhimoinen biokaasun tuotantoon liittyvä investointiohjelma. Investointihankkeisiin liittyy riskejä koskien hankkeen toteuttamista ja rakennuskustannusten nousua sekä vastapuoliriskejä. Yhtiö varautuu näihin riskeihin hyvillä prosesseilla ja porrastamalla hankkeiden aloituksia.

Kaasun ja sähkön hankinta- ja myyntisopimuksiin liittyy vähimmäisotto- ja toimitusvelvoitteita, joista aiheutuu Gasumille hintariskejä. Volyymirisikit korostuvat sopimuksissa, joissa vähimmäisottovelvoitteita ei ole sovittu. Näitä riskejä hallinnoidaan sopimuksentekovaiheessa riskiarvioinnilla sekä toimitusvaiheessa päivittäisissä ennustamis- ja suojausprosesseissa.

Kyberriskit ovat edelleen huomattavia, ja Gasum panostaa jatkuvasti henkilöstön kouluttamiseen sekä teknisiin ratkaisuihin, joilla parannetaan kyberturvallisuutta sekä palautumis-kykyä mahdollisissa kyberhyökkäytilanteissa.

Taloudelliset riskit

Gasumin liiketoimintaan sisältyy riskejä kaasu- ja muiden energiatuotteiden markkinahintakehitykseen liittyen. Näitä riskejä yhtiö suojaa johdannaisilla. Johdannaisten arvostuksella on vaikutuksia konsernin rahavaroihin ja omaan pääomaan ja näitä seurataan tarkasti.

Muita taloudellisia riskejä ovat luottoriski, korkoriski, muut hintariskit, valuuttariski ja maksuvalmiusriski. Taloudellisista riskeistä ja niiden hallinnasta on kerrottu lisää tilinpäätöksen rahoitusriskiliitetiedossa.

Gasumin ja Gazprom Exportin välillä ollut pitkäaikaista maakaasun hankintasopimusta koskien on meneillään tuomioistuinkäsittely, jolla saattaa olla kielteisiä vaikutuksia Gasumin taloudelliseen asemaan. Oikeudenkäyntejä kuvataan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 5.5 Oikeudenkäynnit ja vaateet.

Turvallisuus ja ympäristö

Gasum on nostanut tavoitteeksi estää ihmisille, ympäristölle, omaisuudelle ja liiketoimintasuhteille aiheutuvat vahingot. Gasum tunnistaa, hallitsee ja seuraa näitä riskejä jatkuvasti sekä turvaa näitä riskejä tavanomaisin vakuutuksin sekä noudattamalla prosesseissa ja valvonnassa asianmukaista huolellisuutta.

Riskienhallintaprosessit

Yhtiön yleinen riskienhallintakehys on kuvattu Gasumin Hallinnointi ja palkitseminen -raportissa sekä tarkemmin Gasum-konsernin hallituksen hyväksymässä riskienhallintapolitiikassa. Riskienhallintapolitiikan tärkein tavoite on auttaa Gasumin liiketoimintoja, johtoa ja työntekijöitä turvaamaan paremmin yhtiön toimintaa sekä tukemaan yhtiön strategian toteuttamista. Yhtiön riskienhallinnan pääperiaatteena on, että vastuu riskeistä otetaan ja riskeihin vastataan siellä, missä ne ilmenevät. Kukin yksikkö on vastuussa omien riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta, ja lisäksi johto valvoo näiden riskien välisiä sidonnaisuuksia.

Tarkastus- ja riskivaliokunta vastaa yhtiön riskienhallinnan ohjauksesta ja valvonnasta. Konsernin riskienhallinta tukee liiketoimintaa, koordinoi riskienhallintaprosesseja ja raportoi talousjohtajalle. Riskienhallinta vastaa myös konsernin keskeisten riskien seurannasta sekä ohjeistuksesta ja työkaluista, jotka varmistavat tehokkaan riskienhallinnan yhtiön liiketoiminnassa.

Geopoliittinen epävarmuus

Euroopan ja Venäjän väliset jännitteet ovat jatkaneet kiristymistään Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa 2022, ja tämä on vaikuttanut Gasumin liiketoimintaympäristöön ja toimintaan. Yhtiöllä ei ole toimintaa eikä omaisuutta Venäjällä.

Energiamarkkinoiden vuoden 2022 poikkeuksellisen voimakas myllerrys laantui vuonna 2023, mutta volatiliteetti ja hintataso on silti pysynyt korkeammalla kuin ennen sotaa. Hyödykehintariskiä, johdannaisriskiä ja maksuvalmiusriskiä seurataan tarkasti, ja Gasum on edelleen kehittänyt valmiutensa vastata energiamarkkinoilla mahdollisesti ilmeneviin haasteisiin.

Gasum noudattaa aina sovellettavia pakotteita ja rajoituksia sekä seuraa jatkuvasti geopoliittisen riskin kehittymistä ja käy tilanteesta aktiivista vuoropuhelua asianomaisten kansallisten viranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Gasumilla on Gazprom Exportin kanssa pitkäaikainen LNG:n hankintasopimus, johon sisältyy minimiottovelvoitteita. Vaikka suurin osa Gasumin suoraan hankkimasta LNG:stä tulee Venäjän ulkopuolelta, esimerkiksi Venäjän kaasusektoria vastaan asetetut pakotteet tai muut toimet tai Venäjän asettamat vastapakotteet saattaisivat vaikuttaa Gasumin toimintaympäristöön, vallitsevaan markkinatilanteeseen sekä yhtiön LNG-hankintaketjuun ja siihen liittyvään tulokseen. EU on äskettäin antanut jäsenmaille mahdollisuuden kieltää venäläisen LNG:n tuonti. Yhtiö on varautunut mahdollisiin toimituskatkoksiin esimerkiksi vaihtoehtoisilla hankintalähteillä.

Suomen viranomaiset ovat todenneet, että Suomen ja Venäjän väliset suhteet ovat heikenneet ja tämä aiheuttaa kohonneen uhan Suomen kriittistä infrastruktuuria kohtaan. Gasum on ryhtynyt toimenpiteisiin parantaakseen edelleen omaisuutensa ja henkilöstönsä turvallisuutta.

Eri puolilla maailmaa lisääntyvät geopoliittiset jännitteet sekä monessa maassa lähestyvät vaalit saattavat aiheuttaa Gasumin yleistä toimintaympäristöä koskevia riskejä esimerkiksi kansainvälisten ja kansallisten ilmastotavoitteiden muuttamisen tai kaasun toimitusketjuissa tapahtuvien muutosten myötä.

Tulevaisuudennäkymät

Volyymien odotetaan kehittyvän myönteisesti vuonna 2024. On kuitenkin olemassa tekijöitä ja tapahtumia, jotka aiheuttavat yhä epävarmuutta energiamaarkkinoilla.

Venäjän raaka hyökkäyssota Ukrainaa vastaan jatkuu yhä vuonna 2024 eikä ratkaisua ole vielä näköpiirissä. Sodasta johtuvat energiamaarkkinoiden poikkeukselliset myllerrykset näyttävät olevan ainakin toistaiseksi ohi. Globaali geopoliittinen tilanne mutkistui entisestään vuonna 2023, kun Lähi-idässä puhkesi lokakuussa sota Israeliin kohdistuneiden terrori-iskujen jälkeen. Kriisin laajenemisen riski alueella kasvaa. Näiden kahden sodan lähivuosien seuraukset eivät ole vielä tiedossa.

Suomen ja Viron välisen Balticconnector-kaasuputken vaurioituminen lisää Suomen energiamaarkkinoiden epävarmuutta. Kaasun hankintajärjestelyt vuodelle 2024 riippuvat siitä, milloin putki saadaan korjattua ja takaisin käyttöön.

Nesteytetyn maakaasun (LNG) ja nesteytetyn biokaasun (LBG, bio-LNG) tulevaisuudennäkymät ovat lupaavat. Sekä vuonna 2024 voimaan tulevan meriliikenteen päästöjä koskevan EU-asetuksen, että raskaan liikenteen kaasukäyttöisten kuorma-autojen tasaisesti kasvavan määrän odotetaan vaikuttavan kysyntään myönteisesti.

Gasumin kannattavuutta rasittavat yhä kulut, jotka ovat johtuneet markkinoiden myllerryksestä sekä toiminnan sopeuttamisesta energiaympäristön muutoksiin vuonna 2022. Yhtiön tämänhetkisen käsityksen mukaan näiden kulujen odotetaan vaikuttavan Gasumin kannattavuuteen vielä vuoden 2024 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Yhtiön strategian toteuttaminen jatkuu vuonna 2024 samalla kun yhtiö hallitsee myös energiakriisien vaikutuksia. Ensimmäinen Gasumin viidestä Ruotsiin rakennettavasta uudesta suuresta biokaasulaitoksesta saadaan kuluvana vuonna valmiiksi Götensessä ja toisen laitoksen rakennustyöt Borlångessa aloitetaan. Olemassa olevien biokaasulaitosten laajennus- ja parannustyöt edistyvät suunnitellusti, ja uusiutuvan kaasun hankintasopimuksia solmitaan lisää.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Gasum teki tammikuun 2024 alussa lopullisen investointipäätöksen uuden suuren biokaasulaitoksen rakentamisesta Ruotsin Borlångeen. Investoinnin arvo on 62 miljoonaa euroa, ja Ruotsin ympäristöviranomainen on myöntänyt hankkeelle 15 miljoonaa euroa tukea Klimatklivet-investointiohjelmasta.

Laitoksen rakennustyöt alkavat keväällä 2024. Laitos käyttää raaka-aineenaan alueelta kerättyä kotitalousbiojätettä sekä lantaa ja tuottaa vuodesta 2026 alkaen 133 gigawattituntia (GWh) nesteytettyä biokaasua eli LBG:tä vuodessa. Lisäksi laitos tuottaa 250 000 tonnia korkealaatuisia ja ympäristöystävällisiä lannoitteita ja käsittelee kaikkiaan 270 000 tonnia raaka-ainetta vuodessa. Kotitalousjätteen kerää ja käsittelee Gasumin paikallinen kumppani Borlänge Energi, ja lanta hankitaan Borlångan alueen maataloilta.

Borlångan laitos on toinen kaikkiaan viidestä suuresta biokaasulaitoksesta, joiden rakentaminen on Gasumilla suunnitella Ruotsissa. Hankkeet ovat osa Gasumin strategiaa, johon kuuluu panostaminen pohjoismaisen biokaasun saatavuuteen. Gasumin tavoitteena on tuoda vuoteen 2027 mennessä markkinoille seitsemän terawattituntia (TWh) uusiutuvaa kaasua vuodessa.

Hallituksen ehdotus voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2023 oli 362 385 410,84 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2023 ei jaeta osinkoa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste (%)	=	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$
Oman pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Oikaistu oman pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Tilikauden tulos – realisoitumattomat johdannaiset* 80 \% - kertaluonteiset erät* 80 \%}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset velat (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Oikaistu sijoitetun pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja – realisoitumattomat johdannaiset – kertaluonteiset erät}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset velat (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Korolliset nettovelat	=		Korolliset velat – rahavarat
Nettovelkaantumisasaste (%)	=	100 x	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Nettovelkaantumisasaste (%) ilman IFRS 16 leasingvelkojen vaikutusta	=	100 x	$\frac{\text{Korolliset velat - IFRS16 leasing velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$

Konsernitilinpäätös

Konsernituloslaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto*	2.1	1 456 925	2 601 812
Liiketoiminnan muut tuotot*	2.2	192 103	643 212
Materiaalit ja palvelut*	2.3	-1 226 074	-2 224 881
Henkilöstökulut	2.4	-34 929	-35 473
Poistot ja arvonalentumiset	2.5	-76 816	-92 886
Liiketoiminnan muut kulut*	2.6	-267 211	-742 650
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta/tappiosta		1 125	764
Liiketulos		45 123	149 898
Rahoitustuotot – ja kulut yhteensä	2.8	-25 348	-8 706
Tulos ennen veroja		19 775	141 192
Verot	2.9, 3.9	10 403	-17 874
Tilikauden tulos		30 177	123 318
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		29 668	123 310
Määräysvallattomille omistajille		510	8

* Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin ja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Laaja konsernituloslaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tilikauden tulos		30 177	123 318
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Eläkevelvoitteiden uudelleenmäärittäminen	3.10	255	774
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-51	-155
Yhteensä		204	619
Erät, jotka saatetaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		63	-14 694
Yhteensä		63	-14 694
Tilikauden laaja tulos yhteensä		30 444	109 243
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		29 933	109 236
Määräysvallattomille omistajille		511	7

Konsernitase

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	3.1	161 668	169 001
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.2	627 043	621 527
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät sijoitukset	3.3	12 631	11 648
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset		50	50
Johdannaisinstrumentit	4.3	41 387	133 655
Laskennalliset verosaamiset	3.9	17 049	0
Muut pitkäaikaiset saamiset		217	212
Pitkäaikaiset varat yhteensä		860 045	936 093
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	3.5	137 395	257 862
Johdannaisinstrumentit	4.3	88 715	186 652
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3.4	267 856	354 627
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		4 673	5 908
Myytavissä olevat varat	3.7	300	0
Rahavarat	3.8	278 873	206 190
Lyhytaikaiset varat yhteensä		777 812	1 011 239
VARAT YHTEENSÄ		1 637 857	1 947 332

Konsernitase

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	4.4	10 000	10 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		159 739	159 739
Pääomalaina	4.5	200 000	200 000
Voittovarot		192 362	66 284
Tilikauden tulos		29 668	123 310
Muuntoerot		-16 227	-16 290
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma		575 542	543 043
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 493	25
OMA PÄÄOMA		577 035	543 068
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	4.6	343 986	344 498
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	3.2	137 218	139 430
Johdannaisinstrumentit	4.3	28 332	104 054
Laskennalliset verovelat	3.9	13 889	11 480
Varaukset	3.10	12 713	11 918
Eläkeveloitteet	3.11	3 586	4 386
Pitkäaikaiset velat yhteensä		539 724	615 766

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
Lyhytaikaiset velat			
Johdannaisinstrumentit	4.3	66 251	211 924
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	3.6	439 111	563 109
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		14 150	13 465
Varaukset	3.10	1 585	0
Lyhytaikaiset velat yhteensä		521 098	788 498
VELAT YHTEENSÄ		1 060 822	1 404 264
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 637 857	1 947 332

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

2023 1 000 EUR	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Pääoma-laina	Yhteensä	Määräysvallatto- mien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	10 000	159 739	189 594	-16 289	200 000	543 043	25	543 068
Tilikauden tulos			29 668			29 668	510	30 177
Muut laajan tuloksen erät								
Eläkevelvoitteiden uudelleenarvostus			204			204		204
Muuntoerot				62		62	1	63
Tilikauden laaja tulos			29 872	62		29 934	511	30 444
Muutos määräysvallattomissa omistajissa							958	958
Muut erät			2 564			2 564		2 564
Oma pääoma 31.12.2023	10 000	159 739	222 030	-16 227	200 000	575 542	1 493	577 035
2022 1 000 EUR								
Oma pääoma 1.1.2022	10 000	159 739	66 527	-1 596	199 000	433 670	18	433 688
Tilikauden tulos			123 310			123 310	8	123 318
Muut laajan tuloksen erät								
Eläkevelvoitteiden uudelleenarvostus			619			619		619
Muuntoerot				-14 693		-14 693	-1	-14 694
Tilikauden laaja tulos			123 929	-14 693		109 236	7	109 243
Muut erät			-863		1 000	137		137
Oma pääoma 31.12.2022	10 000	159 739	189 594	-16 289	200 000	543 043	25	543 068

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tulos ennen veroja		19 775	141 184
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	2.5	76 816	92 860
Rahoituserät -netto	2.8	25 348	8 706
Realisoitumattomat arvostusvoitot/-tappiot		-36 275	-157 798
Muut oikaisut, joihin ei liity maksua*		9 438	9 634
Käyttöpääoman muutos*		74 511	11 759
Pitkäaikaisten saamisten muutos**		5 557	115 894
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja		175 169	222 239
Maksetut korot, vuokrasopimusten korot ja muut rahoituserät		-38 661	-50 148
Saadut rahoitustuotot		30 738	30 354
Maksetut verot		-211	-20 797
Rahoituserien ja verojen rahavirta		-8 133	-40 591
Liiketoiminnan nettorahavirta		167 036	181 648

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-62 531	-37 155
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-221	-358
Saadut investointiavustukset		2 655	20 681
Yrityshankinnat		-2,113	0
Investointien nettorahavirta		-62 210	-16 832
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		0	-100 448
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		0	-210 000
Vuokrasopimusvelkojen muutos		-31 659	-37 324
Rahoituksen nettorahavirta		-31 659	-347 771
Rahavarojen muutos		73 167	-182 955
Rahavarat tilikauden alussa*		206 190	387 364
Kurssierot/tappiot rahavaroista		-484	1 782
Rahavarat tilikauden lopussa	3.8	278 873	206 190

Nettovelkojen täsmäytyslaskelma on esitetty kohdassa 4.1 Pääoman hallinta.

*Vertailuvuoden tiedot on oikaistu vastaamaan samoja laadintaperiaatteita.

**Vakuudet siirretty osaksi liiketoiminnan rahavirtaa

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Yleiset laadintaperiaatteet

1.1. Perustiedot

Gasum Oy on suomalainen osakeyhtiö ja Gasum-konsernin ("Gasum", "konserni" tai "yhtiö", jollei asiayhteydestä muuta johdu) emoyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo ja rekisteröidyn toimipaikan osoite Revontulenpuisto 2 C, 02100 Espoo.

Energiayhtiö Gasum on pohjoismainen kaasualan ja energiamarkkinoiden asiantuntija, joka tarjoaa puhtaampaa energiaa ja energiamarkkinoiden asiantuntijapalveluita teollisuuden sekä sähkön ja lämmön yhteistuotannon tarpeisiin sekä puhtaampia polttoaineratkaisuja maantie- ja meriliikenteeseen. Gasum tuottaa biokaasua pohjoismaisessa biokaasulaitosverkostossaan sekä hankkii biokaasua sertifioitujen eurooppalaisten kumppanien tuotannosta. Biokaasun sivutuotantona syntyy kierrätyslannoitteita maatalouden ja teollisuuden tarpeisiin. Yhtiö on Pohjoismaiden johtava biokaasun tarjoaja.

Gasum tuo Suomeen maakaasua ja on Pohjoismaiden suurin nesteytetyn maakaasun (LNG) toimittaja. Yhtiö vahvistaa LNG:n asemaa ja infrastruktuuria sekä toimittaa LNG:tä merenkulun, teollisuuden ja raskaan liikenteen tarpeeseen pohjoismaissa. Yhtiö on edelleen laajentanut meriliikenteen LNG:n jakelutoimialuetta Keski-Eurooppaan mm. ARA-alueelle (Amsterdam, Rotterdam ja Antwerpen). Yhtiöllä on pohjoismainen kaasutankkausasemaverkosto, joka palvelee niin raskaan- kuin kevyen liikenteenkin kalustoa.

Yhtiö auttaa asiakkaitaan pienentämään heidän omaa hiilijalanjälkeään sekä heidän asiakkaidensa hiilijalanjälkeä. Yhdessä kumppaniensa kanssa Gasum edistää kehitystä kohti hiilineutraalia tulevaisuutta sekä maalla että merellä. Gasum-konsernilla on noin 330 työntekijää Suomessa, Norjassa, Ruotsissa ja Saksassa.

Gasum Oy:n omistaa 100-prosenttisesti Suomen valtio sekä suoraan että Gasonia Oy:n kautta. Konsernitilinpäätöksen kopiot ovat saatavissa yhtiön pääkonttorista osoitteesta Revontulenpuisto 2 C, 02100 Espoo tai ladattavissa yhtiön verkkosivuilta www.gasum.com suomeksi ja englanniksi. Gasum-konsernin konsernitilinpäätös on ylin taso, johon Gasum Oy ja sen tytäryhtiöt yhdistellään.

Gasum Oy:n hallitus on kokouksessaan 11.3.2024 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi.

1.2. Laadimisperusta

Gasum Oy:n konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti noudattaen 31.12.2023 voimassa olevia standardeja ja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksessä ei ole sovellettu tilinpäätösstandardeja ennen niiden voimaantuloa. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätöksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tilinpäätöksessä olevat luvut esitetään tuhansina euroina, jollei erikseen ole toisin mainittu.

1.3. Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta. Gasumilla on määräysvalta yrityksessä, jos se altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan ja yhdistely päättyy, kun määräysvalta lakkaa.

Tytäryritykset yhdistellään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat, syntyneet velat aiemmille omistajille sekä konsernin liikkeeseen laskemat oman pääoman ehtoiset osuudet, kaikki arvostettuna hankintahetken käypiin arvoihin. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Jäljelle jäävä osuus vastikkeen ja hankitun omaisuuden erotuksesta on liikearvoa. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäisistä liiketoimista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot eliminoidaan. Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina – toisin sanoen liiketoimina omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa. Maksetun vastikkeen käyvän arvon ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan.

Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta esitetään erillään emoyhtiön omistajien osuudesta. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus määritetään hankintahetkellä määräysvallattomien omistajien suhteellisenä osuutena hankittujen omaisuusserien nettoarvosta. Hankinnan jälkeen määräysvallattomien omistajien osuus on hankinnassa määritetty osuus lisättyinä kyseisille omistajille kuuluvalla osuudella oman pääoman muutoksista.

Osakkuusyhtiö on yhtiö, jossa konsernilla on huomattava vaikutusvalta ja jossa konsernilla on lähtökohtaisesti 20–50 prosentin omistusosuus. Yhteisyritys on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen, sopimukseen perustuva määräysvalta. Yhteinen määräysvalta vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksyntää.

Osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tilinpäätöstiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja niitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteis- tai osakkuusyrittöiden tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteis- tai osakkuusyrittöksestä, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudel-

lista tai tosiasiallista veloitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrittöiden puolesta. Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyrittöiden välisistä liiketapahtumista aiheutuvat realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaavasti. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuusarvon alentumisesta. Yhteis- ja osakkuusyrittöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (toimintavaluutta). Toimintavaluutan määrittäminen edellyttää johdolta jonkin verran harkintaa, mutta usein taloudellisen ympäristön valuutta on kuitenkin melko selkeästi määritettävissä. Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrittöiden toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ei-monetaariset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Lainoihin ja rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa rahoituskuluissa. Kaikki muut valuuttakurssivoitot ja tappiot esitetään tuloslaskelmassa nettomääräisenä osana muita liiketoiminnan voittoja/tappioita (-).

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keski-kurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiön oman pääoman muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot on kirjattu muihin laajan tuloslaskelman eriin. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

Konsernissa on myös Norjassa ja Ruotsissa toimivia yhtiöitä, joiden toimintavaluutaksi on määritelty euro. Yhtiöt toimivat kaasumarkkinoilla, ja kaasumarkkinoiden hinnat määräytyvät euromääräisen maailmanmarkkinahinnan mukaan, ja näin ollen yhtiöiden liikevaihto ja hankinnat pohjautuvat euroihin IAS 21 standardin mukaisesti.

1.4. Sovelletut uudet ja uudistetut standardit

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2022. Muilla 2023 voimaantulleilla uusilla standardeilla, tulkinnolla ja muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernille.

Myöhemmin voimaan tulevat IFRS-standardit, tulkinnat ja muutokset

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta myöhemmin kuin 1.1.2023 alkaneella tilikaudella eikä niitä ole sovellettu tätä tilinpäätöstä laadittaessa. Myöhemmin voimaan tulevilla uusilla IFRS-standardeilla, tulkinnolla ja muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernille.

Koska tilinpäätöshetkellä Pilari 2:ta koskeva lainsäädäntö ei ole ollut voimassa, konsernilla ei ole Pilari 2:n myötä syntyviä raportoitavia veroja vuodelta 2023. Pilari 2:n lainsäädäntöä voidaan edelleen muuttaa ja tarkentaa tilikauden 2024 aikana, minkä vuoksi sääntelyn vaikutuksia ei voida vielä arvioida riittävällä varmuudella. Gasumin useimmissa toimintamaissa efektiivinen veroaste ylittää selkeästi 15 %:n rajan, joten konsernin arvion mukaan Pilari 2 -sääntelystä ei aiheudu olennaisia täydennysverojen ("top-up tax") maksuja.

1.5. Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkinnanvaraiset erät

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä sekä johdon harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia.

Konsernissa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Niiden pohjalta tehtävät kirjanpidolliset arviot vastaavat lähtökohtaisesti vain harvoin tosiasiallisia tuloksia. Seuraavassa käsitellään keskeisimpiä arvioita ja oletuksia sekä harkinnanvaraisia eriä.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Konserni tarkastelee säännöllisesti vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvon mahdollista pientymistä alle hankintamenon ja kirjaa tarvittaessa arvonalentumisen. Arvioita tehtäessä otetaan huomioon raportointikauden jälkeiset myyntihinnan ja myyntikulujen vaihtelut siinä määrin kuin niistä on lisänäyttöä raportointikauden päättyessä. Vaihto-omaisuuteen kirjatut ennakkomaksut sisältävät Take-or-Pay-veloitteita liittyen toimittamattomaan kaasuun, joka on arvioitu käytettävän tulevina vuosina. Lisätietoa varaston arvoista on esitetty liitetiedossa 3.5.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimusten taseeseen kirjaamisessa joudutaan tekemään arvioita sopimusten pituudesta ja käytettävästä diskonttauskorosta. Uuden vuokrasopimuksen sopimuskauden pituutta arviotaessa sopimusten jatko-optioita ei oteta huomioon ennen kuin jatko-optioiden käyttö on todennäköistä. Lisätietoa vuokrasopimuksista esitetään liitetiedossa 3.2.

Muut sopimukselliset veloitteet

Konsernilla on määrättyjä sopimuksellisia veloitteita liittyen eri kaasumuotojen osto- ja myyntisopimuksiin. Raportointihetkellä konserni arvioi veloitteiden perusteita sekä niihin liittyviä myynti- ja ostokirjauksia sekä vaikutuksia varastoon ja korottomiin velkoihin. Johdon arviot perustuvat sopimukseen, vastapuolten kanssa käytyihin neuvotteluihin sekä tarvittaessa sopimus-oikeudellisten asiantuntijoiden näkemyksiin. Gasum kirjaa mahdolliset korvaukset maakaasun päiväkohtaisista minimiottovelvoitteiden täyttämättä jättämisestä tilikauden tulokseen ja vuosittaisista ostovelvoitteista varastoon.

Geopoliittinen tilanne ja ennusteiden epävarmuustekijät

Markkinaympäristön ja geopoliittisen tilanteen muutokset yhdessä eri maiden korko, inflaatio- ja valuuttakurssitasen muutosten kanssa voivat aiheuttaa tulevaisuudessa vaikutuksia konsernin lukuihin. Edellä mainitut tekijät saattavat vaikuttaa tulevaisuudessa varojen ja velkojen käypiin arvoihin, kirjattujen tuottojen määrään ja realisoitumisajankohtiin sekä rahavirtoihin. Venäjän sota Ukrainaa vastaan ja mahdolliset toimet energiamarkkinalla saattavat vaikuttaa negatiivisesti

Gasumin taloudelliseen asemaan. Yhtiö on tehnyt lukuisia lieventäviä toimenpiteitä, kuten vähentänyt johdannaisriskejä hyödykemarkkinalla ja kehittänyt vaihtoehtoisen hankintajärjestelyn putkikaasulle. Viimeisten vuosien aikana yhtiö on kehittänyt hyvän valmiuden vastata energia-markkinoiden haasteisiin.

Tähän liittyvät johdon arviot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa, muun muassa:

- Oikeudenkäynnit ja vaateet (5.5)
- Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset (5.2)

Tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuden periaatteella.

Varaukset

Varausten kirjausedellytysten olemassaolosta päätettäessä ja varausten määrää määriteltäessä joudutaan käyttämään arvioita velvoitteen olemassaolosta ja määrästä.

Yhtiö ei ole kirjannut varauksia Energiaviraston markkinaoikeudelle esittämän seuraamusmaksun osalta. Lisätietoa Energiaviraston esityksestä on liitetiedossa 5.5. Lisätietoja varauksista esitetään liitetiedossa 3.10.

Eläke-etuudet

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu useista eri tekijöistä, jotka määritetään vakuutusmatemaattisesti useita oletuksia käyttäen. Diskonttauskorko on yksi näistä tekijöistä, joka aiheuttaa nettomenoja (tai -tuloja) eläke-etuuksiin riippuen määrittelyssä käytettävistä oletuksista. Oletuksissa tapahtuvat muutokset vaikuttavat nettoeläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

Liikearvo ja arvonalentumistestaus

Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät liikearvot on kohdistettu Gasum-konsernissa rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), joiden odotetaan hyötyvän liikearvoa aiheuttaneesta liiketoimintojen yhdistämisestä. Gasum on määritellyt rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi teollisuus-, meriliikenne- ja liikenne-liiketoimintayksiköt. Supply & Trading liiketoimintayksikön aineeton ja aineellinen omaisuus on kohdistettu teollisuus- ja meriliikenne-liiketoimintayksiköille arvonalentumistestausta

varten. Biokaasun liikearvo on puolestaan kohdistettu liikenne-liiketoimintayksikölle, koska se palvelee ensisijaisesti liikenne-liiketoimintayksikön asiakkaita.

Gasumin taseessa oli 31.12.2023 liikearvoa 89,3 miljoonaa euroa (2022: 88,9 milj. euroa). Liikearvo testataan vuosittain tai aina kun arvon alentumisesta on viitteitä. Liikearvon arvonalennustestauksessa käytetyt oletukset edellyttävät johdon harkintaa. Merkittävimmät harkinanvaraiset oletukset liittyvät terminaalivuoden kasvuvauhtiin, odotettuun voluumiin kehitykseen sekä käytettyyn diskonttauskorkoon. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 3.1 Aineettomat hyödykkeet.

Verot

Konserniyhtiöt ovat tuloverotuksen kohteena Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa. Verotuksellisten tappioiden hyödyntäminen vaatii johdolta harkintaa ja vaikuttaa siihen, mihin määrään asti laskennallisia verosaamia näistä kirjataan. Gasum arvioi vyvyykkyttään hyödyntää verotappioita operatiivisen liiketoiminnan suunnitteluperiodin aikana ja tämän arvion pohjalta tekee arvion laskennallisen verosaamisen kirjaamisesta taseeseensa. Konsernin taseeseen 31.12.2023 sisältyy vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista 21,8 miljoonaa euroa (2022: 9,0 milj. euroa). Lisätietoa veroista esitetään liitetiedoissa kohdissa 2.9 Tuloverot sekä 3.9 Laskennalliset verot.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Gasumin laadintaperiaatteet koskien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämistä esitetään liitetiedossa 4.3. Johdon harkintaa käytetään määriteltäessä sellaisia johdannaisia hierarkian tasolla 3, joille ei ole saatavilla noteerattuja tai viime aikoina todettuja markkinahintoja. Harkintaa käytetään koskien seuraavia:

- Arvostusmenetelmien valinta
- Sähkön tulevaisuuden hintoihin pidemmissä periodeissa
- Hyödykesopimusten arvostuksessa tuulivoiman keskimääräisiin toteutushintoihin verrattuna sähkömarkkinaan
- Käyvän arvon muutosten laskeminen asianomaisten luotto- tai maksuvalmiusriskin kaltaisten riskitekijöiden huomioimiseksi
- Harkinta siitä, mitkä markkinaparametrit ovat todettavissa

2 Tuloslaskelman liitetiedot

2.1. Liikevaihto Liiketoimintarakenne

Konsernin toiminnot on ryhmitelty kahteen liiketoimintayksikköön ja kolmeen liiketoimintaa tukevaan yksikköön. Liiketoimintayksiköt ovat teollisuus ja liikenne sekä meriliikenne. Liiketoimintaa tukevat yksiköt ovat Commercial Product Management & Business Development, Supply & Trading ja Projects & Biogas Production.

Teollisuus-liiketoimintayksikkö markkinoi ja myy kaasu-, sähkö- ja energiaratkaisuja sekä energiemarkkinapalveluja teollisuudelle lähinnä Pohjoismaissa. Liiketoiminta myy teollisuuteen polttoaineeksi nesteytettyä maakaasua (LNG), nesteytettyä biokaasua (LBG) ja paineistettua biokaasua (CBG), sekä energiemarkkinapalveluita, jotka sisältävät sähkön alkuperätakuut, sähkön markkinoiden salkunhallinta- ja trading-palvelut, LNG ja putkikaasu salkunhallintapalvelut, sähkön 24/7-valvomopalvelut riskien hallintaan ja hinnan optimointiin, päästöoikeuden asiantuntijapalvelut ja kysyntäjoustopalvelut sähkön kulutuksen optimointiin. Liiketoimintayksikön myynti on ulkoista myyntiä.

Liikenne-liiketoimintayksikkö markkinoi ja myy polttoaineita maantieliikenteeseen sekä kehittää liikennekaasumarkkinaa Pohjoismaissa. Myytävät tuotteet ovat nesteytetty maakaasu (LNG) ja nesteytetty biokaasu (LBG) sekä paineistettu maakaasu (CNG) ja paineistettu biokaasu (CBG). Tuotteita käytetään raskaassa runkoliikenteessä, jakeluliikenteessä, linja-autoissa, jäteautoissa ja henkilöautoissa. Liiketoimintayksikön myynti on ulkoista myyntiä.

Meriliikenne-liiketoimintayksikkö markkinoi ja myy polttoaineita meriliikenteeseen ja rakentaa meriliikenteen kaasumarkkinaa Pohjois-Euroopassa. Myytävät tuotteet ovat nesteytetty maakaasu (LNG) ja nesteytetty biokaasu (LBG) sekä LNG ja päästöoikeuksien (EUA) salkunhallintapalvelut lautoille, matkustaja-aluksille, säiliöaluksille, irtolastialuksille ja toimitus- ja säiliöaluksille sekä bunkrauspalvelut meriliikenteeseen globaalille asiakaskunnalle seuraavilla toimialueilla: Itämeri, Pohjanlahti ja ARA-alue sekä Ranska. Liiketoimintayksikön myynti on ulkoista myyntiä.

Supply & Trading (ST) yksikkö hankkii, toimittaa ja tuottaa palveluja lähinnä konsernin liiketoimintayksiköille. ST-yksikön myynti jakautuu sekä sisäiseen myyntiin liiketoimintayksiköille

että konsernin ulkoiseen myyntiin. Ulkoinen myynti koostuu pääasiassa maakaasun ja sähkön myynnistä ja pääosa LNG, LBG, CNG, CBG myynnistä on ulkoista myyntiä. ST jakautuu kolmeen toimintoon: Trading & Optimizing, Terminals ja Logistics Operations.

- **Trading & Optimizing toiminto** hankkii ja toimittaa maakaasua, nesteytettyä maakaasua (LNG), uusiutuvaa sähköä (vesi-, tuuli- ja aurinkovoimalla tai bioenergialla tuotettua) sekä biokaasua sertifioitujen eurooppalaisten kumppanien tuotannosta liiketoimintayksiköiden tarpeisiin. Trading & Optimizing toiminto vastaa myös konsernin tuotteiden hinnoittelusta sekä maakaasun myynnistä siirtoverkossa asiakkaille Pohjoismaissa ja Baltian maissa. Toiminto käy myös kauppaa seuraavilla finanssituotteilla: maakaasun indeksituotteet, fyysisesti toimitetut kaasutuotteet, päästöoikeudet (EUA), öljyjohdannaiset (Brent, propaani) sekä sähköjohdannaiset.
- **Terminals-toiminto** vastaa viiden pohjoismaisen LNG/LBG-runkoterminaalin hallinnasta ja ylläpidosta.
- **Logistics Operations -toiminto** vastaa Gasumin kaasun toimitusketjun logistiikasta käsittäen yhden LNG/LBG-runkoterminaalin yhteisomistuksen kautta, kaksi bunkrausalusta, kolme kuljetuslaivaa sekä satoja säiliöautoja ja kaasukontteja.

Projects & Biogas Production -toiminto tuottaa biokaasua jätevesilietteistä, teollisuuden sivuvirroista, eläinperäisistä sivuvirroista ja biojätteistä Suomessa ja Ruotsissa sekä tarjoaa jätteenkäsittely- ja kiertotalouspalveluita Suomessa. Yksikkö tuottaa biokaasua 17 biokaasulaitoksella sekä 4 kumppanuslaitoksella Suomessa ja Ruotsissa. Yksikkö rakentaa uusia, mutta kehittää ja huoltaa olemassa olevia biokaasulaitoksia, LNG asiakasterminaaleja ja kaasutankkausasemia. Yksikkö myy ja markkinoi biokaasun tuotannon sivutuotteena syntyviä kierrätyslannoitteita ja ravinteita maatalouden ja teollisuuden tarpeisiin. Yksikön tuottama kaasu myydään ST-yksikön kautta liiketoimintayksiköille ja ulkoisille asiakkaille. Lannoitteet ja jätteenkäsittely ovat yksikön ulkoista myyntiä.

Commercial Product Management (CPM) vastaa viestinnästä sekä Gasumin palvelujen ja tuotteiden markkinoinnista ja tuotteistamisesta. CPM vastaa myös liiketoiminnan kehittämisestä.

Laadintaperiaatteet

Tuloutusperiaatteet

Myyntituotot kirjataan perustuen IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin. Liikevaihtona esitetään myyntituotot asiakassopimuksista oikaistuna alennuksilla ja väliillisillä veroilla. Yhtiö käyttää IFRS 15 -standardin mukaista viisivaiheista tuloutusmallia, kun se määrittelee myyntituottojen tuloutuksen. Suoritevelvoitteet tunnistetaan sopimuksittain ja myyntituotot kirjataan, kun tavaroiden tai palveluiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Tuotot siis kirjataan pääsääntöisesti kaasun luovutushetkellä toimitusehtojen mukaisesti. Jäljempänä on kuvattu tarkemmin eri suoritevelvoitteiden tuloutusta. Alennukset ja energiavero sisällytetään myyntihintaan ja mahdolliset muuttuvat vastikkeet määritetään tuloutusajankohdan mukaisesti. Kaasun myynnissä tyyppillistä on sitoa muuttuva vastike erilaisiin indekseihin, jolloin muuttuva vastike määritetty kulloinkin voimassa olevien indeksien perusteella ja on siten tiedossa tuloutushetkellä.

Yhtiöllä ei ole asiakassopimuksissaan merkittäviä rahoituskomponentteja tai palautusoikeuksia. Yhtiöllä ei myöskään ole tavanomaisesta poikkeavia maksuehtoja.

Maakaasun myynti

Maakaasu toimitetaan Gasgrid Finland Oy:n (1.1.2020 toteutuneesta jakautumisesta alkaen) omistaman siirtoverkon kautta ja laskutetaan asiakkailta kuukausittain todellisen kulutuksen mukaisesti. Tuloutus tapahtuu perustuen mittauslaitteistojen osoittamiin toimitusmääriin ja kunakin hetkenä voimassa oleviin hintoihin tai myyntikanavasta riippuen esimerkiksi luovutus-hetken perusteella.

Myyntituotot kirjataan kuukausittain perustuen toteutuneisiin laskutettaviin yksikkömääriin. Vaihtuvaan vastikkeeseen liittyvä epävarmuus selvitetään lähtökohtaisesti joka kuukausi, kun Gasum kirjaa kuukausittaisen liikevaihdon esimerkiksi perustuen myyntisopimuksen mukaiseen hintaindeksiin sekä volyymin tai palveluiden tai toimitettujen yksiköiden määrään. Joissakin tapauksissa muuttuvan vastikkeen arviointi edellyttää johdon harkintaa suoritevelvoitteiden täyttymisen ajoittumisesta esimerkiksi sellaisissa tilanteissa, joihin sovelletaan Take-or-Pay-ehtoja. Muuttuvaa vastiketta oikaistaan rahan aika-arvon vaikutuksella, jos sen merkitys on olennainen. Johto arvioi myyntisopimusten mukaisia transaktiohintoja ja yhdelle tai useammalle suoritevelvoitteelle kohdistuvia rahamääriä.

Nesteytetyn maakaasun (LNG) myynti

Nesteytetty maakaasu (LNG) laskutetaan asiakkailta toimituksien mukaisesti, ja tuotot kirjataan luovutushetken perusteella. Luovutushetki vaihtelee asiakaskohtaisesti yleisten toimitusehtojen perusteella sopimuksittain. LNG:n myynti saattaa kaasun lisäksi sisältää muita suoritevelvoitteita, mm. terminaali- ja kuljetuspalveluja. Terminaalipalvelut tuloutetaan ajan kuluessa ja kuljetuspalvelut tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu.

Gasumilla on määräysvalta nesteytettyyn maakaasuun luovutushetken asti. LNG:n myyntituotot kirjataan, kun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Nesteytetyn maakaasun myyntisopimusmallit sisältävät useita kiinteitä ja muuttuvia vastikkeita ja hintamalleja. Laskutushetkellä hinnoittelu on kuitenkin kiinteä, sillä vastikkeisiin liittyvät epävarmuudet selvitetään joka kuukausi esimerkiksi päivitettyjen indeksien perusteella.

Take-or-Pay-lausekkeellisten sopimusten myyntituottoja ei kirjata ennen kuin asiakas toteuttaa jäljellä olevat oikeutensa toimittamattomien määrien osalta. Myyntituotot kirjataan kuitenkin siinä vaiheessa, kun käy erittäin epätodennäköiseksi, että asiakas käyttää jäljellä olevat oikeutensa. Mikäli Gasum odottaa olevansa oikeutettu sopimussakkoon, odotetun sopimussakon määrä tuloutetaan suhteessa asiakkaan toteuttamatta jättämiin toimitusoikeuksiin.

Biokaasun myynti

Biokaasua toimitetaan muun muassa siirtoverkon sekä konttien kautta ja laskutetaan asiakkailta toteutuneen kulutuksen perusteella kuukausittain. Biokaasun myynti tuloutetaan mittarointijärjestelmien ilmoittamien toimitusmäärien perusteella. Transaktiohintaa on kiinteä kuukausilaskutuksen hetkellä. Muuttuvat vastikkeet puolestaan määrittyvät indeksien perusteella.

Jätteenkäsittely ja lannoitemyynti

Jätteenkäsittelypalvelun hinta sisältää muuttuvia vastikkeita, joita ovat esimerkiksi kuivan aineksen osuus jätteestä sekä vuosittaiset kannustimet. Hinta on kuukausittaisen laskutuksen hetkellä kuitenkin kiinteä. Vuosittaisten kannustimien vaikutus myyntituottoihin varmistuu vuoden kuluessa. Kannustimien vaikutusta ei ole ennakoitu myyntituottojen tuloutuksessa, johon vaikutukset ovat epäolennaisen pieniä. Jätteenkäsittelypalveluissa asiakas vastaanottaa ja

kuluttaa samanaikaisesti Gasumin tarjoaman palvelun. Jätteenkäsittelypalvelua tuloutetaan ajan kuluessa, ja koska ajoitusero ei ole merkittävä, myyntituotot kirjataan jätteen vastaanottohetkellä. Lannoitteiden myyntituotot kirjataan silloin, kun määräysvalta siirtyy asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti.

Energiamarkkinapalvelut

Energiamarkkinapalvelut kattavat sähkömarkkinoiden salkunhallinta- ja trading-palvelut, markkina-analysit, tasehallintapalvelut fyysisen sähkön tukkumarkkinoilla, valvomopalvelut sähkötaseen riskien hallintaan, kysyntäjoustopalvelut sähkön kulutuksen optimointiin, energiamarkkinoiden ohjelmistoratkaisut, sähkön alkuperätakuut sekä päästökaupan asiantuntijapalvelut. Asiakas voi valita, mitkä palvelut se edellä mainituista ostaa, joten ne käsitellään erillisinä suoritevelvoitteina. Koska Gasumilla on määräysvalta suoritevelvoitteisiin niiden luovuttamiseen saakka, se toimii IFRS 15 standardin mukaisesti päämiehenä ja tulouttaa suoritevelvoitteet bruttoperiaatteella.

Osallistumis- ja liittymismaksut

Siirtoverkkoon liittyessä Gasumin asiakkaat maksavat osallistumis- ja liittymismaksuja. Osallistumismaksut tuloutetaan kokemusperäisesti arvioidun asiakassuhteen keston aikana. Liittymismaksut tuloutetaan heti kun Gasumilla on kohtuullinen varmuus siitä, että niihin liittyvä taloudellinen hyöty koituu Gasumin hyväksi.

Seuraavissa taulukoissa esitetään liikevaihdon jakautuminen konsernin liiketoimintarakenteen mukaan. Vuoden 2022 vertailuluvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojausten uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin. Gasumilla ei ollut vuonna 2023 yksittäisiä asiakkaita, joiden osuus olisi ollut yli 10 prosenttia konsernin liikevaihdosta. Myyntituottoihin liittyvät myyntisaamiset on esitetty liitetiedossa 3.4 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Liikevaihto liiketoiminnoittain 1 000 EUR

	2023	2022*
Teollisuus	407 954	658 282
Meriliikenne	120 625	169 148
Liikenne	194 885	175 857
Supply & Trading	1 218 143	2 428 510
Projects & Biogas Production	84 734	74 436
Muut ja sisäinen myynti	-569 416	-904 421
Yhteensä	1 456 925	2 601 812

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojausten uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma 1 000 EUR

	2023	2022
Suomi	720 555	1 576 617
Muut maat	736 371	1 025 195
Yhteensä	1 456 925	2 601 812

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojausten uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin

2.2. Liiketoiminnan muut tuotot

Laadintaperiaatteet

Saadut vakuutuskorvaukset

Saadut vakuutuskorvaukset kirjataan silloin, kun on riittävä varmuus siitä, että korvaus saadaan. Vakuutuskorvaukset kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin samalla tilikaudella kuin vastaavat kulut syntyvät.

Julkiset avustukset

Saadut valtion avustukset kirjataan käypään arvoon, kun on riittävä varmuus siitä, että avustus saadaan ja että konserni tulee noudattamaan kaikkia avustukseen liittyviä ehtoja. Kuluihin liittyvät julkiset avustukset kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin samalla tilikaudella kuin saatuun avustukseen kohdistuvat kulut syntyvät. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenosta ja kirjataan tuloslaskelmaan vähentämään kyseisen omaisuuserän poistoja. Keskeneräisiin investointeihin liittyvät investointiavustukset (joita ei ole vielä saatu) kirjataan siltä osin, kun on kohtuullisen varmaa, että tuet saadaan ja vastaavat kustannukset ovat kertyneet. Avustukset kirjataan lyhyt- tai pitkäaikaisiksi saamisiksi sekä kesken-eräisen investoinnin vähennykseksi. Muut tuotot sisältävät biokaasulaitosten tuotantotukia sekä saatuja vakuutuskorvauksia.

Johdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot

Gasum kirjaa johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista johtuvat johdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot liiketoiminnan muihin tuottoihin. Lisätietoja johdannaisista on esitetty liitetiedoissa 4.2 ja 4.3.

Liiketoiminnan muut tuotot 1 000 EUR

	2023	2022
Käyttöomaisuuden myyntituotot	1	84
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyyn liittyvä vuokraustulo	0	860
Johdannaissopimusten realisoituneet voitot	109 971	376 712
Johdannaissopimusten realisoitumattomat voitot	64 549	263 026
Julkiset avustukset	15 086	314
Muut tuotot	2 496	2 216
Yhteensä	192 103	643 212

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojausten uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin.

2.3. Materiaalit ja palvelut

Materiaalit ja palvelut 1 000 EUR

	2023	2022
Materiaalit ja tarvikkeet	-1 210 050	-2 206 022
Ulkopuoliset palvelut	-16 024	-18 859
Yhteensä	-1 226 074	-2 224 881

Materiaalien ja palvelujen muutos vuodesta 2022 vuoteen 2023 johtuu maakaasun markkinahinnan voimakkaasta muutoksesta.

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojausten uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin kuluihin.

2.4. Henkilöstö

Henkilöstökulut 1 000 EUR

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	-26 093	-27 401
Eläkekulut -maksupohjaiset järjestelyt	-4 831	-4 422
Eläkekulut -etuuspohjaiset järjestelyt	-187	80
Lakisääteiset henkilösivukulut	-3 817	-3 730
Yhteensä	-34 929	-35 473

Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot 1 000 EUR

	2023	2022
Toimitusjohtaja	-511	-350
Hallituksen jäsenet	-211	-279
Yhteensä	-722	-629

Henkilöstö keskimäärin	2023	2022
Suomi	197	212
Ruotsi	92	90
Norja	37	42
Saksa	2	3
Yhteensä	327	347

Henkilöstö kauden lopussa	2023	2022
Suomi	202	196
Ruotsi	96	85
Norja	38	38
Saksa	1	2
Yhteensä	337	321

2.5. Poistot ja arvonalentumiset Laadintaperiaatteet

Poistot ja arvonalentumiset

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan perusteella. Omistetuista maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot sisältyvät tuloslaskelman käyttöomaisuuden poistoihin. Vuokrasopimukset on esitetty liitetiedossa 3.2 Aineelliset hyödykkeet

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat:

- Ohjelmistot 3–5 vuotta
- Asiakassuhteet 10–25 vuotta
- Kaasun jakeluun liittyvät putkistot 40–65 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät putkistot 25 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät rakennukset ja rakennelmat 40–52 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät säiliöt 40 vuotta
- Muut rakennukset ja rakennelmat 30–40 vuotta
- Tankkausasemat 15–25 vuotta
- Tuotantolaitosten koneet ja kalusto 25 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3–25 vuotta

Poistot ja arvonalentumiset 1 000 EUR	2023	2022
Poistot maa-alueista*	-1 547	-1 403
Poistot rakennuksista ja rakennelmista	-22 491	-21 679
Poistot koneista ja laitteista	-43 666	-49 388
Poistot muista aineellisista hyödykkeistä	-828	-700
Poistot aineellisista hyödykkeistä**	-68 532	-73 170
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-7 965	-8 292
Arvonalentumiset***	-326	-11 398
Yhteensä	-76 822	-92 860

* IFRS 16 -standardin mukaiset käyttöoikeusomaisuushyödykkeet.

** Risavikan laitos sisältynyt käyttöomaisuushyödykkeisiin vuoden 2023 lokakuun loppuun asti.

*** Alaskirjaus liittyen myytävissä oleviin hyödykkeisiin 0,3 miljoonaa euroa vuonna 2023.

2022 vuoden arvonalentuminen 11,4 miljoonaa euroa liittyi liikearvon alaskirjaukseen.

Ilmaston liittyvillä lainsäädännön muutoksilla ei oleteta yhtiön arvion mukaan olevan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia yhtiön omaisuuserien arvioituihin taloudellisiin vaikutusajoihin.

2.6. Liiketoiminnan muut kulut

Gasum kirjaa johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista johtuvat johdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat tappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

Liiketoiminnan muut kulut 1 000 EUR	2023	2022
Vuokrat	-1 495	-1 876
Kunnossapitokulut	-20 392	-16 777
Palveluostot	-27 419	-29 418
Johdannaissopimusten realisoituneet tappiot*	-168 069	-571 406
Johdannaissopimusten realisoitumattomat tappiot*	-28 274	-105 228
Henkilöstöön liittyvät muut kuin palkkakulut	-3 500	-2 938
Kiinteät käyttökustannukset	-2 364	-2 616
Hallintokulut	-4 243	-3 854
Markkinointi- ja edustuskulut	-1 282	-1 587
Vakuutukset	-2 975	-1 434
Korvaus maakaasun päiväkohtaisesta minimiottovelvoitteesta	0	4 054
Muut sopimusoikeudelliset sakot	-389	-63
Muut**	-6 810	-9 506
Total	-267 211	-742 650

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin kuluihin.

**Liiketoiminnan kuluihin sisältyy varauksen lisäksi odotettavissa olevista luottotappioista koskien erääntyneitä myyntisaamia.

2.7. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot Deloitte 1 000 EUR

	2023	2022
Lakisääteinen tilintarkastus	-310	0
Tilintarkastajien lausunnot	0	0
Veropalvelut	0	0
Muut palvelut	0	0
Yhteensä	-310	0

Tilintarkastajan palkkiot PricewaterhouseCoopers 1 000 EUR

	2023	2022
Lakisääteinen tilintarkastus	-383	-830
Tilintarkastajien lausunnot	-89	-58
Veropalvelut	-35	-82
Muut palvelut	-56	-5
Yhteensä	-563	-974

2.8. Rahoitustuotot ja kulut

Rahoitustuotot 1 000 EUR

	2023	2022
Valuuttakurssivoitot	185 632	122 647
Korkojohdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat tulokset	9 935	16 139
Muut rahoitustuotot	10 414	1 407
Yhteensä	205 981	140 193

Rahoituskulut 1 000 EUR	2023	2022
Rahoituslainojen korkokulut	-20 121	-7 895
Valuuttakurssitappiot	-188 363	-122 493
Korot vuokrasopimusveloista	-10 437	-10 642
Korkojohdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat tulokset	-8 884	-4 413
Muut rahoituskulut	-3 523	-3 456
Yhteensä	-231 329	-148 899
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-25 348	-8 706

Muut rahoituskulut koostuvat pääasiassa jaksotetuista vakuusmaksuista sekä välityspalkkioista.

Rahoitustuottojen ja -kulujen muutokset tilikaudesta 2022 johtuvat pääasiassa valuuttakurssien ja vastaavien valuuttajohdannaisten arvojen muutoksista, korkojohdannaisten arvojen muutoksista. Rahoituslainojen korkojen nousu on syynä vuoden 2023 kasvaneisiin korkokuluihin.

2.9. Tuloverot

Tuloverot

Laadintaperiaatteet

Tuloverot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi niiden liittyessä suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan mukaan. Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Väliaikaisia eroja syntyy muun muassa poistoeroista, varauksista, etuusperusteisista eläkejärjestelyistä sekä vahvistetuista tappioista.

Verot 1 000 EUR	2023	2022
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-1 348	-12 617
Edellisten tilikausien verot	0	-102
Laskennallisten verojen muutos	11 751	-5 155
Yhteensä	10 403	-17 874

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaan laskettuun tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa.

1 000 EUR	2023	2022
Tulos ennen veroja	19 775	141 218
Suomen yhteisöverokannan mukainen tulovero	-3 955	-28 244
Ulkomaisten tytäryritysten eriavien verokantojen vaikutus	-224	-201
Verovapaat tuotot	2 463	341
Vähennyskelvottomat kulut	-5 664	-12 570
Aiemmin kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	21 243	0
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-6 621	0
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	88	23 005
Verot edellisiltä tilikausilta	0	207
Pysyvät erot	0	17
Kurssierot*	2 375	901
Muut erät	698	-1 330
Yhteensä	10 403	-17 874

*Kurssierot sisältävät toiminnallisen valuutan aiheuttamat erot veropohjassa ja kurssierot verotettavan tulon laskelmissa.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvien verojen vaikutukset on esitetty alla:

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot 1 000 EUR	2023			2022		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	255	-51	204	774	-155	619
Muut laajan tuloksen erät	255	-51	204	774	-155	619

Pilari 2 -sääntöjen vaikutukset

Konserni kuuluu OECD:n Pilari 2 -mallisääntöjen soveltamisalaan maailmanlaajuisen vähimmäisveron osalta. Pilari 2:ta koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin 1.1.2024 Suomessa, joka on emoyhtiö Gasum Oy:n kotipaikka. Tämä lainsäädäntö hyväksyttiin tai se tuli oleellisilta osin voimaan vuodesta 2024 alkaen myös seuraavissa Gasumin toimintamaissa: Ruotsi, Saksa ja Norja. Virossa lainsäädännön voimaantuloa on lykätty. Koska Pilari 2:ta koskeva lainsäädäntö ei ollut voimassa tilikauden päättämispäivänä, konsernilla ei ole Pilari 2:n myötä syntyviä raportoitavia veroja vuodelta 2023. Gasum on arvioinut konsernin toimintarakennetta Pilari 2 -säännösten puitteissa. Gasumin useimmissa toimintamaissa efektiivinen veroaste ylittää selkeästi 15 %:n rajan, joten konsernin arvon mukaan Pilari 2 -sääntelystä ei aiheudu olennaisia täydennysverojen ("top-up tax") maksuja.

3 Sidottu pääoma

3.1. Aineettomat hyödykkeet Laadintaperiaatteet

Aineettomat oikeudet sisältävät pääasiassa lisenssejä sekä asiakassuhteille kohdistettua arvoa liiketoimintojen yhdistämisestä.

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on luotettavasti määriteltävissä ja on todennäköistä, että hyödykkeestä odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Hyödykkeet poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan aikana. Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja oikaistaan tarvittaessa kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Maanomistajille suoritettavat haittakorvaukset käsitellään tilinpäätöksessä aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Niistä ei tehdä poistoja ja ne ovat arvonalentumistestauksen kohteena vuosittain.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat:

- Ohjelmistot 3–5 vuotta
- Asiakassuhteet 10–25 vuotta

Arvonalentumiset

Sellaiset aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoitettu taloudellinen pitoaika, testataan arvonalentumista varten vain silloin, kun havaitaan indikaatioita siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aineettomien hyödykkeiden täsmäytystaulukko

2023 1 000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	99 923	113 586	17 591	231 100
Lisäykset	0	1	221	222
Vähennykset	0	0	-377	-377
Siirrot ryhmien välillä	0	0	0	0
Hankitut liiketoiminnot (liite 5.1)	1 734	0	0	1 734
Oikaisut	0	0	0	0
Kurssierot	-1 322	2	0	-1 320
Hankintameno 31.12.	100 334	113 589	17 434	231 358
Kertyneet poistot 1.1.	11 000	41 808	9 290	62 098
Tilikauden poistot	0	5 112	2 853	7 965
Arvonalentumiset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	-378	-378
Kurssierot	0	4	0	4
Kertyneet poistot 31.12.	11 000	46 924	11 765	69 690
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	88 922	71 778	8 301	169 001
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	89 334	66 665	5 669	161 668

2022 1 000 EUR	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	107 416	113 479	14 963	235 857
Lisäykset	0	1	357	357
Vähennykset	0	-9	-252	-261
Siirrot ryhmien välillä	0	0	2 524	2 524
Oikaisut	0	116	0	116
Kurssierot	-7 493	0	0	-7 493
Hankintameno 31.12.	99 923	113 586	17 591	231 100
Kertyneet poistot 1.1.	0	36 461	6 608	43 069
Tilikauden poistot	0	5 356	2 935	8 291
Arvonalentumiset	11 000	0	0	11 000
Vähennykset	0	-9	-252	-261
Kurssierot	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	11 000	41 808	9 290	62 098
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	107 416	77 018	8 354	192 788
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	88 922	71 778	8 301	169 001

Liikearvo

Laadintaperiaatteet

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmän mukaan. Liikearvoksi kirjataan määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryhtiön yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintameno vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisten varalta sekä aina kun on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Arvonalentumisten testaamista varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Mahdollinen negatiivinen liikearvo tuloutetaan välittömästi. Liikearvosta mahdollisesti kirjattuja arvonalentumisia ei palauteta.

Liikearvon kohdistaminen

Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät liikearvot on kohdistettu Gasum-konsernissa rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), joiden odotetaan hyötyvän liikearvoa aiheuttaneesta liiketoimintojen yhdistämisestä. Gasum on määritellyt rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi teollisuus-, meriliikenne- ja liikenne-liiketoimintayksiköt sekä maakaasun eriytetyn myyntiliiketoiminnan, joka on osa Supply & Trading yksikköä. Maakaasun myyntiliiketoiminnalle ei kohdisteta liikearvoa. Supply & Trading yksikön aineeton ja aineellinen omaisuus on kohdistettu teollisuus- ja meriliikenne-liiketoimintayksiköille arvonalentumistestausta varten. Organisaatiomuutoksen myötä LNG- ja energiamarkkinapalvelut -liiketoiminnoille kohdistettu liikearvo on kohdistettu teollisuus- ja meriliikenne-liiketoimintayksiköille niiden käypien arvojen suhteessa. Biokaasun liikearvo on puolestaan kohdistettu liikenne-liiketoimintayksikölle, koska se palvelee ensisijaisesti liikenne-liiketoimintayksikön asiakkaita.

Liikearvo 1 000 EUR

	2023	2022
CGU: Teollisuus-liiketoiminta	61 164	62 472
CGU: Meriliikenne-liiketoiminta	25 475	25 967
CGU: Liikenne-liiketoiminta*	2 694	483
Yhteensä	89 334	88 922

*Liikenne-liiketoiminta CGU kasvanut uuden tytäryhtiön hankinnan myötä (Liite 5.1 Yrityshankinnat 2023)

Liikearvon täsmäytyslaskelma 1 000 EUR

	2023	2022
Tasearvo kauden alussa	88 922	107 416
Lisäykset	1 734	0
Arvonalentumiset	0	-11 000
Kurssierot	-1 322	-7 493
Tasearvo kauden lopussa	89 334	88 922

Arvonalentumistestaus

Liikearvoa arvioidaan mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi aina kun on viitteitä siitä, että arvo saattaa olla alentunut, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat johdon arvioihin tulevaisuuden rahavirroista, rahavirtaa kerryttävien yksiköiden (CGU) tasolla, ja niistä laadittuihin kassavirtaennusteisiin. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin (omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa). Laskelman ennustejakso on viisi vuotta ja viimeisen vuoden perusteella on määritetty terminaali-arvo. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu käyttäen 2 prosentin (2022: 1 prosentti) pitkän aikavälin kasvuvauhtia, jonka konsernissa arvioidaan olevan soveltuva kasvavaan energia-alan liiketoimintaan Pohjoismaissa. Ennustetut liiketoimintavolyymit perustuvat nykyiseen rakenteseen, jo aloitetut investoinnit mukaan lukien.

Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Testausmallin mukaiset kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittivät kymmenellä prosentilla tai enemmän rahavirtaa tuottavien yksiköiden omaisuuserien kirjanpitoarvot. Vertailukaudella arvonalentumistestauksen perusteella kirjattiin rahavirtaa kerryttävän meriliikenne-liiketoimintayksikön liikearvoon liittyvä 11 miljoonan euron arvonalentumistappio joulukuussa 2022. Meriliikenteen liikearvon alentumista koskevat keskeiset oletukset liittyivät energiamarkkinoiden merkittävään epävakauteen. Rahavirtaa kerryttävien teollisuus- ja liikenne-liiketoimintayksiköiden liikearvoon ei ole kohdistunut arvonalennuksia tilikaudella 2022.

Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset muuttujat ovat seuraavat:

1. Volyymin kasvu, joka perustuu nykyisten liiketoimintayksiköiden myynnin arvioituun kasvuun.
2. Markkinaympäristö sekä vallitsevat markkinahinnat ja hintaskenaariot
3. Diskonttauskorko, joka määrittää konsernin pääomakustannusten painotetun keskiarvon (WACC) perusteella. Painotettu keskimääräinen pääomakustannus kuvastaa markkinoiden käsitystä rahan aika-arvosta sekä konsernin toimialaan liittyvästä riskistä. Se määritetään saman toimialan vertailukelpoisten yhtiöiden saatavilla havaittavissa olevien lukujen sekä markkinariskipreemion perusteella. Johto määrittää painotetun keskimääräisen pääomakustannuksen osatekijät siten, että riskitön korko, tuotto-odotus ja beeta ovat johdonmukaisia ulkoisista tietolähteistä saatavien tietojen kanssa. Laskennassa Pääomakustannus on laskettu konsernin tavoitellulla pitkän aikavälin pääomarakenteella.

Rahavirtaa tuottaville yksiköille laskelmissa käytetty diskonttauskorko ennen veroja on 13,61 prosenttia (2022: 9,47 %).

Herkkyyshanalyysi

Arvonalentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyshanalyysit keskeisimpien oletusten, diskonttauskoron, käyttökatteen kehityksen sekä jäännösarvon kasvutekijän osalta. Laskelmissa käytetyt keskeiset muuttujat ovat diskonttauskoron muutos, käyttökatteen arvioitua heikompi kehitys ja alempi ennustejakson jälkeinen volyymin kasvu.

Todennäköisyys rahavirtaa tuottavien teollisuus-, meriliikenne- ja liikenne-liiketoimintayksiköiden liikearvon arvonalentumistappioille on herkkyyshanalyysien perusteella pieni. Yhtiö arvioi, että olosuhteet, jotka johtivat Meriliikenteen liikearvon arvonalentumiseen tilikaudella 2022 ovat rauhoittuneet. Meriliikenteen voluumit ovat alkaneet palautua entiselle tasolle kaasun markkinahintojen laskettua. Yhtiö näkee, että riski Meriliikenteen liikearvon arvonalentumiselle nykyestimaattien valossa on pieni. Merkittäväillä muutoksilla energiamarkkinassa voisi kuitenkin olla vaikutus Teollisuuden ja Meriliikenteen rahavirtaa tuottavien yksiköiden herkkyyshanalyysiin.

3.2. Aineelliset hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääasiassa LNG-jakeluterminaaleista, biokaasun tuotantolaitoksista, kaasun jakeluun liittyvistä putkistoista sekä muista koneista ja kalustosta. Aineellinen käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä.

Hankintamenoon sisällytetään aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta, rakentamisesta ja valmistamisesta välittömästi aiheutuneet menot sekä niistä johtuvat aktivoidut vieraan pääoman kustannukset. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut menot hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta. Itse valmistetun omaisuuserän hankintameno sisältää materiaalimenot, henkilöstökustannusten välittömät menot sekä muut välittömät menot, jotka johtuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta.

Myöhemmin syntyvät menot, jotka johtuvat hyödykkeeseen tehtävistä lisäyksistä, sen osan korvaamisesta uudella tai hyödykkeen ylläpidosta, sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Huoltomenot eli korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat. Saadut avustukset kirjataan hankintamenoa vähennykseksi sitten kun niiden ehtojen täyttäminen ja niiden saaminen on kohtuullisen varmaa. Käyttöomaisuuteen aktivoidut lainakustannukset eivät ole arvoltaan olennaisia.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan perusteella. Omistetuista maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat:

- Kaasun jakeluun liittyvät putkistot 40–65 vuotta*
- Terminaaleihin liittyvät putkistot 25 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät rakennukset ja rakennelmat 40–52 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät säiliöt 40 vuotta
- Muut rakennukset ja rakennelmat 30–40 vuotta
- Tankkausasemat 15–25 vuotta
- Tuotantolaitosten koneet ja kalusto 25 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3–25 vuotta

* Ei sovellu aineellisena käyttöomaisuushyödykkeenä käsiteltävään minimikaasun arvoon, josta kirjataan poisto ainoastaan silloin, kun sen arvioitu jäännösarvo on matalampi kuin hankintameno tai raportointihetken tasearvo. Minimikaasu tarkoittaa sellaista kaasun minimimäärää siirtoverkossa, joka on välttämätön kaasinsiirron häiriöttömälle toiminnalle.

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuserä on valmis käytettäväksi.

Arvonalentumiset

Sellaiset aineelliset hyödykkeet, joilla on rajoitettu taloudellinen pitoaika, testataan arvonalentumista varten vain silloin, kun havaitaan viitteitä siitä, että omaisuserän arvon on alentunut. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aineellisten hyödykkeiden täsmäytystaulukko

2023 1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	33 419	500 013	421 021	33 091	30 187	1 017 730
Lisäykset	3 567	15 427	12 038	24	49 328	80 384
Vähennykset	-1 270	-4 206	-403	0	-499	-6 377
Siirrot ryhmien välillä	0	11 499	1 332	0	-12 832	0
Hankitut liiketoiminnot (liite 5.1)	336	506	3	0	0	845
Oikaisut	0	0	0	0	-316	-316
Kurssierot	25	-1 015	-70	0	-335	-1 395
Hankintameno 31.12.	36 077	522 224	433 921	33 115	65 534	1 090 871
Kertyneet poistot 1.1.	11 161	179 173	188 698	9 156	8 015	396 203
Tilikauden poistot	1 547	22 491	43 666	828	0	68 532
Arvonalentumiset	0	0	0	0	326	326
Vähennysten kertyneet poistot	-34	-1 202	-302	0	0	-1 538
Siirrot ryhmien välillä	0	0	195	-194	0	1
Oikaisut	0	-42	14	26	0	-2
Kurssierot	-60	204	162	1	0	307
Kertyneet poistot 31.12.	12 614	200 625	232 432	9 817	8 340	463 828
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	22 258	320 840	232 323	23 934	22 172	621 527
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	23 463	321 599	201 489	23 298	57 194	627 043

2022 1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	32 665	461 910	407 350	29 604	83 711	1 015 240
Lisäykset	1 949	16 148	6 885	837	13 773	39 591
Vähennykset	-120	-17 098	-9 056	-769	-2 247	-29 290
Siirrot ryhmien välillä	0	33 806	764	0	-37 104	-2 534
Oikaisut	0	12 563	15 365	3 419	-27 946	3 401
Kurssierot	-1 076	-7 316	-288	0	0	-8 679
Hankintameno 31.12.	33 419	500 013	421 021	33 091	30 187	1 017 730
Kertyneet poistot 1.1.	9 758	157 772	139 588	8 465	7 720	323 303
Tilikauden poistot	1 403	21 679	49 388	700	0	73 170
Arvon alentumiset	0	192	206	0	0	398
Vähennysten kertyneet poistot	0	-474	-479	0	0	-953
Siirrot ryhmien välillä	0	4	-5	-9	0	-10
Oikaisut	0	0	0	0	295	295
Kertyneet poistot 31.12.	11 161	179 173	188 698	9 156	8 015	396 203
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	22 908	304 137	267 762	21 139	75 991	691 937
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	22 258	320 840	232 323	23 934	22 172	621 527

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyvät IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaiset käyttöoikeusomaisuuserät.

Laadintaperiaatteet

Vuokrasopimukset, joissa konserni vuokralle ottajana

IFRS 16 -standardin mukaisesti konserni kirjaa lähes kaikista vuokrasopimuksiksi luokiteltavista sopimuksista taseeseen omaisuuserän käyttöoikeuteen perustuvan saamisen ja vuokranmaksuvelvollisuuteen perustuvan vastaavan velan arvostamalla tulevat vuokramaksut nykyarvoon. Vuokranmaksuvelka on diskontattu käyttäen konsernin lisäluoton korkoa. Vuokrasopimuksiksi luokitellaan sopimukset, jotka antavat konsernille oikeuden vuokrattuun yksilöityyn omaisuuserään tietyllä ajanjaksolla vastiketta vastaan. Palvelusopimuksia ei luokitella vuokrasopimuksiksi. Käyttöoikeusomaisuushyödykkeistä kirjataan tasapoistoja jäljellä olevalle sopimuskaudelle, mikä siirtää osan liiketoiminnan muihin kuluihin kirjatuista vuokrakuluista poistoihin ja koron osuuden rahoituskuluihin. Konsernin vuokrasopimukset ovat sekä määräaikaista että toistaiseksi voimassa olevia. Vuokrasopimusten taseeseen kirjaamisessa käytetään johdon harkintaa tehtäessä arvioita sopimusten todellisesta voimassaolosta ja käytettävästä diskonttauskorosta. Johto ottaa sopimuksen todellista voimassaoloa määriteltäessä huomioon sopimuksen irtisanomisesta mahdollisesti aiheutuvat sopimussakot, sopimukseen liittyvät taloudelliset kannustimet ja sopimuskauteen liittyvät jatko-optiot. Uuden vuokrasopimuksen sopimuskauden pituutta arvioitaessa sopimusten jatko-optioita ei oteta huomioon ennen kuin jatko-optioiden käyttö on todennäköistä.

Konserni soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia koskien lyhytaikaisia alle 12 kuukauden sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä kuten IT-laitteita, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti muihin liiketoiminnan kuluihin. Taseeseen merkityt vuokrasopimukset koostuvat LNG-kuljetukseen käytetyistä laivoista ja trailerista, LNG:n nesteytyslaitoksesta, maa-alueista, toimitiloista, ajoneuvoleasingsopimuksista sekä muista vuokrattavana olevista koneista ja laitteista.

Laivat vuokrataan tyypillisesti 20–25 vuodeksi. Muiden käyttöoikeusomaisuuserien vuokra-ajat ovat tyypillisesti seuraavat: toimistolaitteet 3–5 vuotta, toimitilat 3–5 vuotta, ajoneuvot 3–15 vuotta, maa-alueet 10–20 vuotta.

Konserni ei toimi IFRS 16 -standardin tarkoittamalla tavalla vuokranantajana.

IFRS 16 standardin mukaiset käyttöoikeusomaisuushyödykkeet

2023 1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1	16 457	1 056	123 053	0	140 565
Lisäykset	3 567	3 161	9 079	0	15 807
Vähennykset	-1 236	-264	-78	0	-1 577
Hankitut liiketoiminnot (liite 5.1)	336	12	0	0	349
Poistot	-1 547	-1 341	-29 942	0	-32 830
Siirrot ryhmien välillä	0	0	0	0	0
Kurssierot	77	48	-178	0	-53
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 654	2 672	101 934	0	122 260

2022 1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1	16 708	2 219	163 859	9	182 795
Lisäykset	1 924	444	454		2 822
Vähennykset	-10	-253	-4 251	0	-4 513
Poistot	-1 393	-1 273	-35 635	-9	-38 309
Siirrot ryhmien välillä			-628		-628
Kurssierot	-773	-82	-747		-1 601
Kirjanpitoarvo 31.12.	16 457	1 056	123 053	0	140 565

Vuokrasopimusvelat

1 000 EUR	2023	2022
Vuokrasopimusvelka pitkäaikainen	137 218	139 430
Vuokrasopimusvelka lyhytaikainen	12 751	31 628
Yhteensä	149 969	171 058

Vuokrasopimuksista aiheutuva rahavirta

1 000 EUR	2023	2022
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	10 437	10 642
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	31 659	37 232
Tuloslaskelmaan jäävät vuokrat	1 640	1 996
Yhteensä	43 736	49 869

3.3. Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista Laadintaperiaatteet

Yhteis- ja osakkuusyhtyritykset

Osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tilinpäätöstiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja niitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Yhteis- ja osakkuusyhtyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita. Jos konsernin osuus yhteis- tai osakkuusyhtyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteis- tai osakkuusyhtyrityksestä, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Yhteis- ja osakkuusyhtyritykset 31.12.2023	Rekisteröinti- maa	Omistus- osuus %	Arvostus- menetelmä	
Manga LNG Oy	Suomi	25,0	Pääomaosuus- menetelmä	Yhteisyritys
Vatsbo Biogas AB	Ruotsi	50,0	Pääomaosuus- menetelmä	Yhteisyritys
Kiertoravinne Oy	Suomi	19,9	Pääomaosuus- menetelmä	Osakkuusyritys

Osuudet yhteis- ja osakkuusyryityksissä	2023	2022
Kirjanpitoarvo 1.1.	11 648	11 022
Osuus kauden tuloksesta	969	553
Lisäykset	0	100
Kurssierot	14	-26
Kirjanpitoarvo 31.12	12 631	11 648

Yhteis- ja osakkuusyryitysten tasearvon täsmäytys 2023

	Manga Group Oy*	Vadsbo Biogas AB	Kiertoravinne Oy
Yhteis- ja osakkuusyryitysten nettovarot	46 843	1 740	211
Konsernin omistusosuus nettovaroista	11 711	870	42
Yhteis- ja osakkuusyryitysten tasearvo	11 711	870	42

Yhteis- ja osakkuusyryitysten taloudellinen yhteenveto

Yhteis- ja osakkuusyryitysten taloudellinen yhteenveto 1 000 EUR	Pitkäaikainen		Lyhytaikainen		Liikevaihto	Tulos	Omistusosuus
	Varat	Velat	Varat	Velat			
2023							
Manga LNG Oy*	72 208	26 991	29 586	27 960	72 634	3 056	25 %
Vadsbo Biogas AB	1 267	1 053	2 522	996	2 659	307	50 %
Kiertoravinne Oy	0	0	762	550	3 374	-249	19,9 %
Yhteensä	73 475	28 044	32 870	29 506	78 668	3 114	

Yhteis- ja osakkuusyryitysten taloudellinen yhteenveto 1 000 EUR	Pitkäaikainen		Lyhytaikainen		Liikevaihto	Tulos	Omistusosuus
	Varat	Velat	Varat	Velat			
2022							
Manga LNG Oy*	76 541	33 995	33 897	32 171	91 042	2 842	25 %
Vadsbo Biogas AB	1 599	1 299	1 436	778	1 826	4 441	50 %
Kiertoravinne Oy	0	0	633	166	308	-33	19,9 %
Yhteensä	78 140	35 294	35 966	33 116	93 176	7 250	

*Manga LNG Oy muodostaa yhdessä tytäryhtiönsä kanssa konsernin. Esitetyt luvut ovat konsernin lukuja.

3.4. Myyntisaamiset ja muut saamiset Laadintaperiaatteet

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset ovat saamisia, jotka johtuvat asiakkaille tavanomaisessa liiketoiminnassa myydyistä tuotteista tai tuotetuista palveluista. Myyntisaamiset on kirjattu kirjanpitoon alku-peräisen myynnin määräisenä. Luottotappioriski on analysoitu IFRS 9 -standardin mukaisesti. Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvot vastaavat niiden käypiä arvoja. Saamisiin liittyvä luottoriski on enimmillään niiden kirjanpitoarvo.

Gasum Oy on käyttöpääoman kiertoa tehostaakseen sopinut myyntisaatavien myyntijärjestelyistä kolmen pohjoismaalaisen pankin kanssa. Tässä järjestelyssä Gasum myy valittujen kaasu- ja sähköasiakkuuksien viimeisimmistä myyntitransaktioista syntyneet myyntisaatavat pankille ja vastaanottaa käteistä välittömästi. Pankki kantaa myytyihin saataviin liittyvän luottoriskin. Gasum on velvollinen täyttämään suoritevelvoitteensa, jonka perusteella asiakas vastaanottaa luvatut tuotteet tai palvelut sovitulla tavalla.

Myyntisaamiset ja muut saamiset 1 000 EUR

	2023	2022
Myyntisaamiset	195 953	292 777
Siirtosaamiset	34 911	27 736
Muut saamiset*	41 665	40 021
Yhteensä	272 528	360 534

*Muut saamiset sisältävät vaihto-omaisuudesta rahoitussuunnitelmaksi uudelleenluokitellun toimittamattoman kaasua koskevan ennakkomaksun 13,3 miljoonaa euroa.

Myyntisaamisten ikäjakauma arvonalentumisten jälkeen:

Myyntisaamisten ikäjakauma arvonalentumisten jälkeen 1 000 EUR

	2023	2022
Erääntymättömät	149 073	247 304
Erääntyneet		
Alle 3 kuukautta sitten erääntyneet	26 600	45 233
Yli 3 kuukautta sitten erääntyneet	20 280	240
Yhteensä	195 953	292 777

3.5. Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Nettorealisointiarvo tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty muuttuvat myyntikulut. Hankintameno määritetään hyödykekohtaisesti keskiarvo- tai FIFO-menetelmällä (first in, first out) ja se sisältää kaikki ne menot, jotka ovat aiheutuneet vaihto-omaisuuden saattamisesta tarkasteluhetken sijaintipaikkaan ja tilaan.

Vaihto-omaisuus 1 000 EUR

	2023	2022
Tuotevarastot	132 826	80 180
Muu vaihto-omaisuus	785	385
Ennakkomaksut	3 784	177 298
Yhteensä	137 395	257 862

Vuonna 2023 vaihto-omaisuuteen sisältyy 12,4 miljoonan euron alaskirjaus vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvoon (2022: 25,3 milj. euroa).

Vaihto-omaisuuden ennakkomaksuihin on vuonna 2022 sisällytetty toimittamatta olevaa kaasua koskevia Take-or-Pay-minimivelvoitteita. Johtuen Svean hovioikeuden tuomioistuinkäsittelystä sekä Gazprom Exportin kanssa olleen pitkäaikaisen hankintasopimuksen purkamisesta vuonna 2023, Gasum on kirjannut toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun (158,0 miljoonaa euroa) pois taseesta tilikaudelta 2021. Gasum on myös kirjannut pois vaihto-omaisuudesta 13,3 miljoonan euron toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun tilikaudelta 2020 ja kirjannut sen rahoitussuunnitelmaksi Gazprom Exportilta. Lisätietoja kohdissa 5.5 Oikeudenkäynnit ja vaateet sekä 5.2 Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset.

3.6. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset velat ulkopuolisille 1 000 EUR

	2023	2022
Ostovelat	276 877	260 605
Sopimukseen perustuvat velat	15 924	30 293
Osallistumismaksujen tuloutusvelka	37	83
Muut velat	44 712	57 663
Siirtovelat	88 811	182 837
Vuokrasopimusvelat	12 751	31 628
Yhteensä	439 111	563 109

Osallistumismaksujen tuloutusvelka liittyy maksuihin, joita asiakkaat maksavat verkkoon liittyessä ja jotka tuloutetaan asiakassuhteen keskimääräisenä kestoaikana. Muihin velkoihin sisältyy arvonlisäverovelka 20,3 miljoonaa euroa (2022: 41,9 milj. euroa). Sopimuksiin perustuvat velat sisältävät ennakkomaksuja, jotka koskevat tulevaisuudessa tapahtuvia tavaroiden luovuttamisia.

Lyhytaikaiset velat sisältävät 144,8 miljoonaa euroa ostovelkoja ja muita kaasutoimituksiin liittyviä varauksia sekä hankintasopimukseen liittyviä muita kuluja vuosilta 2021–2022 Gazpromilta. Siirtovelkoihin sisältyy lisäksi 11,6 miljoonaa euroa maakaasun päiväkohtaista minimivelvoitetta perustuen välimiesmenettelyssä annettuun päätökseen. Siirtovelat sisältävät lisäksi välimiesoi-keuden päätöksessä ostovelloissa asetetuille velvoitteille kertynyttä korkoa 5,4 miljoonaa euroa. (Lisätietoja liitetiedossa 5.5. Oikeudenkäynnit ja vaateet).

Johtuen Svean hovioikeuden tuomioistuinkäsittelystä sekä hankintasopimuksen purkamisesta 22.5.2023, Gasum on kirjannut tilikauden 2021 toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun pois taseesta ja kirjannut velvoitteesta 158,0 miljoonaa euron ehdollisen velan taseen liitetietoihin (lisätietoja liitetiedossa 5.2 Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset).

3.7. Myytävänä olevat omaisuuserät Laadintaperiaatteet

Konserni on luokitellut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi sellaiset omaisuuserät, joiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuden myynnistä, jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevat omaisuuserät on arvostettu kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla. Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuu-seriin ei liity velkoja.

Myytävänä olevat omaisuuserät 1 000 EUR

	2023	2022
Myytävänä olevat omaisuuserät	300	0
Yhteensä	300	0

3.8. Rahavarat Laadintaperiaatteet Rahavarat

Konsernin rahavarat sisältävät käteisvarat ja rahat pankkitileillä. Mahdollisesti käytössä oleva pankkilimiitin määrä esitetään taseen muissa lyhytaikaisissa veloissa.

Rahavarat 1 000 EUR

	2023	2022
Rahat ja pankkisaamiset	278 873	206 190
Yhteensä	278 873	206 190

3.9. Laskennalliset verot Laadintaperiaatteet Laskennalliset verot

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista siltä osin, kun ero ei toteudu ennakoitavissa tulevassa tulevaisuudessa. Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuusperäisistä eläkejärjestelyistä ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat joko kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamisen ja suorittaa velat samanaikaisesti jokaisella sellaisella tulevilla kaudella, jonka aikana odotetaan suoritettavan merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai hyödynnettävän merkittävä määrä laskennallisia verosaamisia.

Laskennalliset verot 1 000 EUR

	2023	2022
Laskennalliset verosaamiset		
Rahoitusinstrumentit	44	303
Eläkkeet ja työsuhde-etuudet	717	919
Vahvistetut tappiot	21 764	9 038
Varaukset	1 706	3 887
Käyttöomaisuus	376	853
Vuokrasopimusvelat	7 714	5 592
Muut väliaikaiset verot	74	114
Aineettomat hyödykkeet	517	691
Yhteensä	32 913	21 397
Kauden alussa	21 397	26 434
Netotettu laskennallisesta verovelasta	0	-24 183
Kirjattu tuloslaskelmaan	11 334	17 275
Kirjattu laajaan tulokseen	-51	0
Muut muutokset	-58	1 653
Kurssierojen vaikutukset	291	218
Tasearvo kauden lopussa	32 913	21 397
Netotettu laskennallisesta verovelasta	15 864	1 263
Yhteensä, netto	17 049	20 134

Laskennalliset verot 1 000 EUR

	2023	2022
Laskennalliset verovelat		
Aineelliset hyödykkeet*	14 529	14 130
Aineettomat hyödykkeet	14 594	16 350
Varaukset	0	221
Rahoitusinstrumentit	154	3
Muut väliaikaiset erot	420	2 146
Yhteensä	29 697	32 850
Kauden alussa	32 850	31 233
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	0	-24 183
Kirjattu tuloslaskelmaan	-976	22 730
Kirjattu laajaan tulokseen	0	0
Muut muutokset	-2 415	1 653
Kurssierojen vaikutukset	238	1 417
Tasearvo kauden lopussa	29 697	32 850
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	15 864	1 263
Yhteensä, netto	13 833	31 587
Laskennalliset verosaamiset ja -velat, netto	3 216	-11 453

*Vertailuvuoden tiedot on oikaistu vastaamaan samoja laadintaperiaatteita

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siihen määrään saakka, kun verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä. Konsernilla oli 31.12.2023 käyttämättömiä verotappioita 163,7 miljoonaa euroa (31.12.2022: 189 miljoonaa euroa), joista erääntymättömiä on 9,6 miljoonaa euroa ja 154,2 miljoonaa euroa erääntynyt vuosina 2031–2033.

Konsernin veroveloista suuri osuus liittyy käyttöomaisuuteen. Käyttöomaisuuden poistot eroavat ajallisesti verotuksen ja kirjanpidon välillä, mistä syntyy laskennallinen verovelka. Konsernilla on olennaisia väliaikaisia eroja, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista kuten käyttämättömät verotappiot.

3.10. Varaukset Laadintaperiaatteet

Varaukset

Konserni kirjaa varaukset ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta, uudelleenjärjestelykuluista ja lakiin perustuvista vaateista silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksen määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

Varaukset 1 000 EUR	2023	2022
Varaukset kauden alussa	11 918	27 329
Varausten lisäykset	2 376	466
Varausten vähentäminen	0	-15 686
Diskonntausvaikutuksen purkaminen	0	9
Valuuttakurssivaikutus	4	-200
Varaukset kauden lopussa	14 298	11 918
Josta pitkäaikaisia varauksia	12 713	11 918
Josta lyhytaikaisia varauksia	1 585	0

Varaukset sisältävät terminaalien ja laitosten sopimusten mukaisia purkuvelvoitteita sekä 1,6 miljoonan euron varauksen liittyen tappiollisiin sopimuksiin.

3.11. Eläkevelvoitteet Laadintaperiaatteet

Eläkevelvoitteet

Konsernilla on työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuusjärjestelyjä, joihin kuuluu sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Eläkejärjestelyt on hoidettu ulkopuolisissa eläke- ja henkivakuutusyhtiöissä.

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle eläkevakuutusyhtiölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen myöhemmin. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritetut maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä. Lakisääteiset eläkemenukirjataan kuluksi kertymisvuonna. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia.

Etuuspohjaisessa järjestelyssä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi veloitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot. Etuuspohjaisen veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloitukseksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Eläkevakuutusyhtiössä vakuutettu Suomen lakisääteinen työeläke käsitellään maksupohjaisena järjestelyinä konsernitiilinpäätöksessä. Gasumin lisäeläkejärjestely käsitellään etuuspohjaisena eläkejärjestelyinä.

Eläkevelvoitteet 1 000 EUR

	2023	2022
Taseeseen merkityt velat:		
Eläkevelvoitteet	3 586	4 386
Velka taseessa	3 586	4 386
Liiketulokseen sisältyvä kulu tuloslaskelmassa: *		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	187	-80
Yhteensä	187	-80

*Tuloslaskelmaan merkitty kulu, joka sisältyy liiketulokseen, koostuu kauden työsuoritukseen perustuvista menoista, nettokoroista, aiempaan työsuoritukseen perustuvista menoista sekä velvoitteiden täyttämisestä.

Etuuspohjaiset eläkkeet

Gasumilla on etuuspohjaiseksi luokiteltava lisäeläkejärjestely Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiössä. Järjestelyssä eläkkeen tavoitetaso on määritelty prosentuaalisesti, eikä maksettava etuus ole sidottu Gasumin järjestelyyn suorittamien maksujen määrään. Järjestely on suljettu vuonna 1994.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt 1 000 EUR

	2023	2022
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	13 445	14 922
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-9 859	-10 536
Rahastoitujen velvoitteiden alijäämä	3 586	4 386
Velka taseessa	3 586	4 386

Etuuspohjainen velvoite on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

1 000 EUR	Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka
1.1.2023	14 922	10 563	4 386
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	28		28
Korkokulu tai -tuotto (-)	546	387	159
	15 496	10 923	4 573
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:			
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) / tappio			
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) /tappio	-1 127		-1 127
Kokemusperusteiset voitot (-) /tappiot			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluihin tai -tuottoihin sisältyviä eriä		-872	872
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta		732	-732
Järjestelyihin osallistuvilta			
Järjestelystä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet	-924	-924	0
31.12.2023	13 445	9 859	3 586

1 000 EUR	Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka
1.1.2022	20 699	15 099	5 600
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	55		55
Korkokulu tai -tuotto (-)	181	132	49
	20 935	15 231	5 704
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:			
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) / tappio			
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) /tappio	-4 317		-4 317
Kokemusperusteiset voitot (-) /tappiot			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluihin tai -tuottoihin sisältyviä eriä		-3 543	3 543
Maksusuoritukset:	-659	-474	-184
Työnantajilta		360	-360
Järjestelyihin osallistuvilta			
Järjestelystä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet	-1 037	-1 037	0
31.12.2022	14 922	10 536	4 386

Diskonttauskorkona on käytetty 31.12.2023 tilanteen laskelmissa 4,10 prosenttia, kun taas edellisenä vuonna oli käytetty 3,80 prosenttia. Inflaatioprosenttina on 31.12.2023 käytetty 2,50 prosenttia ja edellisenä vuonna 2,60 prosenttia. Nämä muutokset aiheuttivat etuuspohjaisen veloitteen vähenemisen.

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset	2023	2022
Diskonttauskorko	4,10 %	3,80 %
Inflaatio	2,50 %	2,60 %
Eläkkeiden korotus	2,74 %	2,84 %
Palkkakerroin	3,50 %	3,60 %

Odotettavissa olevaa elinikää koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat julkaistuihin TyEL (K2008) kuolevuustaulukkoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jääville henkilöille. Eliniänodote tarkoittaa odotettavissa olevien elinvuosien määrää tietyssä iässä olevalle henkilölle, ja sen laskenta perustuu Gompertzin malliin:

Eliniänodote 65-vuotiaana	Mies	Nainen
Tilinpäätöshetkellä 45-vuotias	22,0	27,0
Tilinpäätöshetkellä 65-vuotias	21,4	25,4

Seuraavassa taulukossa on esitetty herkkyysoanalyysi diskonttauskoron 0,5 prosentin muutokselle. Herkkyysoanalyysi perustuu siihen, että yhden oletuksen muuttuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan.

1 000 EUR	Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka	Kauden työsuoritukseen perustuva meno	Nettokorko
Diskonttauskorko 4,10 %	13 445	9 859	3 586	0	131
Diskonttauskorko +0,50 %	12 771	9 444	3 327	0	135
Diskonttauskorko -0,50 %	14 181	10 309	3 872	0	126

Prosentuaalinen muutos					
Diskonttauskorko 4,10 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttauskorko +0,50 %	-5,0 %	-4,2 %	-7,2 %	0,0 %	3,2 %
Diskonttauskorko -0,50 %	5,5 %	4,6 %	8,0 %	0,0 %	-4,3 %

Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin useille eri riskeille, joista merkittävimpiä kuvataan lähemmin seuraavassa:

Muutokset joukkovelkakirjalainojen tuotossa

Yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen tuoton aleneminen kasvattaa järjestelyistä aiheutuvia velkoja. Jos diskonttauskoron perustana olevien joukkovelkakirjojen tuotot muuttuvat, konserni voi joutua muuttamaan diskonttauskorkoa. Tämä vaikuttaa sekä etuus pohjaiseen nettovelkaan että muihin laajan tuloksen eriin kirjattavaan uudelleenmäärittämisestä johtuvaan erään.

Inflaatoriski

Osa konsernin etuusperusteisista velvoitteista on sidoksissa inflaation kehitykseen, ja inflaation kasvu kasvattaa etuus pohjaista velvoitetta. Jos työnantajan tuottavuus kehittyy hitaammin kuin inflaatio, inflaation kiihtyminen saattaa kasvattaa etuus pohjaisten järjestelyjen alijäämää.

4 Pääomarakenne

4.1. Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on tukea kannattavaa kasvua tehokkaalla pääomarakenteella, jonka hallinta perustuu konsernia koskevien oleellisten riskien arviointiin. Pääomarakenteen muutokset ovat seurausta esimerkiksi investoinneista liiketoimintaan sekä osingonjaosta omistajalle.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Gasumin nettovelat ja velkaantumisasaste, joita yhtiö seuraa osana pääomanhallintaa. Konsernin velkaantumisasastetta rajoittaa rahoituslainasopimuksessa oleva kovenanttiehto koskien konsernin nettovelkaantumisasastetta. Muilta osin konsernin pääomarakenteelle ei ole määritetty tiettyä tavoitetasoa, vaan tavoitteena on varmistaa hyvä luottokelpoisuus ja siten mahdollisuudet liiketoiminnan kasvutavoitteiden tukemiseen ja omistaja-arvon luomiseen.

Pääoman hallinta 1 000 EUR

	2023	2022
Korolliset velat	493 955	515 556
Rahavarat	-278 873	-206 190
Nettovelat	215 082	309 366
Oma pääoma yhteensä	577 035	543 068
Pääoma yhteensä	792 116	852 434
Nettovelkaantumisaste	37 %	57 %

Korolliset velat 1 000 EUR

	2023	2022
Rahalaitoslainat	343 986	344 498
Vuokrasopimusvelat	149 969	171 058
Korolliset velat	493 955	515 556

Nettovelkojen täsmäytyslaskelma

Alla on esitetty erittely nettoveloista ja nettovelkojen muutos kuluvalta tilikaudelta.

Nettovelat 1 000 EUR

	2023	2022
Rahavarat	-278 873	-206 190
Lyhytaikaiset korolliset velat	12 751	31 628
Pitkäaikaiset korolliset velat	481 204	483 928
Nettovelat	215 082	309 366

Nettovelat 1 000 EUR	Rahavarat	Lyhyt- aikaiset vuokrasopi- musvelat	Pitkä- aikaiset vuokrasopi- musvelat	Lyhyt- aikaiset korolliset velat	Pitkä- aikaiset korolliset velat	Yhteensä
Nettovelat 31.12.2021	-387 364	36 919	169 972	207 911	445 656	473 095
Rahavirrat	181 174	-37 232		-207 911	-101 158	-165 127
Valuuttakurssioikaisut		-126	-581			-707
Yritysmyyntit		-341				-341
Muut muutokset, joihin ei liity maksua*		32 409	-29 962			2 447
Nettovelat 31.12.2022	-206 190	31 628	139 429	0	344 498	309 366
Rahavirrat	-72 683	-31 659				-104 342
Valuuttakurssioikaisut		-29	-188			-217
Yritysmyyntit						0
Muut muutokset, joihin ei liity maksua*		12 811	-2 023		-512	10 276
Nettovelat 31.12.2023	-278 873	12 751	137 218	0	343 986	215 082

*Sisältää pääosin siirtoja pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten vuokrasopimusvelkojen lisäyksiä ja vähennyksiä, joihin ei liity rahavirtaa.

4.2. Rahoitusriskien hallinta

Gasum-konsernin rahoitusriskejä hallitaan yhtiön hallituksen hyväksymien hyödykeriski-, vasta-puoliriski-, luottoriski- ja Treasury-politiikkojen mukaisesti. Riskipolitiikkojen tarkoituksena on identifioida konsernin riskejä, asettaa asianmukainen tavoiteriskitaso sekä riskienhallintaperiaatteet ja riskilimiitit. Riskipolitiikkoja arvioidaan säännöllisesti, jotta ne tukevat konsernin eri liiketoimintoja tavoitteiden saavuttamisessa sekä vastaavat markkinaolosuhteissa ja konsernin toiminnoissa tapahtuviin muutoksiin.

Rahoitusriskejä ovat korkoriski, hintariski, valuuttariski, luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin riskikokonaisuuden seurannasta vastaa Group Risk Management yksikkö, joka raportoi säännöllisesti yhtiön johdon muodostamalle markkinariskikomitealle sekä yhtiön hallitukselle.

Hyödykejohtannaiset ja -riskit

Gasum altistuu liiketoimintansa kautta kaasun, sähkön ja polttoaineiden markkinahinnan vaihtelulle. Gasum suojaa sekä konsernin liiketoiminnassa syntyvää avointa hyödykepositiota että sähkönhankintaan liittyvää hintariskiä hyödykejohtannaisilla. Hyödykejohtannaisten nimellisarvo tilinpäätöspäivänä oli 685,8 miljoonaa euroa (2022: 822,5 milj. euroa). Hyödykejohtannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinoilta saataviin hintanoteerauksiin. Lisätietoja liitetiedossa 4.3.

Kaasu- ja sähkömarkkinoiden vuonna 2021 ja 2022 nähty äärimmäinen volatilliteetti väheni vuonna 2023. Kaasussa käytettävän TTF-indeksin vaihteluväli oli vuonna 2023 23,3 eurosta 75,0 euroon megawattitunnilta (2022: 62,3–342,9 euroa/MWh). Sähkössä käytettävä Nord Poolin systeemihinta puolestaan vaihteli -4,1 eurosta 137,7 euroon megawattitunnilta (2022: 2,0–462,1 euroa/MWh).

Hyödykehintariskit liittyvät Gasumin liiketoimintaan ja Gasum on kategorisoinut nämä käyvän arvon hintariskeiksi ja kassavirtahintariskeiksi. Gasumilla on käyvän arvon hintariski omistaessaan varoja ja velkoja, joiden arvo on liitännäinen hyödykehinnan vaihteluun, tai tehtyään kiinteän sitoumuksen, jonka arvo on liitännäinen hyödykehinnan vaihteluun. Kassavirtahintariski liittyy Gasumin ennustettuihin tulevaisuuden kassavirtoihin, joiden arvo on liitännäinen hyödykehinnan vaihteluun. Tällaiset kassavirrat sisältävät esimerkiksi myyntejä ja ostoja, joissa hinta määräytyy erilaisten indeksien mukaan ja volyymit ovat erittäin todennäköiset. Gasumilla on erilaisia suojausstrategioita tällaisille hintariskipositioille ja käyttää hyödykejohtannaisia suojatakseen riskejä riskipolitiikoiden limiittien mukaisesti.

Hyödykeriskipositiota ja siihen liittyviä johdannaisia seurataan riskienhallinnassa päivittäin, ja yhtiöllä on prosessit mahdollisten poikkeamien selvittämiseksi, raportoimiseksi ja korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Hyödykeriskipositioita koskien on käytössä erilaisia avoimiin positioihin ja suojaustasoon liittyviä rajoja. Gasum on tehnyt merkittäviä muutoksia ja parannuksia hyödykehintariskien hallinnan periaatteisiinsa ja raportointiin kuluvan vuoden aikana. Gasum ei tee hyödykejohtannaisia muussa kuin suojaamistarkoituksessa.

Kaasu ja propaani

Yleisesti ottaen konsernin kaasun sopimusten hinnoittelu pääsääntöisesti seuraa kaasun kansainvälisten markkinahintojen kehitystä. Gasumin kaasukauppojen hinnat on valtaosin sidottu eurooppalaisiin kaasuindekseihin, muiden energiatuotteiden (kuten propaanin) hintoihin sekä kustannuskehitystä seuraaviin indekseihin.

Sähkö

Kaasuliiketoiminnot kuluttavat prosesseissaan merkittävässä määrin sähköä, josta aiheutuu hintariskiä sähkön hinnan muuttuessa. Tämän vuoksi sähkön hintariskiä on suojattu konsernin tuotannossa johdannaisilla. Gasum on solminut pitkäaikaisia tuulivoiman osto- ja myyntisopimuksia (Power Purchase Agreement, PPA), joita käsitellään IFRS 9 -standardin mukaisina johdannaissopimuksina taseessa. Salkkua voidaan suojata finanssijohdannaisilla riskipolitiikan asettamissa rajoissa.

Hyödykeriskiherkkyys rahoitusinstrumenteissa

Seuraavassa taulukossa on esitetty herkkyysanalyysit merkittäville hyödykehintariskeille. Hyödykkeiden rahoitusinstrumentteihin liittyvässä hintariskin laskennassa positioon on luettu mukaan avoimet johdannaiset ulkoisten vastapuolten kanssa. Alla olevassa taulukossa on esitetty euromäärä kunkin hyödykkeen hinnan nousun/laskun vaikutuksista konsernin tulokseen verojen jälkeen. Luvut perustuvat oletukseen, että hyödykkeen hinta on nousnut/laskenut 10 prosenttia koko hintakäyrällä kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan. 10 %:n muutos hyödykehintoissa on nähty kohtuullisen mahdollisena ja pidetty vertailtavuuden vuoksi tilinpäätösten herkkyysanalyysissä vakiona. Kaasun ja sähkön hintojen volatiliiteetti on ollut äärimmäistä viime vuosina ja päivän hintamuutokset ovat voineet olla yli 10 %. Herkkyysanalyysi kattaa ainoastaan suojausinstrumenttien vaikutuksen tilikauden tulokseen. Johdannaisilla suojattavat liiketoiminnan erät muuttuvat tavallisesti vastakkaiseen suuntaan markkinahintojen muuttuessa, mikä osittain netottaa johdannaisten vaikutusta tilikauden tulokseen. Ajoitusero on kuitenkin merkittävä, sillä johdannaisten markkina-arvon muutos kirjataan tulokseen välittömästi ja liiketoiminnan erät kirjataan pääosin tulokseen vasta niiden realisoituessa.

Herkkyyden hyödykeriskeille Miljoonaa EUR

	2023	2022
Kaasun ja propaanin hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden tulokseen	2,6	3,3
Kaasun ja propaanin hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden tulokseen	-2,6	-3,3
Sähkön hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden tulokseen	-4,3	8,9
Sähkön hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden tulokseen	4,3	-8,9

Korkojohdannaiset ja -riskit

Konsernin liiketoiminta on pääomavaltaista. Nykyisten lainojen pitkäaikainen ja lyhytaikainen osuus muodostuu pankkirahoituksesta. Kaikki lainat ovat euromääräisiä. Kausiluontoiset vaihtelut käyttöpääomassa pyritään rahoittamaan tulorahoituksella, käyttöpääoman hallinnalla, yritystodistuksilla ja tililimiiteillä. Konsernin korollisista rahalaitoslainoista 100 prosenttia on vaihtuvakorkoista lainaa, josta syntyy konsernille korkohintariskiä (2022: 100 %). Korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa vähennetään suojaamalla osa korkoriskistä johdannaisilla Treasury-politiikan määräämien rajojen puitteissa. Suojausinstrumentteina on käytetty korkokatto- ja korkolattiasopimuksia sekä koronvaihtosopimuksia, joissa konsernin lainoista maksama vaihtuva korko on kiinnitetty. Euroalueen viitekorkouudistuksesta ei syntynyt vaikutusta korkojohdannaissalkkuun. Korkoriskin hallinnassa pyritään löytämään optimaalinen suhde riskien ja suojauskustannusten välillä. Rahoitusta on nostettu pelkästään emoyhtiöön.

Korkojohdannaisilla suojataan konsernin lainojen korkoriskiä. Korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoonsa ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen. Avointen korkojohdannaisten nimellisarvot 31.12.2023 olivat 490 miljoonaa euroa (2022: 917,5 milj. euroa). Koronvaihtosopimusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvioitujen tulevien rahavirtojen nykyarvona markkinahinnoiteltujen tuottokäyrien pohjalta. Konsernin korkoriskiä hallinnoidaan Treasury-politiikalla, joka asettaa vähimmäis- ja enimmäisrajat korkosuojille sekä määrällisesti että ajallisesti suhteessa lainoihin. Konsernin Treasury-politiikan mukaan velkasalkun keskimääräisen maturiteetin tulisi olla yli 2 vuotta. Korkojohdannaisille Treasury-politiikka määrittää rajat sekä suojausasteen (vaihtelee eri periodeille välillä 0–100 %) että korkosidonnaisuuden (3–18 kuukautta) osalta.

Konsernin korolliset velat 31.12.2023 olivat yhteensä 494,0 miljoonaa euroa (2022: 515,6 milj. euroa). Korolliset velat sisältävät sekä lainat rahoituslaitoksilta että vuokrasopimusvelat. Vuoden 2023 lopussa Gasumin velkasalkun keskimääräinen maturiteetti oli 1,3 vuotta (2022: 1,3 vuotta). Gasumin korkosuojauskulun keskimääräinen duraatio oli 1,2 vuotta (2022: 10,1 kuukautta).

Alla on esitetty konsernin ulkoisten vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriski.

Nimellisarvo 1 000 EUR	Lainat rahoituslaitoksilta	Vaihtuvakorkoiset lainat	Korkojohdannaissopimukset
31.12.2023	343 986	343 986	490 000
31.12.2022	344 498	344 498	917 500

Korkoriskiherkkyys

Korkoherkkyttä on analysoitu olettamalla markkinakorkojen nousevan 1 prosenttiyksiköllä ja tarkastelemalla sen vaikutusta konsernin tulokseen. 1 %-yksikön muutos korkoihin on nähty jatkuvasti kohtuullisen mahdollisena, riskien ja herkkyden muuttuessa ajan myötä. Vaikutus tulokseen muodostuu lainojen korkotasoriskistä sekä korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksesta tarkasteluhetkellä. Laskelmassa ovat mukana kaikki rahalaitoslainat sekä korkojohdannaiset tilikauden päättyessä. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyyks korkoriskille Miljoonaa EUR

	2023	2022
Markkinakorkojen 1 prosenttiyksikön tasonousun vaikutus tulokseen	-0,5	-0,8
Josta lainojen korkokustannusten vaikutus	-4,7	-4,8
Josta korkojohdannaisten markkina-arvon muutosta	4,2	4,0
Markkinakorkojen 1 prosenttiyksikön tasolaskun vaikutus tulokseen	0,4	1,0
Josta lainojen korkokustannusten vaikutus	4,7	4,9
Josta korkojohdannaisten markkina-arvon muutosta	-4,3	-3,9

Valuuttajohdannaiset ja -riskit

Konsernin valuuttariskiä hallinnoidaan Treasury-politiikan mukaisesti. Transaktioriskit suojataan paikallisella tasolla jokaisen yhtiön raportointivaluutassa, jotta välttyttäisiin tuloslaskelman kurssieroilta. Transaktiopositio jaetaan tase- ja kassavirtapositioniin. Kassavirtaposition valuuttariskeille Treasury-politiikka asettaa rajat sekä ajallisesti että määrällisesti. Kassavirtapositio koostuu jo sovitusta tai ennustetuista valuuttamääräisistä eristä ja kassavirroista seuraavan 24 kuukauden aikana. Taseen valuuttariski suojataan lähtökohtaisesti kokonaan, ja avoimen transaktioposition mandaatti on 10 miljoonaa euroa. Translaatoriskiä ei lähtökohtaisesti suojata.

Konsernin liiketoiminnan kassavirrat ovat pääsääntöisesti euromääräisiä. Tämän lisäksi osassa konsernin norjalaisista ja ruotsalaisista tytäryrityksistä toiminnallinen valuutta on euro ja niissä muodostuu sellaisia kuluja paikallisissa valuutoissa, jotka eivät netotu vastaavilla paikallisen valuutan määräisillä tuloilla. Näistä kuluista konsernille muodostuu valuuttariskejä, joiden suojaus tapahtuu pääasiassa joko termiini- tai optiosopimuksilla. Konsernille ei muodostu valuuttariskiä yllä mainittujen norjalaisten ja ruotsalaisten tytäryhtiöiden euro määräisistä transaktioista. Avointen valuuttajohdannaisten nimellisarvot 31.12.2023 olivat 96,8 miljoonaa euroa (2022: 144,3 milj. euroa). Valuuttajohdannaisten käypä arvo lasketaan käyttäen havainnoitavissa olevia valuuttojen termiinihintoja sekä volatiliteettejä. Konserni ei ole soveltanut tilikauden 2023 päättyessä suojauslaskentaa valuuttajohdannaisiin. Tytäryhtiöistä, joissa on määriteltä toiminnalliseksi valuutaksi paikallinen valuutta, syntyy valuuttariskiä, mikäli tapahtuman valuutta on muu kuin

toiminnallinen valuutta. Paikallisen valuutan tytäryhtiöiden valuuttariskit suojataan Treasury-politiikan mukaisesti.

Alla on esitetty konsernin valuuttariski valuuttapareittain. Valuuttariski sisältää rahoitusvarat ja -velat kyseisessä valuuttaparissa, kuten valuuttajohdannaiset, käteinen, sisäiset lainat sekä taseessa olevat myyntisaamiset ja ostovelat. Gasum ei suojaa translaatoriskiä, eikä sitä ole sisällytetty alla olevaan taulukkoon.

Valuuttariski euroa vastaan 1 000 EUR	NOK	SEK	GBP	USD	DKK	Yhteensä
31.12.2023	-987	180	-410	-2 351	785	-2 783
31.12.2022	-16 649	-15 016	175	914	76	-30 500

Valuuttariskiherkkyys

Valuuttariskiherkkyys on laskettu valuutan 10 prosentin kurssimuutoksella konsernin tulokseen. Gasumin merkittävimmät liiketoimintaan ja rahoitukseen liittyvät valuuttariskit ovat Ruotsin kruunuissa. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyyys valuuttariskille Miljoonaa EUR	2023	2022
NOK vahvistuu 10 %	1,7	-4,5
NOK heikkenee -10 %	-1,4	3,6
SEK vahvistuu 10 %	17,2	7,7
SEK heikkenee -10 %	-14,1	-6,3
USD vahvistuu 10 %	1,2	0,1
USD heikkenee -10 %	-0,3	-0,1

Luottoriski

Gasum-konsernin luottoriskin hallinnan prosessi ja vastuunjako on määritelty Gasumin vasta-puoli- ja luottoriskipolitiikassa, jonka mukaisesti kaikkien uusien vastapuolien luottokelpoisuus varmistetaan ennen liiketoimien aloittamista ja sitä seurataan säännöllisesti. Luottoriskejä seurataan riskienhallinnassa. Luottotappioriski on analysoitu IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan konsernin riskiä koskien suoriutumista rahamääräisistä veloitteistaan. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on varmistaa rahoituksen saatavuus ja edulliset rahoituskustannukset. Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi konsernissa ylläpidetään riittävää likviditeettireserviä. Yhtiön tavoitteena on hajautettu velkarakenne sekä maturiteetiltaan että rahoituslähteiden osalta. Yhtiöllä on tilinpäätöshetkellä ollut merkittävät kassavarat sekä käyttämätön likviditeettireservi, joilla yhtiö pyrkii varmistumaan suoriutumisen tulevista veloitteista myös epäsuotuisissa markkinatilanteissa. Tilinpäätöspäivänä 31.12.2023 yhtiöllä oli nostamattomana komittoitua likviditeettireserviä yhteensä 220 miljoonaa euroa (2022: 220 milj. euroa).

Konsernin velkaisuutta rajoitetaan rahoituslainsopimuksessa olevilla kovenanttiehoilla koskien sekä konsernin nettovelkaantumisasetta, että likviditeettiä. Kovenantit raportoidaan rahoittajille rahoituslainsopimuksessa olevien ehtojen mukaisesti.

Yhtiön liiketoiminnan takia syntyy taseeseen kirjattavia realisoitumattomia johdannais-saamisia ja -velkoja. Näihin kirjattaviin eriin liittyvät rahalliset erät toteutuvat tulevaisuudessa hyödykemyynnin realisoituessa. Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitus- ja johdannaisvelat jaoteltuina sopimusten maturiteetteihin tilinpäätöspäivänä. Taulukossa ei ole oman pääoman ehtoisen pääomalainan vaikutusta, sillä siihen liittyvät kirjaukset tehdään vasta, kun päätös koronmaksusta on tehty ja Gasum Oy:lle syntyy velvollisuus maksaa korko. Koronmaksun ajankohta on yhtiön harkinnassa. Lisäksi on esitetty johdannaisvarojen maturiteetti.

Rahoitus- ja johdannaisvelkojen maturiteetti:

31.12.2023 1 000 EUR	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta		343 986			343 986
Ostovelat	276 877				276 877
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	66 251	7 436	12 340	8 556	94 583
Vuokrasopimusvelat*	12 751	8 256	25 004	103 958	149 969
Käytetyt pankkitililimiitit	0				0
Lainojen koronmaksut	17 853	17 902			35 755
Yhteensä	373 732	377 580	37 344	112 514	901 170

31.12.2022 1 000 EUR	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta		344 498			344 498
Ostovelat	260 605				260 605
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	211 924	50 813	26 380	26 862	315 978
Vuokrasopimusvelat*	31 628	5 727	18 863	114 839	171 058
Käytetyt pankkitililimiitit	0				0
Lainojen koronmaksut	8 147	12 578			20 725
Yhteensä	512 304	413 617	45 243	141 701	1 112 864

* Sisältää korkovaikutuksen

Johdannaisvarojen maturiteetti:

31.12.2023 1 000 EUR	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	84 840	9 818	15 973	13 379	124 010
Yhteensä	84 840	9 818	15 973	13 379	124 010
31.12.2022 1 000 EUR	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	186 636	63 631	35 433	34 591	320 290
Yhteensä	186 636	63 631	35 433	34 591	320 290

4.3. Rahoitusinstrumentit

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti (tai muiden laajan tuloksen erien kautta) kirjattavat rahoitusvarat sekä jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat. Luokittelu perustuu rahoitusvarojen hallintoon käytettäviin liiketoimintamalleihin ja sopimukseen perustuviin rahavirtaominaisuuksiin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luetaan kaupankäyntitarjoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä sijoitukset, jotka yhtiö on päättänyt olla kirjaamatta muiden laajan tuloksen erien kautta. Rahoitusvarat luokitellaan lyhytaikaisiksi, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä. Lisäksi johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Johdannaisten käypä arvo määritetään markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella. Hyödyke- ja valuuttajohdannaisten osalta käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa, rahoituseriä suojaavien johdannaisten osalta rahoituserissä.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat

Gasum luokittelee rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi, kun molemmat seuraavat ehdot täyttyvät: erä pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen, ja erän sopimusehdot määräävät tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvaroihin luokitellaan lainat ja muut saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, ja joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainat ja muut saamiset luokitellaan lyhytaikaisiksi, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi. Rahavarat sisältävät käteisvarat ja rahat pankkitileillä sekä lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset kuten pankkitalletukset ja yritystodistukset, joissa maturiteetti on korkeintaan 3 kuukautta. Tililimiitti sisältyy lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa esitettaviin muihin lyhytaikaisiin velkoihin. Konserni soveltaa myyntisaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen IFRS 9 -standardin mukaista mallia. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja ikäjakauman perusteella. Odotettavissa oleva luottotappio määritetään historiallisiin luottotappiomääriin perustuen huomioiden nykyiset ja tulevat makrotaloudelliset olosuhteet.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei yhtiöllä ole ehdotonta oikeutta lykätä velan suorittamista yli 12 kuukauden päähän, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin luetaan johdannaisopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaisten käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat

Nostetut lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Johdannaisopimukset

Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon uudelleen arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisopimuksen luonteen mukaan liiketoiminnan tuotoissa ja kuluissa tai rahoituserissä. Johdannaisopimuksiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Konserni suojaa rahoitukseen ja liiketoimintaan liittyviä riskejä johdannaisilla konsernin hyväksytyin hyödykeriski- sekä Treasury-politiikan mukaisesti. Johdannaisten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Gasumilla on jokaisen johdannaistapuolen kanssa voimassa oleva ISDA tai vastaava puitesopimus.

Johdannaisopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoituseriksi ja niiden käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan hyödykejohdannaisten osalta liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin, ja korkojohdannaisten osalta rahoitustuottoihin tai -kuluihin, sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Ulkomaanrahanmääräisten erien valuuttakurssimuutoksia vastaan tehtyjen valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutos kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Konsernin sisäisiä lainoja suojaavien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin- tai tappioihin. Tilinpäätöshetkellä käyvältä arvoltaan positiiviset instrumentit on kirjattu taseeseen saamisiksi ja käyvältä arvoltaan negatiiviset instrumentit veloiksi. Yli 12 kuukauden kuluttua erääntyvät erät on kirjattu pitkäaikaisiin saamisiin ja velkoihin ja sitä aikaisemmin erääntyvät lyhytaikaisiin.

Fyysiset sopimukset, jotka eivät täytä oman käytön poikkeuksen kriteerejä

Gasum solmii ja sitoutuu fyysisiin toimitussopimuksiin tarkoituksenaan näiden sopimusten täyttämisen sopimusehtojen mukaisella fyysisellä toimituksella eli tavaran vastaanottamalla tai luovuttamalla sopimuksessa määritellyn fyysisen kauppatavaran. Gasum pyrkii näissä sopimuksissa aina fyysiseen toimitukseen eikä sopimuksen käyvän arvon mukaiseen käteisselvitykseen. Fyysisen toimituksen estyessä lähtökohtaisesti kyseessä on poikkeustapaus ja mahdollinen korvaus pohjautuu sopimusrikkeeseen tai erilliseen sopimukseen osapuolten välillä. Yhtiön arvion mukaan Gasumilla ei ole sopimuksia, jotka eivät täyttäisi IFRS 9 oman käytön poikkeuksen kriteerejä. Yhtiö seuraa säännöllisesti oman käytön edellytysten täyttymistä.

Rahoitusinstrumentit luokittain

31.12.2023 1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno	Yhteensä
Varat taseessa:			
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	50		50
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	130 103		130 103
Kaasu	62 057		
Sähkö	61 946		
Korko	4 999		
Valuutta	1 093		
EUA	6		
Myyntisaamiset ja muut saamiset		237 561	237 561
Muut pitkäaikaiset saamiset		217	217
Rahavarat		278 873	278 873
Yhteensä	130 153	516 652	646 804

31.12.2022 1 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno	Yhteensä
Varat taseessa:			
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	50		50
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	320 290		320 290
Kaasu	94 214		
Sähkö	217 323		
Korko	7 597		
Valuutta	1 156		
EUA	0		
Myyntisaamiset ja muut saamiset		333 687	333 687
Muut pitkäaikaiset saamiset		212	212
Rahavarat		206 190	206 190
Yhteensä	320 340	540 089	860 429

31.12.2023 T 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoon	Yhteensä
Velat taseessa:			
Lainat		343 986	343 986
Vuokrasopimusvelat		149 969	149 969
Johdannaisinstrumentit (ei suojaus- laskennassa)	94 583		94 583
Kaasu	47 973		
Sähkö	43 704		
Korko	2 175		
Valuutta	730		
EUA	1		
Ostovelat ja muut velat		349 180	349 180
Muut pitkäaikaiset velat		3 586	3 586
Yhteensä	94 583	846 721	941 304

31.12.2022 T 000 EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoon	Yhteensä
Velat taseessa:			
Lainat		344 498	344 498
Vuokrasopimusvelat		171 058	171 058
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	315 978		315 978
Kaasu	139 382		
Sähkö	174 607		
Korko	0		
Valuutta	1 989		
EUA	0		
Ostovelat ja muut velat		464 796	464 796
Muut pitkäaikaiset velat		4 386	4 386
Yhteensä	315 978	984 738	1 300 716

Alla olevassa taulukossa esitetään hyödykejohdannaiset sopimustyypeittäin. Hyödykejohdannaiset sisältävät kaasu- ja sähköjohdannaiset.

Hyödykejohdannaisten määrä ja maturiteetti 31.12.2023 1000 EUR	2024				2025			
	Määrä		Käypäarvo		Määrä		Käypäarvo	
	MWh	MT	Bbl	Netto	MWh	MT	Bbl	Netto
Myyntisopimukset – Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	-4 498 534	-8 000	0	61 045	-4 380	0	0	18
Myyntisopimukset – Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	-894 971			-10 985	-551 880			-2 069
Yhteensä	-5 393 505	-8 000	0	50 076	-556 260	0	0	-2 051
Ostosopimukset – Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	3 555 755	9 000		-45 643	94 726			-1 336
Ostosopimukset – Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	1 002 910			15 093	718 482			6 103
Yhteensä	4 558 665	9 000	0	-30 550	813 208	0	0	4 767

Hyödykejohdannaisten määrä ja maturiteetti 31.12.2022 1000 EUR	2023				2024			
	Määrä		Käypäarvo		Määrä		Käypäarvo	
	MWh	MT	Bbl	Netto	MWh	MT	Bbl	Netto
Myyntisopimukset – Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	-2 254 306	-6 400	0	-29 476	-380 903	0	0	-12 448
Myyntisopimukset – Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	-975 086			-68 760	-544 582			-22 392
Yhteensä	-3 229 392	-6 400	0	-98 235	-925 485	0	0	-34 841
Ostosopimukset – Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	2 270 144	51 900		-11 315	403 797	9 000		7 416
Ostosopimukset – Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	1 062 360			81 890	642 669			29 421
Yhteensä	3 332 504	51 900	0	70 574	1 046 466	9 000	0	36 837

Käyvän arvon arvioiminen

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina.

Käytetyt hierarkiatasot on määritelty seuraavasti:

- Taso 1: täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina)
- Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot)

Johdannaisinstrumentit 1 000 EUR	31.12.2023		31.12.2022	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Hyödyke johdannaiset (hierarkian taso 1)	2 609	1 275	19 463	3 039
Hyödyke johdannaiset (hierarkian taso 2)	78 229	60 628	153 943	210 852
Hyödyke johdannaiset (hierarkian taso 3)	43 173	29 775	138 131	100 098
Korkojohdannaiset (hierarkian taso 2)	4 999	2 175	7 597	0
Valuuttajohdannaiset (hierarkian taso 2)	1 093	730	1 156	1 989
Yhteensä	130 103	94 583	320 290	315 978
Pitkäaikainen osuus:				
Hyödyke johdannaiset (hierarkian taso 1)	0	0	2 107	406
Hyödyke johdannaiset (hierarkian taso 2)	5 849	4 668	24 851	26 710
Hyödyke johdannaiset (hierarkian taso 3)	33 321	21 468	102 222	76 856
Korkojohdannaiset (hierarkian taso 2)	2 154	2 175	4 474	0
Valuuttajohdannaiset (hierarkian taso 2)	63	21	0	82
Pitkäaikainen osuus yhteensä	41 387	28 332	133 654	104 054
Lyhytaikainen osuus yhteensä	88 716	66 251	186 636	211 924

Alla olevassa taulukossa eritellään hierarkian tasolle 3 kuuluvat hyödyke johdannaiset.

Hyödyke johdannaiset tasolla 3 1 000 EUR	Arvo 31.12.2022	Eräntymiset	Voitot / tappiot	Muut muutokset	Arvo 31.12.2023
Sähkøjohdannaiset	38 033	-4 303	-20 332	-1 624	13 397
Yhteensä	38 033	-4 303	-20 332	-1 624	13 397

Hyödyke johdannaiset tasolla 3 1 000 EUR	Arvo 31.12.2021	Eräntymiset	Voitot / tappiot	Muut muutokset	Arvo 31.12.2022
Sähkøjohdannaiset	14 687	-16 111	39 658	0	38 033
Yhteensä	14 687	-16 111	39 658	0	38 033

Sähkøjohdannaiset on arvostettu käypään arvoon laskemalla sopimuksessa määritellyn myyntihinnan ja sähkön ennustetun hinnan diskontattu erotus. Sähkön hankintahinnan ennuste perustuu noteerattuihin markkinahintoihin, hintaennusteisiin ja, mikäli markkinahintatietoja ei ole saatavilla, yhtiön johdon harkintaan. Hierarkian tasolle 3 kuuluvien sähkøjohdannaisten käypiin arvoihin kohdistuu luottoriski- ja markkinalikviditeettioikaisu laadintaperiaatteissa kuvailun mukaisesti. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisen yhteydessä tehdyt arvostus- oikaisut (luottoriski- ja markkinalikviditeettioikaisu) olivat 2,1 miljoonaa euroa (2022: 8,2 milj. euroa).

Johdannaisten netottaminen

Gasumilla on johdannaissopimuksissa voimassa oleva puitesopimus (esim. ISDA, EFET tai FK-johdannaiskaupankäynnin puitesopimus) kunkin vastapuolen kanssa. Puitesopimuksen mukaisesti sopimuksen alaiset johdannaiset voidaan netottaa mahdollisissa tilanteissa, kuten sopimusrikkomuksen tai konkurssin tapahtuessa. Konsernilla ei ole muita netotussopimuksia kuin johdannaisiin liittyvät sopimukset. Johdannaisten käyvät arvot esitetään bruttomääräisenä taseessa. Seuraavassa taulukossa esitetään taseeseen merkityt johdannaisinstrumentit, jotka on vähennetty toisistaan taseessa tai joita koskee netotusjärjestely, mutta joita ei ole vähennetty toisistaan taseessa. Nettomäärä-sarakkeessa esitetään vaikutus konsernin taseeseen, jos kaikki kuittausoikeudet käytettäisiin.

Johdannaisten netottaminen
31.12.2023
1 000 EUR

	Bruttomääräiset rahoitusinstrumentit taseessa	Liittyvät johdannaisinstrumentit, joita ei kuitata taseessa	Nettomäärä
Rahoitusvarat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	4 999	2 175	2 824
Hyödykejohdannaiset	124 010	30 214	93 796
Valuuttajohdannaiset	1 093	340	753
Yhteensä	130 102	32 729	97 373

Rahoitusvelat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	2 175	2 175	0
Hyödykejohdannaiset	91 679	30 214	61 464
Valuuttajohdannaiset	730	340	390
Yhteensä	94 584	32 729	61 854

Johdannaisten netottaminen
31.12.2022
1 000 EUR

	Bruttomääräiset rahoitusinstrumentit taseessa	Liittyvät johdannaisinstrumentit, joita ei kuitata taseessa	Nettomäärä
Rahoitusvarat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	7 597	0	7 597
Hyödykejohdannaiset	311 537	105 362	206 175
Valuuttajohdannaiset	1 156	714	442
Yhteensä	320 290	106 076	214 214

Rahoitusvelat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	0	0	0
Hyödykejohdannaiset	313 990	105 362	208 628
Valuuttajohdannaiset	1 989	714	1 275
Yhteensä	315 979	106 076	209 902

4.4. Oma pääoma

Laadintaperiaatteet

Oma pääoma

Konserni luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi.

Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhteisön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Hallituksen maksettavaksi esittämää osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Osakepääoma 1 000 EUR	A-osakkeiden lukumäärä	K-osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä yhteensä	Osakepääoma
31.12.2023	50 200 000	2 800 001	53 000 001	10 000
31.12.2022	50 200 000	2 800 001	53 000 001	10 000

Yhtiön osakepääoma jakautuu A- ja K-sarjan osakkeisiin. A-sarjaan kuuluvia osakkeita on 50 200 000 ja K-sarjaan kuuluvia osakkeita on 2 800 001. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjaan kuuluvia osakkeita on vähintään 30 000 000 ja enintään 120 000 000. A-sarjan osakkeiden lisäksi yhtiössä on vähintään yksi K-sarjan osake.

K-sarjaan kuuluva osake tuottaa yhtiökokouksessa äänestettäessä kymmenen ääntä ja A-sarjaan kuuluva yhden äänen. K-sarjaan kuuluvan osakkeen omistajalla on oikeus vaatia osakkeensa muuntamista A-sarjan osakkeeksi ilmoittamalla siitä yhtiön hallitukselle.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP) sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei ole nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Gasum Oy laski joulukuussa 2021 liikkeeseen Governia Oy:lle suunnatun 200,0 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ehtoisen lainan, jonka valtioneuvoston kanslia hankki omistukseensa tilikauden 2022 aikana. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainan kuponkikorko on 10 prosenttia + 1 kuukauden EURIBOR vuodessa ensimmäiset kolme vuotta, minkä jälkeen kuponkikorko nousee 15 prosenttiin + 1 kuukauden EURIBOR vuodessa, alkaen vuonna 2025. Koron kirjausperiaate on

sama kuin osingoilla. Korko kirjataan, kun päätös koron maksusta on tehty ja Gasum Oy:lle syntyy velvollisuus maksaa korko. Koronmaksun ajankohta on yhtiön harkinnassa. Lainaa käsitellään konsernin IFRS-tilinpäätöksessä omana pääomana eikä se laimenna yhtiön osakkeenomistajien omistusta.

Pääomalainalle 31.12.2023 kertynyt kumulatiivinen korko oli 46,4 miljoonaa euroa.

Osingot

Hallituksen maksettavaksi esittämää osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää. Tilikauden 2022tilinpäätöksen perusteella ei maksettu osinkoja.

4.5. Lainat Laadintaperiaatteet

Lainat

Pitkäaikaiset lainat ovat vaihtuvakorkoisia, ja ne on kirjattu tilinpäätöksessä jaksotettuun hankintamenuun. Lainan transaktiomenot on lisätty lainan käypään arvoon efektiivisen koron menetelmällä. Kaikki lainat rahoituslaitoksilta ovat euromääräisiä pankkilainoja, jotka eräännyvät vuonna 2025. Lainan kovenanttiehtoina on nettovelkaantumisaste ja likviditeetti. Kovenanttiehdot eivät rikkoutuneet raportointihetkellä.

Lainat 1 000 EUR	2023	2022
Pitkäaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	343 986	344 498
Yhteensä	343 986	344 498
Lyhytaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
Yhteensä	0	0
Lainat yhteensä	343 986	344 498

5 Muut liitetiedot

5.1. Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat 2023

Tilikaudella 2023 Gasum osti ruotsalaisen Liquidgas Biofuel Genesis AB:n. Omistusosuus yhtiöstä on 66,7 %. Gasum tähtää yrityskaupalla kasvustrategiansa tukemiseen kasvattamalla LBC volyymejaan. Kaupan seurauksena syntyi liikearvoa 1,7 miljoonaa euroa. Lopullista kauppahintaa tai hankittua tasetta ei sopimuksen nojalla julkisteta.

Yritysmyyntit 2023

Tilikauden 2023 aikana ei ollut yritysmyyntejä eikä lopetettuja toimintoja.

Yrityshankinnat 2022

Tilikauden 2022 aikana ei ollut yrityshankintoja.

Yritysmyyntit 2022

Tilikauden 2022 aikana ei ollut yritysmyyntejä eikä lopetettuja toimintoja.

5.2. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

Annetut vakuudet

Vakuudet ja pantit 1 000 EUR	2023	2022
Pantit	193	193
Annetut vakuudet	192 325	282 411
Yhteensä	192 518	282 604

Gasumilla on tavanomaista liiketoimintaansa koskien sekä rahoituslaitosten Gasumin puolesta antamia, että Gasumin itsensä antamia vakuuksia. Rahoituslaitosten Gasumin puolesta antamat vakuudet ovat enimmäkseen erilaisten puitesopimusten edellyttämiä vakuuksia tai hankkeisiin liittyviä ympäristövakuuksia. Gasumin antamat vakuudet on tyypillisesti annettu tapauksissa, joissa vastapuoli on pitänyt Gasumin tytäryhtiön luotto profiilia epätydyttävänä. Gasumin antamia vakuuksia käytetään rahoituslaitosten antamia vakuuksia vastaaviin tarkoituksiin.

Vuokravastuut

Vuokravastuissa on esitetty vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät olennaisilta osin vuokranantajalle, ja jotka kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokra määräytyy ajan kulumisen perusteella eivätkä sopimukset sisällä osto-optioita tai indeksisidonnaisuuksia, jotka olennaisesti vaikuttaisivat vuokrien määrään. Vuokravastuut sisältävät operatiivisia vuokrasopimuksia, joihin on sovellettu IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin mahdollistamia poikkeuksia lyhytaikaisista tai vähäarvoisista vuokrasopimuksista.

Vuokravastuut 1 000 EUR

	2023	2022
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	680	613
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	248	392
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	0	0
Yhteensä	928	1 005

*Vertailuluvut on oikaistu vastaamaan samoja laadintaperiaatteita.

Oikeudenkäynteihin ja vastuihin liittyvät vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Oikeudenkäynteihin liittyvät ehdolliset velat 1 000 EUR

	31.12.2023	31.12.2022
Ehdolliset velat	169 806	0

Gasumilla on ollut venäläisen Gazprom Export LLC:n kanssa pitkäaikainen maakaasun hankintasopimus, jossa toimitettavan maakaasun sopimusvolyymin lisäksi on määritelty vuosittainen vähimmäisvolyymi. Mikäli Gasum ei käyttänyt koko vuosittaista vähimmäisvolyymiä, yhtiö oli velvollinen maksamaan sopimuksen nojalla ennakkomaksun, joka oikeutti yhtiön saamaan sopimuksen mukaisesta vuositoimitusmäärästä jääneen kaasun myöhempinä vuosina. Gasum on purkanut Gasumin ja Gazprom Exportin välisen pitkäaikaisen maakaasun hankintasopimuksen 22.5.2023. Lisätietoja liitetiedossa 5.5 Oikeudenkäynnit ja vaateet. Gasum on kirjannut pois taseesta tilikauden 2021 toimittamatonta kaasua koskevan 158,0 miljoonan euron ennakkomaksun ja kirjannut veloitteesta vastaavasti 158,0 miljoonaa euroa ehdollisiin velkoihin. Oikeudellisten neuvonantajien ja yhtiön johdon arvioinnin mukaan varauksen toteutuminen on mahdollista, muttei todennäköistä, ja siksi vastuusitoumus on kirjattu IAS 37 -standardin mukaisesti. Kyseiselle 158,0 miljoonan euron ehdolliselle velalle kertyy korkoa, jonka kokonaismäärä 31.12.2023 oli 5,8 miljoonaa euroa. Ehdolliselle velalle kertynyt korko esitetään osana ehdollista velkaa, koko ehdollisen velan ollessa 163,8 miljoonaa euroa 31.12.2023.

Gasum on myös tunnistanut 6,0 miljoonan euron ehdollisen velan koskien Ruotsin veroviraston valmisteveroa koskevaa päätöstä. Gasum on eri mieltä Ruotsin veroviraston päätöksestä ja selvittää käytettävissä olevia vaihtoehtoja Ruotsin veroviraston päätöksen oikaisemiseksi. (Lisätietoja liitetiedossa 5.5. Oikeudenkäynnit ja vaateet) Yhtiö arvioi, että veloitteiden toteutuminen historian tapahtumien seurauksena on mahdollinen, vaikka ei todennäköinen ja tämän takia yhtiö on tunnistanut IAS 37 mukaisesti ehdollisen velan. Ehdollinen velka kattaa myös vastaavat erät vero-tarkastuksen ajanjakson ulkopuolelta koskien relevanteilta osin Gasumin muita Ruotsin yhtiöitä.

5.3. Konserniyhtykset

Seuraavassa taulukossa on esitetty konserniin kuuluvat yritykset sekä konsernin osakkuus- ja yhteisyritykset 31.12.2023.

Emoyhtiö

	Rekisteröintivaltio
Gasum Oy	Suomi

Tytärtyhtiöt

Tytärtyhtiöt	Rekisteröintivaltio	Konsernin omistusosuus %	Osuus äänimäärästä %
Gasum LNG Oy	Suomi	100	100
Gasum Portfolio Services Oy	Suomi	100	100
Gasum AB	Ruotsi	100	100
Gasum Västerås AB	Ruotsi	98,7	98,7
Gasum Clean Gas Solutions Holding AB	Ruotsi	100	100
Gasum Clean Gas Solutions AB	Ruotsi	100	100
Skövde Biogas AB	Ruotsi	100	100
Liquidgas Biofuel Genesis AB*	Ruotsi	66,7	66,7
Gasum AS**	Norja	100	100
Gasum Oü	Viro	100	100
Gasum AB German Branch	Saksa	100	100

*Liquidgas Biofuel Genesis AB on hankittu heinäkuussa 2023.

**Gasum Clean Gas Solutions AS on fuusioitunut Gasum AS:aan 31.8.2023.

Yhteis- ja osakkuusyhtykset

Yhteis- ja osakkuusyhtykset	Rekisteröinti- valtio	Konsernin omistusosuus %	Osuus äänimäärästä %
Manga LNG Oy Yhteisyritys	Suomi	25,0	25,0
Vadsbo Biogas AB Yhteisyritys	Ruotsi	50,0	50,0
Kiertoravinne Oy Osakkuusyritys	Suomi	19,9	19,9

5.4. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat (a) Gasum Oy:n osakkuus- ja yhteisyhtykset ja (b) yhtiön johto, johon kuuluvat Gasum Oy:n hallituksen jäsenet ja sihteeri, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet sekä heidän läheiset perheenjäsenensä ja yhtykset, joissa heillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta.

Konsernin emoyhtiö on Gasum Oy. Liiketoimet konsernin ja sen tytäryhtyksten kesken on eliminoitu konserniyhdistelyssä, eivätkä ne sisälly tämän liitetiedon lukuihin. Muiden lähipiiriin kuuluvien yritysten kanssa tehdyt liiketoimet on eritelty alla olevassa taulukossa pois lukien Gasum Oy:n omistaja, sillä Gasum on Suomen valtion 100-prosenttisesti omistama yhtiö. Liiketoimet konsernin lähipiiriin kanssa tapahtuvat markkinaehtoisesti.

Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet lähipiiriin kanssa 2023 1 000 EUR	Tavaroiden ja palveluiden myynti	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Saamiset	Velat
Yhteisyhtykset	56 993	25 401	0	6 706	6 384
Yhteensä	56 993	25 401	0	6 706	6 384

Liiketoimet lähipiiriin kanssa 2022 1 000 EUR	Tavaroiden ja palveluiden myynti	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Saamiset	Velat
Yhteisyhtykset	80 706	9 120	0	6 250	3 651
Yhteensä	80 706	9 120	0	6 250	3 651

Johdon työsuhde-etuudet 1 000 EUR	2023	2022
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 888	2 704
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	0
Yhteensä	2 888	2 704

5.5. Oikeudenkäynnit ja vaateet

Energiaviraston valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Yhtiö on keväällä 2019 valittanut markkinaoikeuteen Energiaviraston 26.2.2019 tekemästä päätöksestä koskien maakaasumarkkinain maakaasutoimintojen laskennallista eriyttämistä koskevien eriyttämissäännösten soveltamista sekä samaan asiakokonaisuuteen liittyvästä Energiaviraston 15.3.2019 tekemästä päätöksestä koskien yhtiön eriyttämislaskelmien korjaavia toimenpiteitä tilinpäätöksessä 1.1.–31.12.2018. Energiavirasto on 17.7.2020 esittänyt markkinaoikeudelle, että se määrää Gasumille seuraamusmaksun maakaasumarkkinain toimintojen eriyttämistä koskevien säännösten noudattamatta jättämisestä maakaasun siirtoverkkotoimintoja koskevan jakautumisen yhteydessä. Energiavirasto esittää seuraamusmaksun suuruudeksi 79,7 miljoonaa euroa. Energiavirasto on 30.4.2021 täydentänyt seuraamusmaksuystään vastaselityksellään ja esittänyt toissijaisesti samansuuruisia seuraamusmaksua Gasumin vuosia, tilinpäätöksestä toiseen jatkuneen menettelyn perusteella, jolla on tahallaan tai huolimattomuudesta rikottu tai jätetty noudattamatta maakaasumarkkinainsäännöksiä toimintojen eriyttämisestä siltä varalta, että maakaasumarkkinain eriyttämissäännökset eivät soveltuisi Gasumin jakautumiseen. Energiaviraston mukaan jatkettu menettely on alkanut ainakin vuoden 2017 tilinpäätöksestä ja siihen sisältyneistä vuoden 2016 vertailuluvuista sekä jatkunut tilinpäätökseen 2019 saakka.

Markkinaoikeus kumosi Gasumin valituksen johdosta 7.11.2022 antamallaan päätöksellä Energiaviraston antamat Gasumin tilinpäätöksiä koskevat päätökset. Lisäksi markkinaoikeus hylkäsi Energiaviraston seuraamusmaksuystään. Energiavirasto on valittanut markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Energiavirasto on valituksessaan pyytänyt, että korkein hallinto-oikeus tekisi maakaasumarkkinain eriyttämissäännösten taustalla olevan maakaasumarkkinadirektiivin tulkintaan liittyvän ennakkoratkaisupyynnön Euroopan unionin tuomioistuimelle. Tämänhetkisen arvion mukaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä odotetaan vuoden 2024 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Energiavirasto on lisäksi antanut 28.1.2022 ja 16.6.2022 päätökset koskien yhtiön eriytettyä tilinpäätöstä vuodelta 2020. Yhtiö on valittanut Energiaviraston päätöksistä markkinaoikeuteen ja esittänyt, että markkinaoikeus lykkää asioiden käsittelyä siihen saakka, kunnes korkein hallinto-oikeus on ratkaissut edellä kuvatut valitusasiat sekä Energiaviraston seuraamusmaksuystään. Kirjanpitoon ei ole tehty tätä koskevia varauksia.

Väl miesmenettely Venator P&A Finland Oy:tä vastaan

Yhtiön tytäryhtiö Gasum LNG Oy aloitti keväällä 2020 välimiesmenettelyprosessin Venator P&A Finland Oy:tä vastaan yhtiöiden välisen maakaasun toimitussopimuksen mukaisen kaasun vähimmäisostovelvoitteen laiminlyönnistä Venatorin toimesta. Välimiesoikeus antoi elokuussa 2021 asiassa ratkaisunsa Gasum LNG Oy:n hyväksi.

Venator irtisanoi maakaasun toimitussopimuksen päättymään 1.9.2022, jolloin kaikki sopimuksen mukaiset maksut erääntyivät maksettaviksi. Venator ei ole maksanut erääntyneitä laskua Gasum LNG Oy:n lukuisista maksumuistutuksista huolimatta. Gasum LNG Oy aloitti marraskuussa 2022 välimiesmenettelyprosessin Venatoria vastaan erääntyneiden saataviensa perimiseksi. Venator Materials PLC ja sen 23 konserniyhtiötä hakivat Yhdysvalloissa 14.5.2023 Yhdysvaltain liittovaltion konkurssilain 11 luvun mukaista suojausmenettelyä. Välimiesmenettely jätettiin lepäämään siihen asti, kunnes asian käsittely Yhdysvalloissa saatiin päätökseen, ja menettely jatkui lokakuussa 2023 ennallaan. Vastakanteessaan Venator esitti vaatimuksia liittyen maksujen erääntymiseen sekä kohtuullistamiseen. Asiassa odotetaan ratkaisua syksyn 2024 aikana.

Gasum on kirjannut aiempina tilikausina 32,7 miljoonan euron saamisen liiketoiminnan tuottoihin. Olosuhteiden johdosta yhtiö on kirjannut IFRS 9 -standardin mukaisen ECL-varauksen.

Yhtiön valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallintopakkopäätöksestä 30.9.2021 ja muutettua ympäristölupaa koskeva valitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 30.9.2021 antamallaan hallintopakkopäätöksellä katsonut, että Gasumin Turun biokaasulaitos ei ole kehotuksista huolimatta ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvien hajuhaittojen poistamiseksi. Gasum on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen 28.10.2021. Päätökseen sisältyvään ensimmäisen päävelvoitteen tehosteeksi ELY-keskus on asettanut juoksevan uhkasakon, jonka perusosaksi on määrätty 200 000 euroa ja lisäosaksi 100 000 euroa. Päätökseen sisältyvän kuuden muun (yhteensä kahdestatoista) päävelvoitteen tehostamiseksi on lisäksi määrätty jokaisesta erikseen kiinteä uhkasakko, jonka suuruus on 50 000 euroa per velvoite. Koska hallintopakkopäätös on täytäntöönpanokelpoinen, Gasum on valituksestaan huolimatta suorittanut kaikki ELY-keskuksen hallintopakkopäätöksen velvoitteiden mukaiset toimenpiteet päätöksessä asetettuihin määräaikoihin mennessä. Hallintopakkopäätöstä koskeva valitus on vireillä Vaasan hallinto-oikeudessa ja oikeuden päätöstä odotetaan keväällä 2024.

Lisäksi Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut keväällä 2022 päätöksen koskien Turun biokaasulaitoksen ympäristöluvan muuttamista. Päätös ei ole vielä lainvoimainen, koska paikalliset asukkaat ovat hakeneet päätökseen muutosta valittamalla eikä ympäristöluvan uusia lupamääräyksiä ole siksi vielä pantu toimeen. Ympäristölupaa koskeva valitus on vireillä Vaasan hallinto-oikeudessa, ja oikeuden päätöstä odotetaan keväällä 2024.

Mahdollisia jatkotoimenpiteitä ja -prosesseja asioissa ei voida sulkea pois.

Gasum on purkanut Gazprom Exportin kanssa tekemänsä putkimaakaasun hankintasopimuksen

Gasumilla on ollut pitkäaikainen putkimaakaasun hankintasopimus venäläisen Gazprom Exportin kanssa. Huhtikuussa 2022 Gazprom Export esitti Gasumille vaatimuksen, jonka mukaan hankintasopimuksessa sovitut maksut tulisi jatkossa suorittaa eurojen sijaan ruplissa. Lisäksi yhtiöllä oli merkittävä erimielisyys liittyen tiettyihin muihin sopimuksen perusteella esitettyihin vaateisiin. Näistä syistä johtuen Gasum vei asian ratkaistavaksi hankintasopimuksen mukaiseen välimiesmenettelyyn. Välimiesoikeus määräsi marraskuussa 2022 Gasumin ja Gazprom Exportin jatkamaan kahdenvälisiä sopimusneuvotteluja tilanteen ratkaisemiseksi. Osapuolet eivät kyenneet ratkaisemaan tilannetta välimiesoikeuden asettamassa määräajassa, ja Gasum on siksi purkanut Gasumin ja Gazprom Exportin välisen pitkäaikaisen putkimaakaasun hankintasopimuksen 22.5.2023. Gasum jätti tammikuussa 2023 Svean hovioikeudelle kanteen välimiesmenettelyssä annetun ratkaisun osittaiseksi kumoamiseksi kilpailulainsäädännön perusteella.

Johtuen Svean hovioikeuden tuomioistuinkäsittelystä sekä hankintasopimuksen purkamisesta 22.5.2023, Gasum on vuoden 2023 toisen neljänneksen aikana kirjannut tilikauden 2021 toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun pois taseesta ja kirjannut velvoitteesta 158,0 miljoonaa euron ehdollisen velan taseen liitetietoihin (ks. liitetieto Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset).

Gasum on myös kirjannut vaihto-omaisuudesta pois 13,3 miljoonan euron toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun tilikaudelta 2020 ja kirjannut sen rahoitussuunnitelmaksi Gazprom Exportilta. Gasum katsoo oikeudellisen arvioinnin perusteella, että yhtiöllä on oikeus ennakkomaksun palautukseen. Tasearvo 31.12.2023 sisältää 144,8 miljoonaa euroa ostovelkoja ja muita kaasutoimituksiin liittyviä varauksia sekä hankintasopimukseen liittyviä muita kuluja vuosilta 2021–2022. Gasum on ryhtynyt alustaviin toimiin 13,3 miljoonan euron rahoitussuunnitelmien kuitaamiseksi edellä mainituista ostovelvoista ja muista varauksista. Välimiesoikeuden päätöksessä asetetuille velvoitteille kertyy korkoa, jonka kokonaismäärä 31.12.2023 oli 11,2 miljoonaa euroa.

Ruotsin veroviraston Gasum AB:lle tammikuun 2021 ja kesäkuun 2022 väliselle ajanjaksolle määräämä valmistevero ja veronkorotus

Ruotsin verovirasto toimitti vuonna 2023 Gasum AB:ta koskevan verotarkastuksen koskien 1.1.2021 ja 30.6.2022 välistä ajanjaksoa. Ruotsin verovirasto teki verotarkastuksen tulosten perusteella 21.12.2023 osapäätöksen, jolla se määräsi Gasum AB:n maksamaan 31,2 miljoonaa kruunua valmisteveroa ja 4,7 miljoonaa kruunua veronkorotusta koskien pääasiassa Gasum AB:n tekemiä energia- ja hiilidioksidiveron vähennyksiä liittyen Belgiasta ja Norjasta Ruotsiin nesteytettynä biokaasuna tuotuun kaasuun. Kyseinen nesteytetty kaasu oli ostettu ja myyty biokaasuna biokaasun osto- ja toimitussopimusten perusteella sekä uusiutuvan energian direktiivin ja kaasudirektiivin ainetasetta koskevien periaatteiden sekä ISCC-standardien mukaisesti. Gasum on eri mieltä Ruotsin veroviraston päätöksestä ja kartoittaa käytettävissä olevia vaihtoehtoja päätöksen oikaisemiseksi. Gasum on ilmoittanut veroviraston päätökseen liittyvän vastuusitoumuksen (ks. liitetieto Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset).

Lisäksi Ruotsin verovirasto on todennut päätösesityksessään, että se määrää Gasum AB:lle 37,5 miljoonan kruunun valmisteveron ja 5,6 miljoonan kruunun veronkorotuksen koskien edellä mainittuna ajanjaksona toimitettuja biokaasueroja, joita yhtiö ei ilmoittanut hallinnollisen virheen takia, mutta jotka olivat toimitusajankohtana verottomia. Ruotsin verovirasto ei ole muodollisin perustein myöntänyt biokaasulle vapautusta verosta Euroopan unionin tuomioistuimen 7.3.2023 antaman ratkaisun jälkeen. Gasumin näkemyksen mukaan Ruotsin veroviraston arviointi sen määrätessä Gasumille veroja ja veronkorotuksia on juridisesti kyseenalainen ja virheellinen, ja yhtiö selvittää käytettävissä olevia vaihtoehtoja.

5.6. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Gasum teki tammikuun 2024 alussa lopullisen investointipäätöksen uuden suuren biokaasulaitoksen rakentamisesta Ruotsin Borlängeen. Investoinnin arvo on 62 miljoonaa euroa, ja Ruotsin ympäristöviranomaisen on myöntänyt hankkeelle 15 miljoonaa euroa tukea Klimatklivet-investointiohjelmasta.

Laitoksen rakennustyöt alkavat keväällä 2024. Laitos käyttää raaka-aineenaan alueelta kerättyä kotitalousbiojätettä sekä lantaa ja tuottaa vuodesta 2026 alkaen 133 gigawattituntia (GWh) nesteytettyä biokaasua eli LBC:tä vuodessa. Lisäksi laitos tuottaa 250 000 tonnia korkealaatuisia ja ympäristöystävällisiä lannoitteita ja käsittelee kaikkiaan 270 000 tonnia raaka-ainetta vuodessa. Kotitalousjätteen kerää ja käsittelee Gasumin paikallinen kumppani Borlänge Energi, ja lanta hankitaan Borlängen alueen maataloilta.

Borlängen laitos on toinen kaikkiaan viidestä suuresta biokaasulaitoksesta, joiden rakentaminen on Gasumilla suunnitteilla Ruotsissa. Hankkeet ovat osa Gasumin strategiaa, johon kuuluu panostaminen pohjoismaisen biokaasun saatavuuteen. Gasumin tavoitteena on tuoda vuoteen 2027 mennessä markkinoille seitsemän terawattituntia (TWh) uusiutuvaa kaasua vuodessa.

Emoyhtiön tilinpäätös

Emoyhtiön tuloslaskelma

EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto*	1	948 639 587,21	1 732 831 748,18
Liiketoiminnan muut tuotot*	2	234 119 516,46	871 059 773,70
Materiaalit ja palvelut	3		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana*		-765 315 452,01	-1 725 798 036,83
Varastojen muutos		-118 835 104,92	-938 069,30
Ulkopuoliset palvelut		-9 408 737,75	-10 771 006,62
		-893 559 294,68	-1 737 507 112,75
Henkilöstökulut	4		
Palkat ja palkkiot		-14 103 365,98	-15 521 991,16
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-3 812 644,73	-3 095 872,71
Muut henkilösivukulut		-381 036,36	-793 915,17
		-18 297 047,07	-19 411 779,04
Poistot ja arvonalentumiset	5		
Suunnitelman mukaiset poistot		-30 153 319,84	-30 003 970,76
Arvonalentumiset		-325 500,00	-398 106,80
		-30 478 819,84	-30 402 077,56
Liiketoiminnan muut kulut*	6	-255 873 705,70	-717 918 545,57
Liiketulos		-15 449 763,62	98 652 006,96

EUR	Liitetieto	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot	8		
Saman konsernin yrityksiltä		16 768 377,12	12 576 987,01
Muilta		20 983 866,36	20 099 524,65
		37 752 243,48	32 676 511,66
Muut korko- ja rahoituskulut	8		
Saman konsernin yrityksille		-12 893 655,88	-4 231 665,78
Muille		-33 148 319,96	-16 402 444,07
		-46 041 975,84	-20 634 109,85
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-23 739 495,98	110 694 408,77
Tilinpäätössiirrot	10		
Saatu konserniavustus		1 165 000,00	1 950 000,00
		1 165 000,00	1 950 000,00
Tuloverot	11	0,00	117,76
Tilikauden tulos		-22 574 495,98	112 644 526,53

* Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin ja liiketoiminnan muihin kuluihin.

Emoyhtiön tase

EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		15 990,70	59 597,53
Muut pitkävaikutteiset menot		58 545 805,13	76 655 694,91
	12	58 561 795,83	76 715 292,44
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		440 759,08	440 759,08
Rakennukset ja rakennelmat		72 954 831,53	69 623 559,61
Koneet ja kalusto		49 056 287,50	53 632 898,38
Muut aineelliset hyödykkeet		5 687 918,36	6 045 592,29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		8 665 750,78	4 413 706,50
	13	136 805 547,25	134 156 515,86
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		389 786 886,26	339 786 886,26
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		164 280 821,92	235 270 891,40
Muut osakkeet ja osuudet		149 353,60	149 353,60
	14	554 217 061,78	575 207 131,26
Pysyvät vastaavat yhteensä		749 584 404,86	786 078 939,56

EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	15	46 280 509,74	178 387 442,83
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Johdannaisinstrumentit		41 408 451,33	133 737 533,20
Pitkäaikaiset muut saamiset		201 881,48	211 881,48
	16	41 610 332,81	133 949 414,68
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset		68 885 356,38	111 134 943,58
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		200 793 501,95	285 518 332,70
Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä		3 285 794,48	5 836 034,97
Lyhytaikaiset muut saamiset		31 321 654,31	18 256 772,43
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		26 472 358,43	19 941 950,55
Johdannaisinstrumentit		89 228 618,34	186 635 707,17
	17	419 987 283,89	627 323 741,40
Rahat ja pankkisaamiset	18	270 953 475,77	203 178 032,06
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		778 831 602,21	1 142 838 630,97
Vastaavaa yhteensä		1 528 416 007,07	1 928 917 570,53

EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
Vastattavaa			
Oma pääoma			
Osakepääoma		10 000 000,00	10 000 000,00
Pääomalaina		200 000 000,00	200 000 000,00
Muut rahastot		124 303 645,75	124 303 645,75
Edell. tilikausien tulos		260 656 261,07	148 011 734,54
Tilikauden tulos		-22 574 495,98	112 644 526,53
		238 081 765,09	260 656 261,07
Oma pääoma yhteensä	19	572 385 410,84	594 959 906,82
Pakolliset varaukset	20	1 585 596,57	0,00
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta		345 000 000,00	345 000 000,00
Johdannaisvelat		28 394 998,37	104 054 345,42
	21	373 394 998,37	449 054 345,42

EUR	Liitetieto	31.12.2023	31.12.2022
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Saadut ennakot		14 802 433,04	29 188 413,19
Ostovelat		217 119 361,82	202 783 919,67
Velat saman konsernin yrityksille		213 609 588,87	271 554 991,42
Muut velat		26 271 143,60	40 613 070,57
Johdannaisvelat		67 281 434,17	212 945 549,91
Siirtovelat		37 701 951,39	127 320 319,56
Muut lyhytaikaiset velat omistusyhteisyrityksille		4 264 088,40	497 053,97
	22	581 050 001,29	884 903 318,29
Vieras pääoma yhteensä		954 444 999,66	1 322 699 850,50
Vastattavaa yhteensä		1 528 416 007,07	1 928 917 570,53

Emoyhtiön rahoituslaskelma

EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-23 739 496	110 694 409
Oikaisut:			
Suunnitelman mukaiset poistot	5	30 153 320	30 003 971
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	8	-34 783 183	-153 889 650
Rahoitustuotot ja -kulut	8	8 289 732	-12 042 402
Muut erät, joihin ei liity maksua*		1 286 948	1 156 312
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		-18 792 679	-24 077 360
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) /vähennys (+)**		116 436 101	50 888 538
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) /vähennys (+)*		-39 823 779	1 577 060
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) /vähennys (-)**		44 938 103	-65 184 969
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		102 757 747	-36 796 730
Maksetut korot ja muut liiketoiminnan rahoituskulut		-21 488 229	-21 308 809
Saadut rahoitustuotot		41 530 169	21 057 180
Maksetut välittömät verot		0	118
Liiketoiminnan rahavirta		122 799 686	-37 048 241

EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-13 357 794	-81 225 451
Investoinnit osakkuusyhtiön osuuksiin		0	-99 500
Annetut lainat*		-207 500 000	-239 142 119
Lainasaamisten takaisinmaksut**		228 696 155	370 265 397
Saadut investointiavustukset		0	7 279 254
Investointien rahavirta		7 838 361	57 077 581
Rahoituksen rahavirrat			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		0	1 755 741
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		0	-210 000 000
Lyhytaikaisten velkojen muutos**		-64 812 603	106 503 298
Pitkäaikaisten lainojen nostot		0	-101 157 983
Saadut ja annetut konserniavustukset		1 950 000	0
Rahoituksen rahavirta		-62 862 603	-202 898 945
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		203 178 032	386 146 239
Rahavarojen kurssivoitot ja -tappiot		0	-98 602
Rahavarat tilikauden lopussa		270 953 476	203 178 032

* Vertailuluvut on oikaistu vastaamaan samoja laadintaperiaatteita kuin 2023

**Cash pool saamisten muutos on uudelleenluokiteltu investointien rahavirtaan ja cash pool velkojen muutos on luokiteltu rahoituksen rahavirtaan

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Gasum Oy:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön periaatteiden mukaisesti. Tilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.

Tuloutusperiaate

Gasum Oy:n liikevaihto koostuu pääasiassa kaasun ja sähkön myynnistä. Myynti tuloutetaan, kun kaasu tai sähkö on toimitettu. Palveluiden myynti tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan vuosikuluksi silloin kun ne syntyvät.

Eläkkeet

Gasum Oy:n lakisääteinen eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemeno kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Vuokrasopimukset

Vuokramaksut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Vuokrasopimusten jäljellä olevat vuokrat on esitetty liitetietojen vastuissa. Vuokrasopimusten ehdot eivät poikkea tavanomaisista ehdoista.

Johdannaiset

Emoyhtiön riskienhallintapolitiikka sisältyy konsernitasolla tehtyyn riskienhallintadokumentointiin. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata johdannaisten avulla avointa hyödykepositiota, vaihtuvakorkoisten lainasopimusten korkoriskiä sekä ulkomaisen valuutan ja euron välistä kurssiriskiä. Tarkemmat riskienhallintaan liittyvät tiedot ovat esitettyinä konsernin liitetiedoissa 4.2 ja 4.3.

Gasum Oy soveltaa johdannaisten käsittelyssä KPL 5:2 a pykälän mukaista käyvän arvon periaatetta. Johdannaissopimusten käyvissä arvoissa tapahtuvat arvon muutokset (positiivinen tai negatiivinen) kirjataan tulosvaikutteisesti tuloslaskelmaan ja suojauslaskentaa ei sovelleta. Hyödykejohdannaisten osalta käypien arvojen muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin, korkojohdannaisten käypien arvojen muutokset rahoitustuottoihin tai kuluihin ja valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset edellä mainittuihin eriin perustuen suojattavan kohteen luonteeseen liiketoiminnan osalta.

Pörssinoteeratut johdannaiset arvostetaan markkina-arvoon ja ei-noteeratut johdannaisten käyvät arvot lasketaan hyödyntäen markkinainformaatiosta saatavilla olevaa markkinadataa.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet.

Verot

Veroihin sisältyy verotettavan tulon perusteella laskettu vero. Aikaisempien tilikausien verot sisältyvät tuloslaskelman tuloveroriville.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvioidun taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 15–65 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–15 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet 20–40 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5–10 vuotta
- Aineettomat oikeudet 3–5 vuotta
- Maa-alueista ei tehdä poistoja

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat tytäryhtiöosakkeet sekä muut osakkeet ja osuudet on arvostettu hankintameno.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Gasumin laadintaperiaatteet koskien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämistä esitetään liitetiedossa 4.3. Johdon harkintaa käytetään määriteltäessä hierarkian tasolla 3 olevia johdannaisia, joille ei ole saatavilla noteerattuja tai viime aikoina todettuja markkinahintoja.

Harkintaa käytetään koskien seuraavia osa-alueita:

- Arvostusmenetelmien valinta
- Käyvän arvon muutosten laskeminen asianomaisten luotto- tai maksuvalmiusriskin kaltaisten riskitekijöiden huomioimiseksi
- Harkinta siitä, mitkä markkinaparametrit ovat todettavissa

Muuta

Gasum Oy on jakautunut kahdeksi erilliseksi yhtiöksi per 1.1.2020 siten, että siirtoliiketoimintaan liittyneet varat ja velat on eriytetty omaksi yhtiökseen Gasgrid Finland Oy:ksi kyseisenä päivänä.

Emoyhtiön liitetiedot

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

1. Liikevaihto

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma
EUR

	2023	2022*
Suomi	629 684 035,14	1 424 722 994,35
Muut maat	318 955 552,07	308 108 753,83
Yhteensä	948 639 587,21	1 732 831 748,18

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot
EUR

	2023	2022*
Vuokratuotot	0,00	15 800,78
Käyttöomaisuuden myynti	1 000,00	4 189,12
Johdannaisten voitot	177 266 248,78	646 884 105,84
Muut tuotot**	56 852 267,68	224 155 677,96
Yhteensä	234 119 516,46	871 059 773,70

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin tuottoihin.

**Muut tuotot sisältävät hallintokulupalvelumaksuja 12,9 miljoonaa euroa (2022: 8,9 miljoonaa euroa) sekä siirtohintatuottoja 43,7 miljoonaa euroa (2022: 214,8 miljoonaa euroa).

3. Materiaalit ja palvelut

Materiaalit ja palvelut
EUR

	2023	2022*
Materiaalit ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-765 315 452,01	-1 725 798 036,83
Varastojen muutos	-118 835 104,92	-938 069,30
Materiaalit ja tarvikkeet yhteensä	-884 150 556,93	-1 726 736 106,13
Ulkopuoliset palvelut	-9 408 737,75	-10 771 006,62
Yhteensä	-893 559 294,68	-1 737 507 112,75

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin kuluihin.

4. Henkilöstökulut ja henkilöstön määrä

Henkilöstökulut
EUR

	2023	2022
Palkat ja palkkiot	-14 103 365,98	-15 521 991,16
Eläkekulut	-3 812 644,73	-3 095 872,71
Lakisääteiset henkilösivukulut	-381 036,36	-793 915,17
Yhteensä	-18 297 047,07	-19 411 779,04

Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkkiot on esitetty konsernin liitetiedossa 2.4.

Henkilöstön määrä keskimäärin	2023	2022
Toimihenkilöitä	151	162
Työntekijöitä	30	30
Yhteensä	181	192

5. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot ja arvonalentumiset EUR	2023	2022
Poistot aineettomista oikeuksista	-43 606,83	-129 125,24
Poistot muista pitkävaikutteisista menoista	-18 331 776,11	-18 415 583,84
Poistot rakennuksista ja rakennelmista	-4 448 883,71	-4 119 635,08
Poistot koneista ja laitteista	-6 947 762,40	-6 980 423,11
Poistot muista aineellisista hyödykkeistä	-381 290,78	-359 203,49
Poistot yhteensä	-30 153 319,84	-30 003 970,76
Arvonalentumiset	-325 500,00	-398 106,80
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-30 478 819,84	-30 402 077,56

6. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut EUR	2023	2022*
Vuokrat	-2 427 877,82	-6 208 333,78
Kunnossapitokulut	-8 338 969,02	-8 104 363,30
Palveluostot	-15 192 948,11	-22 517 078,10
Markkinointikulut	-850 078,15	-1 132 899,63
Johdannaisten realisoitunut tappio	-169 261 731,14	-571 874 839,25
Johdannaisten realisoitumaton tappio	-29 765 364,86	-103 507 775,86
Muut	-30 036 736,60	-4 573 255,65
Yhteensä	-255 873 705,70	-717 918 545,57

*Vertailukauden luvut on oikaistu vastaamaan realisoituneiden sähkön hintasuojauksen uudelleenluokittelua liiketoiminnan muihin kuluihin.

7. Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot Deloitte EUR	2023	2022
Lakisääteinen tilintarkastus	-130 000,00	0,00
Tilintarkastajan lausunnot	-14 500,00	0,00
Muut palvelut	-5 000,00	0,00
Yhteensä	-149 500,00	0,00

Tilintarkastajan palkkiot PwC EUR	2023	2022
Lakisääteinen tilintarkastus	-295 024,20	-525 918,20
Tilintarkastajan lausunnot	-37 215,20	-32 033,00
Veropalvelut	-15 750,00	-37 847,25
Muut palvelut	-17 018,40	-5 000,00
Yhteensä	-365 007,80	-600 798,45

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot EUR	2023	2022
Korkotuotot muista pitkäaikaisista saamisista	7 542 253,51	1 305 533,05
Korko- ja rahoitustuotot ulkoiset	13 441 612,85	18 793 991,60
Korko- ja rahoitustuotot konserniin	16 768 377,12	12 576 987,01
Yhteensä	37 752 243,48	32 676 511,66

Korko- ja rahoitustuottojen muutos sisältää tuotot korkojohdannaisista ja lyhytaikaisista talletuksista.

Rahoituskulut EUR	2023	2022
Rahoituslainojen korkokulut	-14 945 942,09	-5 769 707,35
Muut rahoituskulut	-31 096 033,75	-14 864 402,50
Yhteensä	-46 041 975,84	-20 634 109,85

9. Rahoitusinstrumentit

Käyvät arvot EUR	2023 Varat	2023 Velat	Nettopositio
Valuuttajohdannaiset	1 627 805,09	1 822 767,03	-194 961,94
Korkojohdannaiset	4 999 241,00	2 175 162,00	2 824 079,00
Hyödykejohdannaiset	124 010 023,84	91 678 503,91	32 331 519,93
Yhteensä	130 637 069,93	95 676 432,94	34 960 636,99
Käyvän arvon lyhytaikainen osuus	89 228 618,34	67 281 434,17	21 947 184,03
Käyvän arvon pitkäaikainen osuus	41 408 451,33	28 394 998,37	13 013 452,96

Käyvät arvot EUR	2022 Varat	2022 Velat	Nettopositio
Valuuttajohdannaiset	3 144 922,06	3 010 368,24	134 553,82
Korkojohdannaiset	7 597 094,00	0,00	7 597 094,00
Hyödykejohdannaiset	311 537 121,63	313 989 513,23	-2 452 391,60
Yhteensä	322 279 137,69	316 999 881,47	5 279 256,22
Käyvän arvon lyhytaikainen osuus	188 542 302,26	212 945 534,88	-24 403 232,62
Käyvän arvon pitkäaikainen osuus	133 736 835,43	104 054 346,59	29 682 488,84

Käypien arvojen maturiteetit 2023 EUR	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Valuuttajohdannaiset	-194 961,94	0,00	0,00	0,00	-194 961,94
Korkojohdannaiset	2 845 080,00	2 154 161,00	-2 175 162,00	0,00	2 824 079,00
Hyödykejohdannaiset	19 297 065,97	2 403 493,63	5 808 116,42	4 822 843,91	32 331 519,93
Kassavirta yhteensä	21 947 184,03	4 557 654,63	3 632 954,42	4 822 843,91	34 960 636,99

Käypien arvojen maturiteetit 2022 EUR	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Valuuttajohdannaiset	134 553,82	0,00	0,00	0,00	134 553,82
Korkojohdannaiset	3 122 939,00	2 418 800,00	2 055 355,00	0,00	7 597 094,00
Hyödykejohdannaiset	-27 660 725,43	1 996 002,83	13 026 479,85	10 185 851,15	-2 452 391,60
Kassavirta yhteensä	-24 403 232,61	4 414 802,83	15 081 834,85	10 185 851,15	5 279 256,22

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit jaotellaan ja arvostetaan kuten esitetty konsernin tilinpäätöksen liitetiedossa 4.3.

Käyvät arvot hierarkiatason mukaan EUR	31.12.2023		31.12.2022	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 1)	2 608 869,12	1 275 370,56	19 463 286,77	3 039 373,34
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 2)	78 228 616,60	60 627 791,05	153 942 784,91	210 851 749,86
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 3)	43 172 538,13	29 775 342,31	138 131 049,96	100 098 390,03
Valuuttajohtannaiset (hierarkian taso 2)	1 627 805,09	1 822 767,03	3 144 922,06	3 010 368,24
Korkojohtannaiset (hierarkian taso 2)	4 999 241,00	2 175 162,00	7 597 094,00	0,00
Yhteensä	130 637 069,94	95 676 432,94	322 279 137,69	316 999 881,47
Pitkäaikainen osuus:				
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 1)	0,00	0,00	2 107 495,23	406 453,34
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 2)	5 849 078,45	4 667 673,28	24 850 703,18	26 709 508,31
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 3)	33 321 393,58	21 468 344,79	102 222 443,91	76 856 346,83
Valuuttajohtannaiset (hierarkian taso 2)	83 818,51	83 818,51	82 038,11	82 038,11
Korkojohtannaiset (hierarkian taso 2)	2 154 161,00	2 175 162,00	4 474 155,00	0,00
Pitkäaikainen osuus yhteensä	41 408 451,54	28 394 998,58	133 736 835,43	104 054 346,59
Lyhytaikainen osuus yhteensä	87 074 456,40	65 106 272,37	188 542 302,26	212 945 534,88

10. Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot EUR	2023	2022
Saatu konserniavustus	1 165 000,00	1 950 000,00
Yhteensä	1 165 000,00	1 950 000,00

11. Verot

Verot EUR	2023	2022
Edellisten tilikausien verot	0,00	-117,76
Yhteensä	0,00	-117,76

12. Aineettomat hyödykkeet

2023 EUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 463 684,84	110 231 619,97	111 695 304,81
Lisäykset	0,00	221 005,18	221 005,18
Vähennykset	0,00	-269 232,73	-269 232,73
Siirrot ryhmien välillä	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 463 684,84	110 183 392,42	111 647 077,26
Kertyneet poistot 1.1.	1 404 087,31	33 575 925,06	34 980 012,37
Poistot	43 606,83	18 331 776,11	18 375 382,94
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	-270 113,88	-270 113,88
Kertyneet poistot 31.12.	1 447 694,14	51 637 587,29	53 085 281,43
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	59 597,53	76 655 694,61	76 715 292,44
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	15 990,70	58 545 805,13	58 561 795,83

2022 EUR	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.*	1 472 634,84	42 846 038,78	44 318 673,62
Lisäykset	0,00	65 113 877,08	65 113 877,08
Vähennykset	-8 950,00	-252 337,37	-261 287,37
Siirrot ryhmien välillä	0,00	2 524 041,48	2 524 041,48
Hankintameno 31.12.*	1 463 684,84	110 231 619,97	111 695 304,81
Kertyneet poistot 1.1.*	1 283 912,07	15 413 559,73	16 697 471,80
Poistot	129 125,24	18 414 702,70	18 543 827,94
Vähennysten kertyneet poistot	-8 950,00	-252 337,37	-261 287,37
Kertyneet poistot 31.12.*	1 404 087,31	33 575 925,06	34 980 012,37
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	188 722,77	27 432 479,05	27 621 201,82
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	59 597,53	76 655 694,91	76 715 292,44

*Vertailuluvut on oikaistu vastaamaan samoja laadintaperiaatteita kuin 2023

13. Aineelliset hyödykkeet

2023 EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	440 759,08	98 896 052,94	96 384 066,86	7 909 489,75	4 413 706,50	208 044 075,13
Lisäykset	0,00	5 495 330,98	2 029 326,86	24 498,00	7 511 327,84	15 060 483,68
Vähennykset	0,00	-990 379,53	-167 400,20	0,00	-198 911,76	-1 356 691,49
Siirrot ryhmien välillä	0,00	2 393 047,14	341 824,66	0,00	-2 734 871,80	0,00
Saadut investointituet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	440 759,08	105 794 051,53	98 587 818,18	7 933 987,75	8 991 250,78	221 747 867,32
Kertyneet poistot 1.1.	0,00	29 272 493,33	42 751 168,48	1 863 897,46	0,00	73 887 559,27
Poistot	0,00	4 448 883,71	6 947 762,40	381 290,78	0,00	11 777 936,89
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00	325 500,00	325 500,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	-882 157,04	-167 400,20	0,00	0,00	-1 049 557,24
Siirrot ryhmien välillä	0,00	0,00	0,00	881,15	0,00	881,15
Kertyneet poistot 31.12.	0,00	32 839 220,00	49 531 530,68	2 246 069,39	325 500,00	84 942 320,07
Kirjanpitoarvo 1.1.2023	440 759,08	69 623 559,61	53 632 898,38	6 045 592,29	4 413 706,50	134 156 515,86
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	440 759,08	72 954 831,53	49 056 287,50	5 687 918,36	8 665 750,78	136 805 547,25

2022 EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.*	440 759,08	83 003 957,22	82 793 408,58	4 997 338,26	31 055 704,48	202 291 167,62
Lisäykset	0,00	6 699 788,35	1 077 064,03	262 458,00	3 877 879,91	11 917 190,29
Vähennykset	0,00	-411 171,55	-547 248,43	0,00	0,00	-958 419,98
Siirrot ryhmien välillä	0,00	12 562 772,62	16 611 495,36	3 419 001,57	-30 519 877,89	2 073 391,66
Saadut investointituet	0,00	-2 959 293,70	-3 550 652,68	-769 308,08	0,00	-7 279 254,46
Hankintameno 31.12.*	440 759,08	98 896 052,94	96 384 066,86	7 909 489,75	4 413 706,50	208 044 075,13
Kertyneet poistot 1.1.*	0,00	25 371 824,03	36 107 149,89	1 503 812,83	0,00	62 982 786,75
Poistot	0,00	4 119 635,08	6 980 423,11	360 084,63	0,00	11 460 142,82
Arvonalentumiset	0,00	192 205,77	205 901,03	0,00	0,00	398 106,80
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	-411 171,55	-542 305,55	0,00	0,00	-953 477,10
Kertyneet poistot 31.12.*	0,00	29 272 493,33	42 751 168,48	1 863 897,46	0,00	73 887 559,27
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	440 759,08	57 632 133,19	46 686 258,69	3 493 525,43	31 055 704,48	139 308 380,87
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	440 759,08	69 623 559,61	53 632 898,38	6 045 592,29	4 413 706,50	134 156 515,86

*Vertailuluvut on oikaistu vastaamaan samoja laadintaperiaatteita kuin 2023.

14. Sijoitukset

2023 EUR	Osuudet saman konsernin yhtymissä	Osuudet osakkuus- yhtymissä	Muut sijoitukset	Saamiset konserni- yhtymiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	339 786 886,26	99 500,20	49 853,40	235 270 891,40	575 207 131,26
Lisäykset	50 000 000,00	0,00	0,00	160 009 930,52	210 009 930,52
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-231 000 000,00	-231 000 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	339 786 886,26	99 500,20	49 853,40	164 280 821,92	554 217 061,78

2022 EUR	Osuudet saman konsernin yhtymissä	Osuudet osakkuus- yhtymissä	Muut sijoitukset	Saamiset konserni- yhtymiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	339 786 886,26	0,00	49 853,40	232 913 159,22	572 749 898,88
Lisäykset	0,00	99 500,20	0,00	39 105 165,68	39 204 665,88
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-36 747 433,50	-36 747 433,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	339 786 886,26	99 500,20	49 853,40	235 270 891,40	575 207 131,26

15. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus EUR	2023	2022
Tuotevarastot	46 280 509,74	7 111 044,66
Ennakkomaksut*	0,00	171 276 398,17
Yhteensä	46 280 509,74	178 387 442,83

*Vaihto-omaisuuden ennakkomaksuihin on vuonna 2022 sisällytynyt Take-or-Pay minimiveloitteita, jotka Gasum on kirjannut tilikauden 2023 aikana pois vaihto-omaisuudesta. Lisätietoa konsernin liitetiedosta 3.5. Vaihto-omaisuus.

16. Pitkäaikaiset saamiset

Pitkäaikaiset saamiset EUR	2023	2022
Muut pitkäaikaiset saamiset	41 589 128,87	133 867 376,57
Pitkäaikaiset saamiset konserniyrityksiltä	21 203,94	82 038,11
Yhteensä	41 610 332,81	133 949 414,68

17. Lyhytaikaiset saamiset

Lyhytaikaiset saamiset, ulkopuoliset EUR	2023	2022
Myyntisaamiset	68 885 356,38	111 134 943,58
Muut saamiset	31 321 654,31	18 256 772,43
Ennakkomaksut	1 229 812,87	1 188 819,43
Annetut vakuudet	11 504 173,00	17 067 953,00
Muut saamiset	18 587 668,44	0,00
Siirtosaamiset	26 472 358,43	19 941 950,55
Johdannaisinstrumentit	88 714 791,76	186 635 707,17
Yhteensä	215 394 160,88	335 969 373,73

Siirtosaamiset EUR	2023	2022
Tasesähköjaksotus	0,00	14 614 857,61
FSRU saaminen koskien yhteiskäyttöä	22 016 046,00	0,00
Energiavirasto	1 631 000,00	1 631 000,00
Muut siirtosaamiset	2 825 312,43	3 696 093,14
Yhteensä	26 472 358,43	19 941 950,75

Lyhytaikaiset saamiset, konserniyritykset EUR	2023	2022
Myyntisaamiset	152 951 699,55	59 385 728,65
Konsernipankkisaamiset	2 629 007,13	2 815 161,64
Muut saamiset	45 158 013,04	217 301 541,21
Siirtosaamiset	54 782,23	4 109 260,99
Johdannaissaamiset	513 826,58	1 906 640,21
Yhteensä	201 307 328,53	285 518 332,70

Lyhytaikaiset saamiset konserniyrityksiltä yhteensä sisältää taseen johdannaisinstrumenteissa esitetyn johdannaissaamisen konserniyrityksiltä.

Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyrityksiltä EUR	2023	2022
Myyntisaamiset	3 032 046,66	5 490 241,24
Muut saamiset	253 747,82	345 793,73
Yhteensä	3 285 794,48	5 836 034,97

18. Rahavarat

Rahavarat EUR	2023	2022
Rahat ja pankkisaamiset	270 953 475,77	203 178 032,06
Yhteensä	270 953 475,77	203 178 032,06

19. Oma pääoma

Oma pääoma EUR	Osakepääoma	Sijoitetun oman pääoman rahasto	Pääomalaina	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Tasearvo 1.1.	10 000 000,00	124 303 645,75	200 000 000,00	260 656 261,07	594 959 906,82
Tilikauden tulos	0,00	0,00	0,00	-22 574 495,98	-22 574 495,98
Tasearvo 31.12.	10 000 000,00	124 303 645,75	200 000 000,00	238 081 765,09	572 385 410,84

Gasum Oy laski joulukuussa 2021 liikkeeseen Governia Oy:lle suunnatun 200,0 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ehtoisen lainan, jonka valtioneuvoston kanslia hankki omistukseensa tilikauden 2022 aikana. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainan kuponkikorko on 10 prosenttia + 1 kuukauden EURIBOR vuodessa ensimmäiset kolme vuotta, minkä jälkeen kuponkikorko nousee 15 prosenttiin + 1 kuukauden EURIBOR vuodessa, alkaen vuonna 2025. Koron kirjausperiaate on sama kuin osingoilla. Korko kirjataan, kun päätös koron maksusta on tehty ja Gasum Oy:lle syntyy velvollisuus maksaa korko. Koronmaksun ajankohta on yhtiön harkinnassa.

Pääomalainalle 31.12.2023 kertynyt kumulatiivinen korko oli 46,4 miljoonaa euroa.

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta EUR	2023	2022
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	124 303 645,75	124 303 645,75
Kertyneet voittovarot	260 656 261,07	148 011 734,54
Tilikauden tulos	-22 574 495,98	112 644 526,53
Yhteensä	362 385 410,84	384 959 906,82

20. Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset EUR	2023	2022
Muut pitkäaikaiset velat	1 585 596,57	0,00
Yhteensä	1 585 596,57	0,00

21. Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma EUR	2023	2022
Lainat rahoituslaitoksilta	345 000 000,00	345 000 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	28 394 998,37	104 054 345,42
Yhteensä	373 394 998,37	449 054 345,42

Kaikki rahoituslainat erääntyvät alle 5 vuodessa.

Pitkäaikainen velka konserniyrityksille EUR	2023	2022
Johdannaisinstrumenttivelka	62 614,57	0,00
Yhteensä	62 614,57	0,00

22. Lyhytaikainen vieras pääoma

Lyhytaikaiset velat ulkopuolisille EUR

	2023	2022
Ostovelat	217 119 361,82	202 783 919,67
Ennakkomaksut	14 802 433,04	29 188 413,19
Muut velat*	92 522 417,77	252 536 930,56
Siirtovelat	37 701 951,39	127 320 319,56
Yhteensä	362 146 164,02	611 829 582,98

* Koostuu pääosin johdannaisinstrumenttivelasta 66,2 miljoonaa euroa ja arvonalisäverovelasta 12,6 miljoonaa euroa (2022: johdannaisinstrumenttivelasta 211,9 miljoonaa euroa ja arvonalisäverovelasta 31,0 miljoonaa euroa)

Siirtovelat EUR

	2023	2022
Siirtyvät korkovelat	13 737 419,38	1 812 054,86
Palkkoihin liittyvät erät	3 652 333,09	4 847 526,96
Maakaasuun liittyvät erät	11 630 763,69	116 319 857,67
Muut siirtovelat	8 681 435,23	4 340 880,07
Yhteensä	37 701 951,39	127 320 319,56

Maakaasuun liittyviin eriin on vuonna 2022 sisältynyt Take-or-Pay minimivelvoitteita, jotka Gasum on kirjannut tilikauden 2023 aikana pois siirtoveloista. Lisätietoa konsernin liitetiedosta 5.5. Oikeudenkäynnit ja vaateet.

Lyhytaikaiset velat konserniyrityksille EUR

	2023	2022
Ostovelat konserniyrityksille	48 350 109,25	3 969 556,15
Johdannaisinstrumenttivelka	1 030 160,00	1 021 689,92
Konsernipankkivelat	134 229 798,82	199 042 401,82
Konsernikorkovelat	7 426 405,58	0,00
Muut siirtovelat konserniyrityksille	1 724 876,92	765 976,64
Muut lyhytaikaiset velat konserniyrityksille	21 878 398,27	67 777 056,81
Yhteensä	214 639 748,87	272 576 681,34

Lyhytaikaiset velat konserniyrityksille yhteensä sisältää taseen johdannaisinstrumenteissa esitetyn johdannaisinstrumenttivelan konserniyrityksille.

Lyhytaikaiset velat omistusyhteisyrityksille EUR

	2023	2022
Ostovelat omistusyhteisyrityksille	582 064,61	0,00
Velat omistusyhteisyrityksille	3 682 023,79	497 053,97
Yhteensä	4 264 088,40	497 053,97

23. Vastuut

Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset EUR

	2023	2022
Omasta puolesta annetut:		
Vastuusitoumukset ja muut vastuut	53 290 741,57	39 141 618,79
Pantit	179 535,40	179 535,40
Konserniyhtiöiden puolesta annetut:		
Vastuusitoumukset ja muut vastuut	139 031 322,21	243 266 503,28
Yhteensä	192 501 599,18	282 587 657,47

Vuokrasopimusvastuut EUR

	2023	2022
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	339 990,22	518 274,43
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	221 540,93	559 035,06
Yhteensä	561 531,15	1 077 309,49

Vuokravastuut EUR

	2023	2022
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	1 518 870,69	789 193,27
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	3 099 685,46	4 578 561,37
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	2 582 155,59	0,00
Yhteensä	7 200 711,74	5 367 754,64

Johdannaissopimukset EUR

	2023	2022
Johdannaissopimusten käyvät arvot		
Valuuttajohdannaiset	-1 822 767,03	-3 010 368,24
Hyödykejohdannaiset	-91 678 503,91	-313 989 513,23
Korkojohdannaiset	-2 175 162,00	0,00
Johdannaissopimusten käyvät arvot yhteensä	-95 676 432,94	-316 999 881,47
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttajohdannaiset	94 950 160,20	139 909 476,29
Hyödykejohdannaiset	291 476 525,75	418 813 779,31
Korkojohdannaiset	90 000 000,00	0,00
Johdannaissopimusten nimellisarvot yhteensä	476 426 685,95	558 723 255,60

*Emoyhtiön johdannaissopimusten netto käypäarvo oli yhteensä 34 960 636,99 euroa (2022: 5 279 256,22 euroa). Emoyhtiöllä oli johdannaissopimuksia, joilla oli positiivinen käypäarvo ja niiden nimellisarvo oli yhteensä 735 197 937,43 euroa (2022: 1 206 747 475,50 euroa).

Maakaasuliiketoimintojen eriyttäminen

Maakaasumarkkinalain (587/2017) 13 luvussa säädetään maakaasuliiketoimintojen kirjanpidollisesta eriyttämisestä toisistaan sekä maakaasualueen kuulumattomista liiketoiminnoista. Lisäksi laskennallista eriyttämistä sääntelee työ- ja elinkeinoministeriön asetus maakaasuliiketoimintojen eriyttämisestä (1306/2019).

Laadintaperiaatteet

Maakaasumarkkinalain mukaan liiketapahtumat ja tase-erät kirjataan liiketoimintojen tuloslaskelmiin ja taseisiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Lisäksi lain edellyttämällä tavalla yhteiset tulot ja menot sekä tase-erät jaetaan eriyttämisen yhteydessä laskennallisesti eri toiminnoille siten, että aiheuttamisperiaate mahdollisuuksien mukaan toteutuu. Tuloslaskelman ja taseen erät, jotka eivät ole suoraan kohdennettavissa liiketoiminnoille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, jaetaan liiketoiminnan laajuuteen perustuvilla jakoperusteilla. Kaikkien aiheuttamisperiaatteella ja liiketoiminnan laajuuteen perustuvilla jakoperusteilla kohdistettujen tase-erien kohdistamisen jälkeen jäljelle jäävä tase-ero tasataan tase-erässä 'Rahat ja pankkisaamiset'.

Yhtiö on valittanut Energiaviraston päätöksistä, jotka koskevat yhtiön vuoden 2020 eriytettyä tilinpäätöstä. Lisätietoja kohdassa 5.5 Oikeudenkäynnit ja vaateet.

Gasum Oy, myyntiliiketoiminta

Tuloslaskelma EUR

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKEVAIHTO	352 457 321,15	899 406 536,77
Liiketoiminnan muut tuotot	22 371 884,65	127 852 447,56
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-205 791 459,95	-817 300 254,60
Varaston muutos	-152 929 720,00	0,00
Ulkopuoliset palvelut	-66 934,36	-101,22
	-358 788 114,31	-817 300 355,82
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 341 666,53	-1 659 463,98
Henkilösivukulut	-534 166,46	-183 624,73
	-1 875 832,99	-1 843 088,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 189 477,57	-1 108 663,91
	-1 189 477,57	-1 108 663,91
Liiketoiminnan muut kulut	-59 926 752,74	-12 911 854,05

Tuloslaskelma EUR

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETULOS	-46 950 971,80	194 095 021,84
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoituskulut	-1 002 172,63	0,00
	-1 002 172,63	0,00
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-47 953 144,43	194 095 021,84
Tilinpäätössiirrot		
Konserniavustus annettu (-) tai saatu (+)	778 227,11	195 000,00
Tuloverot	0,00	-38 819 004,37
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-47 174 917,32	155 471 017,48

Gasum Oy, myyntiliiketoiminta

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 572,44	1 799,60
Muut pitkävaikutteiset menot	1 878 682,65	2 747 313,14
	1 881 255,09	2 749 112,74
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Koneet ja kalusto	44 724,95	60 388,92
	44 724,95	60 388,92
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 925 980,04	2 809 501,66

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus*	5 074 850,00	1 71 276 398,17
Pitkäaikaiset saamiset		
Johdannaissaamiset	1 206 265,27	3 457 400,93
Lyhytaikaiset saamiset		
Johdannaissaamiset	93 211 567,36	52 607 914,15
Myyntisaamiset	41 538 094,85	90 905 260,50
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	134 161 341,95	61 605 971,07
Muut lyhytaikaiset saamiset	13 271 828,17	0,00
Siirtosaamiset	23 821 417,77	62 440,02
	306 004 250,10	205 181 585,74
Rahat ja pankkisaamiset	110 838 255,12	86 328 440,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	423 123 620,49	466 243 825,33
VASTAAVAA YHTEENSÄ	425 049 600,52	469 053 326,99

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	58 042,31	58 042,31
Edellisten tilikausien tulos	161 620 511,08	6 149 493,61
Tilikauden tulos	-47 174 917,32	155 471 017,48
	114 445 593,77	161 620 511,08
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	114 503 636,08	161 678 553,39
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Johdannaisvelat	1 127 656,47	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Johdannaisvelka	69 250 701,88	3 274 154,02
Ostovelat	170 303 679,88	170 064 465,83
Velat saman konsernin yrityksille	46 215 764,85	0,00
Muut velat	4 718 036,75	15 314 068,66
Siirtovelat	18 930 124,62	118 722 085,10
	309 418 307,98	307 374 773,60
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	310 545 964,45	307 374 773,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	425 049 600,52	469 053 326,99

*Gasum Oy:llä oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 171,3 miljoonan euron ennakkomaksu vaihto-omaisuudessa koskien tilikausien 2020–2021 toimittamatonta kaasua kaasusopimuksen nojalla. Kirjattu ennakkomaksu on suurimmaksi osaksi suorittamatta. Gasumilla oli 158,0 miljoonan euron veloitte yhtiön taseen siirtyvissä veloissa 31.12.2022. Johtuen Svean hovi oikeuden tuomioistuinkäsittelystä sekä hankintasopimuksen purkamisesta 22.5.2023, Gasum on kirjannut tilikauden 2021 toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun pois taseesta ja kirjannut veloitteesta 158,0 miljoonaa euron ehdollisen velan taseen liitetietoihin (ks. konsernin liitetieto Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset). Gasum on vuonna 2023 kirjannut vaihto-omaisuudesta pois 13,3 miljoonan euron toimittamatonta kaasua koskevan ennakkomaksun tilikaudelta 2020 ja kirjannut sen rahoitussääntöksi.

Rahoitusinstrumentit liittyen myyntiliiketoimintaan Gasum Oy:ssä

Emoyhtiön riskienhallintapolitiikka sisältyy konsernitasolla tehtyyn riskienhallintadokumentointiin. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata johdannaisten avulla avointa hyödykepositiota, vaihtuvakorkoisten lainasopimusten korkoriskiä sekä ulkomaisen valuutan ja euron välistä kurssiriskiä. Tarkemmat riskienhallintaan liittyvät tiedot ovat esitettynä konsernin liitetiedoissa 4.2 ja 4.3.

Maakaasuun liittyvien hyödykejohdannaisten realisoituneet voitot ja tappiot sekä käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan eriyttämislaskelmilla liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Rahoitusinstrumenttien vaikutus tuloslaskelmassa

EUR	2023	2022
Liiketoiminnan muut tuotot		
Realisoitunut voitto	22 371 884,65	57 139 497,72
Realisoitumaton voitto	0,00	58 246 073,26
Liiketoiminnan muut kulut		
Realisoitumaton tappio	-28 846 589,94	0,00

Käyvät arvot EUR	2023 Varat	2023 Velat	Nettopositio
Hyödykejohdannaiset	94 417 832,63	70 378 358,35	24 039 474,28
Yhteensä	94 417 832,63	70 378 358,35	24 039 474,28
Käyvän arvon lyhytaikainen osuus	93 211 567,36	69 250 701,88	23 960 865,48
Käyvän arvon pitkäaikainen osuus	1 206 265,27	1 127 656,47	78 608,80

Käyvät arvot EUR	2022 Varat	2022 Velat	Nettopositio
Hyödykejohdannaiset	56 065 315,08	3 274 154,02	52 791 161,06
Yhteensä	56 065 315,08	3 274 154,02	52 791 161,06
Käyvän arvon lyhytaikainen osuus	52 607 914,15	3 274 154,02	49 333 760,13
Käyvän arvon pitkäaikainen osuus	3 457 400,93	0,00	3 457 400,93

**Käypien arvojen
maturiteetit 2023
EUR**

	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Hyödykejohtannaiset	23 960 865,48	78 608,80	0,00	0,00	24 039 474,28
Yhteensä	23 960 865,48	78 608,80	0,00	0,00	24 039 474,28

**Käypien arvojen
maturiteetit 2022
EUR**

	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Hyödykejohtannaiset	49 333 760,13	3 457 400,93	0,00	0,00	52 791 161,06
Yhteensä	49 333 760,13	3 457 400,93	0,00	0,00	52 791 161,06

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina.

Käytetyt hierarkiatasot on määritelty seuraavasti:

- Taso 1: täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina)
- Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot)

Käyvät arvot EUR	2023		2022	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 2)	94 417 832,63	70 378 358,35	56 065 315,08	3 274 154,02
Yhteensä	94 417 832,63	70 378 358,35	56 065 315,08	3 274 154,02
Pitkäaikainen osuus				
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 2)	1 206 265,27	1 127 656,47	3 457 400,93	0,00
Pitkäaikainen osuus yhteensä	1 206 265,27	1 127 656,47	3 457 400,93	0,00
Lyhytaikainen osuus yhteensä	93 211 567,36	69 250 701,88	52 607 914,15	3 274 154,02

Sähköliiketoimintojen eriyttäminen

Sähkömarkkinoilla toimivan yrityksen on sähkömarkkinalain (588/2013) 77 §:n 1 momentin mukaan eriytettävä sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista sekä sähköliiketoiminnot muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista.

Energiaviraston eriyttämistä koskevassa suosituksessa (Dnro 2449/421/2015) vahvistetun tulkinnan mukaan muiden liiketoimintojen (jotka eivät ole sähköliiketoimintoja) eriyttämislaskelmia ei tarvitse lain mukaan julkaista virallisen tilinpäätöksen yhteydessä. Yrityksen tulee kuitenkin laatia ja dokumentoida laskelmat myös muille liiketoiminnoille.

Gasumin velvollisuus eriyttää sähköliiketoiminnot muista liiketoiminnoista perustuu sähkömarkkinalain 77 §:ään sekä työ- ja elinkeinoministeriön sähköliiketoimintojen eriyttämisestä antaman asetuksen (1305/2019) 2 §:ään.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja markkinaoikeuslain muuttamisesta (HE 127/2004 vp. s. 50) todetaan, että muilla sähköliiketoiminnoilla tarkoitetaan sähköntuotantoa ja sähkönmyyntiä. Energiaviraston suosituksessa sähkö- ja maakaasuliiketoimintojen laskennallisesta ja oikeudellisesta eriyttämisestä (Dnro 2449/421/2015) todetaan, että sähkön myyntitoimintaan kuuluu sähkön vähittäismyynti (myynti jakeluverkon kautta välittömästi loppukuluttajille), trading-toiminta ja muu vastaava sähkön myynti. Sähkön myyntitoiminta sisältää tyypillisesti myös sähkön hankintatoiminnan eli tukkusähkön oston myyjiltä tai omalta tuotantolaitokselta.

Tytäryhtiö Gasum Consulting Oy:n sulautuessa Gasum Oy:hyn 31.3.2021 Gasum Oy:hyn siirtyi liiketoimintoja, joihin kuuluu fyysisiin sähkömarkkinoihin liittyviä palveluja ja trading-toimintaa. Energiavirasto katsoo, että sähkömarkkinoihin liittyvät liiketoiminnot sekä Gasum Oy:hyn Gasum Consulting Oy:n sulautumisessa siirtyneet Gasum Oy:n PPA- ja meklarointipalvelut ovat sähkömarkkinalain 77 §:ssä tarkoitettuja sähköliiketoimintoja. Gasumin sähköliiketoimintojen osuus ei ole vähäinen (alle 10 prosenttia yhteisön liikevaihdosta ja alle 500 000 euroa vuodessa), joten velvollisuus eriyttää sähkön myyntiliiketoiminnot koskevat Gasumia. Sähköliiketoiminnot tulee

eriyttää muista liiketoiminnoista sähkömarkkinalain 77 §:n mukaisesti. Eriyttämisvelvollisuus alkaa siitä tilikaudesta, jolloin sähköliiketoiminnot ovat kasvaneet vähäistä mittavammiksi. Eriyttäminen on korjattava eriyttämällä sähköliiketoiminnot muista liiketoiminnoista vuoden 2022 tilinpäätöksessä, johon tulee myös sisällyttää vertailutiedot vuodelta 2021.

Laadintaperiaatteet

Sähkömarkkinalain mukaan liiketapahtumat ja tase-erät kirjataan liiketoimintojen tuloslaskelmiin ja taseisiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Lisäksi lain edellyttämällä tavalla yhteiset tulot ja menot sekä tase-erät jaetaan eriyttämisen yhteydessä laskennallisesti eri toiminnoille siten, että aiheuttamisperiaate mahdollisuuksien mukaan toteutuu. Tuloslaskelman ja taseen erät, jotka eivät ole suoraan kohdennettavissa liiketoiminnoille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, jaetaan liiketoiminnan laajuuteen perustuvilla jakoperusteilla. Kaikkien aiheuttamisperiaatteella ja liiketoiminnan laajuuteen perustuvilla jakoperusteilla kohdistettujen tase-erien kohdistamisen jälkeen jäljelle jäävä tase-ero tasataan tase-erässä ´Rahat ja pankkisaamiset´.

**Tuloslaskelma
EUR**

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIKEVAIHTO	270 655 837,90	519 284 244,25
Liiketoiminnan muut tuotot	46 562 880,77	108 345 027,65
Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	-263 503 183,76	-516 140 127,44
Ulkopuoliset palvelut	-70 571,81	-28 043,92
	-263 573 755,57	-516 168 171,36
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 620 525,26	-1 782 204,34
Henkilösivukulut	-429 142,47	-253 205,33
	-2 049 667,73	-2 035 409,68
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 828,70	-18 639,15
	-11 828,70	-18 639,15
Liiketoiminnan muut kulut	-75 415 854,73	-92 022 364,35

**Tuloslaskelma
EUR**

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETULOS	-23 832 388,07	17 384 687,36
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	57,42	0,00
	57,42	0,00
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-13,00	-15 815,01
	-13,00	-15 815,01
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-23 832 343,65	17 368 872,35
Tilinpäätössiirrot		
Konserniavustus annettu (-) tai saatu (+)	386 772,89	175 192,93
Tuloverot	0,00	-3 473 774,47
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO	-23 445 570,76	14 070 290,81

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	853,21	1 315,60
Muut pitkävaikutteiset menot	111 917,92	175 084,34
	112 753,13	176 399,94
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 533,92	9 991,52
	5 533,92	9 991,52
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	118 287,05	186 391,46

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Johdannaissaamiset	34 479 210,92	102 223 142,42
	34 479 210,92	102 223 142,42
Lyhytaikaiset saamiset		
Johdannaissaamiset	10 778 741,58	35 908 645,79
Myyntisaamiset	14 559 571,12	8 792 650,88
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	86 668,27	175 061,66
Siirtosaamiset	634 438,00	14 850 414,11
	26 059 418,97	59 726 772,44
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	6 696 716,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	60 538 629,89	168 646 631,30
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 656 916,94	168 833 022,77

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	1 455,07	1 455,07
Edellisten tilikausien tulos	23 326 975,99	9 256 685,18
Tilikauden tulos	-23 445 570,76	14 070 290,81
	-118 594,77	23 326 975,99
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-117 139,71	23 328 431,06

Tase EUR	31.12.2023	31.12.2022
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Johdannaisvelat	23 078 076,61	76 856 346,83
	23 078 076,61	76 856 346,83
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Johdannaisvelka	8 686 282,16	23 242 043,20
Ostovelat	1 288 537,49	24 378 421,34
Velat saman konsernin yrityksille	8 611 839,52	2 477,57
Muut velat	11 596 466,74	20 325 321,70
Siirtovelat	7 512 854,13	699 981,08
	37 695 980,03	68 648 244,88
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	60 774 056,64	145 504 591,71
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 656 916,94	168 833 022,77

Rahoitusinstrumentit liittyen sähköliiketoimintaan Gasum Oy:ssä

Emoyhtiön riskienhallintapolitiikka sisältyy konsernitasolla tehtyyn riskienhallintadokumentointiin. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata johdannaisten avulla avointa hyödykepositiota, vaihtuvakorkoisten lainasopimusten korkoriskiä sekä ulkomaisen valuutan ja euron välistä kurssiriskiä. Tarkemmat riskienhallintaan liittyvät tiedot ovat esitettyinä konsernin liitetiedoissa 4.2 ja 4.3.

Sähköön liittyvien hyödykejohdannaisten käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumatomat voitot ja tappiot kirjataan eriyttämislaskelmilla liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Rahoitusinstrumenttien vaikutus tuloslaskelmassa EUR

	2023	2022
Liiketoiminnan muut tuotot		
Realisoitunut voitto	1 304 928,27	0,00
Realisoitumaton voitto	45 257 952,50	108 345 027,65
Liiketoiminnan muut kulut		
Realisoitunut tappio	-657 588,06	0,00
Realisoitumaton tappio	-69 797 756,95	-84 998 640,62

Käyvät arvot EUR	2023 Varat	2023 Velat	Nettopositio
Hyödykejohdannaiset	45 257 952,50	31 764 358,77	13 493 593,73
Yhteensä	45 257 952,50	31 764 358,77	13 493 593,73
Käyvän arvon lyhytaikainen osuus	10 778 741,58	8 686 282,16	2 092 459,42
Käyvän arvon pitkäaikainen osuus	34 479 210,92	23 078 076,61	11 401 134,31

Käyvät arvot EUR	2022 Varat	2022 Velat	Nettopositio
Hyödykejohdannaiset	138 131 788,21	100 098 390,03	38 033 398,18
Yhteensä	138 131 788,21	100 098 390,03	38 033 398,18
Käyvän arvon lyhytaikainen osuus	35 908 645,79	23 242 043,20	12 666 602,59
Käyvän arvon pitkäaikainen osuus	102 223 142,42	76 856 346,83	25 366 795,59

Käypien arvojen maturiteetit 2023 EUR

	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Hyödykejohdannaiset	2 092 459,46	2 741 281,77	3 972 575,95	4 687 276,77	13 493 593,73
Yhteensä	2 092 459,46	2 741 281,77	3 972 575,95	4 687 276,77	13 493 593,73

Käypien arvojen maturiteetit 2022 EUR

	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Hyödykejohdannaiset	12 666 602,59	8 566 795,32	9 071 137,87	7 728 862,40	38 033 398,18
Yhteensä	12 666 602,59	8 566 795,32	9 071 137,87	7 728 862,40	38 033 398,18

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt hierarkiatasot on määritelty seuraavasti:

- Taso 1: täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina)
- Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot)

Käyvät arvot EUR	31.12.2023		31.12.2022	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Hyödykejohdannaiset (hierarkian taso 2)	45 257 952,50	31 764 358,77	138 131 788,21	100 098 390,03
Yhteensä	45 257 952,50	31 764 358,77	138 131 788,21	100 098 390,03
Pitkäaikainen osuus				
Hyödykejohdannaiset (hierarkian taso 2)	34 479 210,92	23 078 076,61	102 223 142,42	76 856 346,83
Pitkäaikainen osuus yhteensä	34 479 210,92	23 078 076,61	102 223 142,42	76 856 346,83
Lyhytaikainen osuus yhteensä	10 778 741,58	8 686 282,16	35 908 645,79	23 242 043,20

Hallituksen ehdotus voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2023 oli 362 385 410,84 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2023 ei jaeta osinkoa.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Espoossa, 11. päivänä maaliskuuta 2024

Elina Engman
hallituksen puheenjohtaja

Stein Dale
varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen

Ari Vanhanen
hallituksen jäsen

Erkka Repo
hallituksen jäsen

Sirpa-Helena Sormunen
hallituksen jäsen

Jari-Pekka Punkari
hallituksen jäsen

Mika Wiljanen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 11. päivänä maaliskuuta 2024

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Alexi Martamo
(KHT)

Tilintarkastuskertomus

Gasum Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Gasum Oy:n (y-tunnus 0969819-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tietyn seikan painottaminen - Oikeudenkäynnit ja vaateet

Haluamme kiinnittää huomiota konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 5.5 annettuun kuvaukseen emoyhtiön ja Energiaviraston välisistä asioista. Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätös-

tandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutemme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto maakaasumarkkinalain 13 luvun 64 §:n edellyttämistä seikoista.

Eriytettyjen maakaasuliiketoimintojen tuloslaskelmat, taseet ja niiden lisätiedot on laadittu maakaasumarkkinalain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 11. maaliskuuta 2024

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Aleksi Martamo
KHT

Gasum

GASUM GROUP

Revontulenpuisto 2 C, P.O. Box 21

FI-02100 Espoo, Finland

Phone +358 20 44 71

www.gasum.com